SUTE DE CAZURI CUTREMURĂTOARE

Dacă ne-ar fi dat să întâlnim un om înviat din morţi i-am pune o seamă de întrebări, am dori nenumărate răspunsuri la frământările noastre. Multe dintre ele le găsim în această carte. Sunt aici minuni petrecute acum câteva mii de ani, sunt şi minuni petrecute în zilele noastre. Deşi există între ele o foarte mare perioadă de timp, sunt într-o strânsă concordanţă, fiind opera Aceluiaşi Dumnezeu Cel în Treime Închinat!

Este o bucurie în plus să observăm că nu numai oamenii sfinţi au avut parte de învieri minunate, ci şi oamenii obişnuiţi, ba chiar şi necredincioşii sau necreştinii.

O carte despre Înviere şi învieri este firesc să intereseze pe oricine, pentru că este o carte despre fiecare dintre noi. Ea are menirea să aducă mult optimism în sufletele strivite de nenumăratele drame cotidiene şi mai ales de drama morţii. De aceea poate fi recomandată cu multă căldură oricărui fel de cititor.

Protosinghel Visarion SORESCU,
Sfânta Mănăstire Slănic, Argeş

Modestă şi perfectibilă antologie a învierilor, chemarea la o „înviere mai bună" susţinută de o multitudine de dovezi perene, trezitoare poate „scurtcircuita" pe trăitorul în întunericul suficienţei sau poate cimenta credinţa celui ce flămânzeşte după Sens şi Adevăr.

Vă provocăm să credeţi şi să cercetaţi, să cercetaţi ca să credeţi! Indiferenţa poate fi mortală, căutarea în adevăr însă vie!

Autorii

[redacted]

Oameni care au înviat din morţi

Cornel şi Roxana DRAGOŞ

Cornel şi Roxana DRAGOŞ

Oameni care au înviat din morţi

- De ce nu a mai râs Lazăr cel înviat a patra zi?
- Ce mărturisesc cei înviaţi o dată cu Hristos?
- Un copil de 13 ani înviat după o săptămână (1845)
- Înviere, şi nu moarte clinică (1916)
- Românca Olga R. a murit şi a înviat! (1973)
- Miraculoasa recompunere a trupului unui saudit măcelărit (2004)
- Sfintele moaşte, [redacted] prima mumie românească

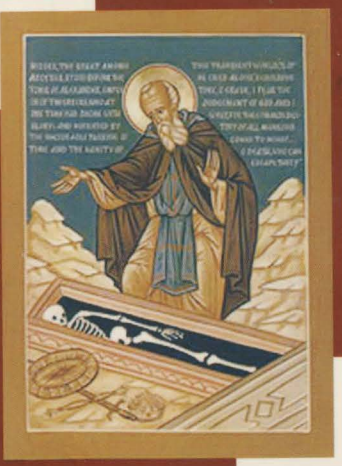

SUTE DE CAZURI CUTREMURĂTOARE

Coperta: Sfântul Sisoe cel Mare înviind un mort
Concepția grafică: ing. Bogdan Ciocîrlan

Cornel Dragoș – Diacon, profesor de religie la Colegiul Național „Zinca Golescu" din Piteşti, redactor-şef al săptămânalului „Argeşul Ortodox" (din 2001), autor şi coautor al auxiliarelor de religie clasele II-IV (2000, 2003) şi al lucrării interdisciplinare „Barca lui Darwin în derivă; Interferențe religie-ştiință" (2004); în curs de apariție „Studiu comparativ Sfinte Moaşte, mumii, trupuri blestemate".

Roxana Dragoș (Mihalache) – Specialist în Relații Publice, redactor responsabil al rubricii „Spiritualitate" din cadrul publicației „Argeşul Ortodox"(din 2003).

Cornel şi Roxana DRAGOŞ

Oameni care au înviat din morți

Sute de cazuri cutremurătoare

Apare cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Calinic,
Episcop al Argeşului şi Muscelului

Părinților noștri, Victor și Mihail – Aurelian,
adormiți întru nădejdea Învierii

Dacă înviere nu e, nimic nu e!

Fără Înviere existența pământească efemeră este o imensă păcăleală. Nu putem cugeta la condiția omenească nimic optimist fără să luăm în calcul învierea; ne apucă disperarea, ne cuprinde întunericul, viața n-are nici un scop, ne mișcăm pe pământ ca niște ființe jalnice, trăim în zbucium și tulburare și ne coborâm în țărână ca toți fiii lui Adam. Cum poate rezista încercărilor pământeşti un om care nu crede în Dumnezeu, în înviere? Cum de nu ajunge la sinucidere?

Chiar și nemuritoarea dragoste se diluează dacă nu este veșnică. Vrem să fim veșnici dacă iubim. Sentimentul nobil al afecțiunii față de o altă persoană ne aduce zbucium atunci când gândim că s-ar putea să nu mai fie. Moartea pare pentru muritor cea mai mare nenorocire. Despărțirea sufletului de trup, căci aceasta este moartea, este nefirească; nu a fost în planul Creatorului dintru început, de aceea provoacă spaimă. Un trup din care a plecat sufletul nu-i decât un cadavru, o casă părăsită, rămasă în paragină, care așteaptă încă pe stăpânul restaurator.

Ne mai poate încredința cineva de înviere? Da, Învierea lui Hristos! Dar de Învierea lui Hristos cine ne poate încredința? Doar Iisus Însuși!

Deși le-a vorbit ucenicilor despre Înviere de mai multe ori, când s-au văzut în fața trupului chinuit și zdrobit al Domnului, ei s-au îndoit. Nu numai Toma

a fost necredincios. Petru şi Ioan s-au dus să vadă mormântul gol, dar nu s-au lăsat convinşi de Învierea Învăţătorului. Maria Magdalena a crezut că-I grădinarul şi L-a recunoscut pe Mântuitorul doar când a strigat-o pe nume. Le-a spus apostolilor vestea cea mare, dar nici cuvintele ei n-au adus lumină, ci mai multă tulburare.

Luca şi Cleopa, mergând spre Emaus, erau „trişti", deci nu credeau Învierii, fiind „zăbavnici cu inima" (Luca 24, 25). Abia când L-au văzut pe Hristos Înviat s-au încredinţat; doar Hristos i-a convins. Hristos Cel Înviat ne poate aduce deplina încredinţare în învierea Sa. Acest lucru mai presus de lume nu-l putem cuprinde fără descoperire de sus. Cine crede cu tărie în înviere „i s-a descoperit de la Tatăl" (Matei 16, 17). Este o mare taină Învierea, e o mare taină şi credinţa în înviere, cum se instalează ea în sufletul credinciosului.

A crede în înviere este semnul că Hristos a „prins chip" în sufletul omului. „Nu voi muri – spunea Sfântul Simeon Noul Teolog – viaţa ţâşneşte din toate mădularele mele"; mădularele unite cu Hristos. Fierul dacă stă în foc timp îndelungat întâi se face roşu, apoi alb, luând calităţile şi atributele focului, deşi în esenţă rămâne tot fier, aşa şi credinciosul unit cu Hristos devine după asemănarea lui Hristos. Sfântul Serafim îi întâmpina pe creştini cu: „Bucuria mea, Hristos a Înviat!" în orice perioadă a anului. Sfinţii au crezut cu tărie în înviere, fiind ei înşişi înviaţi de moartea păcatului şi purtătorii lui Hristos

Cel Înviat. Nu era doar o acceptare raţională a învierii, ci era o convingere ce le venea dinăuntru.

Creştinismul nu este o religie a tristeţii sau a altor culpe, cum greşit cred unii „creştini". Creştinismul este bucurie şi pace sufletească în Duhul Sfânt, este religia învierii. Cuvântul de întâmpinare al Domnului de după Înviere a fost „Bucuraţi-vă!". După Înălţarea la cer apostolii şi ucenicii s-au întors în Ierusalim „cu bucurie mare" (...). Pe Tabor apostolii Îl rugau pe Mântuitorul să rămână acolo: „Bine este nouă să fim aici!"; înveşniceşte, Doamne, clipa aceasta, să nu mai coborâm în lumea mizeră!

Singura tristeţe legitimă este aceea că nu ne-am curăţit de propriile porniri păcătoase, că nu ne-am sfinţit.

Cultul ortodox este centrat pe Înviere. În fiecare duminică celebrăm Învierea; în fiecare duminică, la slujba Utreniei – care în mânăstiri se face noaptea când a Înviat Domnul – citim Evanghelia Învierii şi cântăm „Învierea lui Hristos", în fiecare duminică putem întâmpina pe semeni cu „Hristos a înviat!".

Cartea de faţă este o mărturie vie că avem suflet nemuritor şi că vom învia cu trupurile la sfârşitul veacurilor.

Învăţătura Bisericii Ortodoxe este clară în ceea ce priveşte Învierea, dar o minune poate lucra cu mai multă putere în sufletele mai puţin întărite. Cine are întrebări cu privire la viaţa de după moarte poate găsi aici o parte din răspunsuri.

Pentru cititorul râvnitor în cele ale Ortodoxiei este o bucurie să regăsească într-o singură lucrare

aproape toate minunile referitoare la Înviere. Autorii au adunat cu migală din Vechiul şi Noul Testament, Viețile Sfinților, Proloage sau cărți mai noi şi reviste întâmplări mai puțin familiare omului contemporan, care arată fără putință de tăgadă că viața nu se încheie la mormânt. Toate civilizațiile omeneşti sfârşesc în cimitir. Pentru adevăratul creştin Viața începe o dată cu moartea. Mormântul nu este un sfârşit, ci doar o stație spre Împărăția cea veşnică.

Există oare vreun om care n-a voit măcar o dată să privească dincolo de această „cortină de fier", care este moartea? Chiar şi omului care nu ştie de Hristos nu-i vine să creadă că „moare de tot". Ceva dinăuntru îi spune că nu este doar un pumn de atomi şi molecule în voia hazardului.

Dacă ne-ar fi dat să întâlnim un om înviat din morți i-am pune o seamă de întrebări, am dori nenumărate răspunsuri la frământările noastre. Multe dintre ele le găsim în această carte. Sunt aici minuni petrecute acum câteva mii de ani, sunt şi minuni petrecute în zilele noastre. Deşi există între ele o foarte mare perioadă de timp, sunt într-o strânsă concordanță, fiind opera Aceluiaşi Dumnezeu Cel în Treime Închinat!

Este o bucurie în plus să observăm că nu numai oamenii sfinți au avut parte de învieri minunate, ci şi oamenii obişnuiți, ba chiar şi necredincioşii sau necreş-tinii. Dumnezeu în negrăita Sa iubire față de făptura omenească are grijă, prin neştiutele Sale judecăți, de orice om, căci este chipul Său.

Când Dumnezeu face o minune, schimbarea în oamenii asupra cărora s-a făcut minunea este totală. Necredincioşii devin credincioşi, cei puțin credincioşi se întăresc în credință, necreştinii se botează. Responsabilitatea este imensă pentru cel care a fost martor unei minuni. Mai greu este a-l învia pe om din moartea păcatului decât a-l învia trupeşte. Dacă va învia trupeşte numai, va muri din nou, dacă va învia şi duhovniceşte va fi câştigat pentru veşnicie.

O carte despre Înviere şi învieri este firesc să intereseze pe oricine, pentru că este o carte despre fiecare dintre noi. Ea are menirea să aducă mult optimism în sufletele strivite de nenumăratele drame cotidiene şi mai ales de drama morții. De aceea poate fi recomandată cu multă căldură oricărui fel de cititor.

Protosinghel Visarion SORESCU,
Sfânta Mânăstire Slănic, Argeş

Argument

Adevărat au înviat?

A pune această întrebare, oricât de ezitantă ar părea, înseamnă deja o întredeschidere a uşii inimii şi a minţii, o încercare de a întrezări luminoasa privire a Celui Înviat oglindită pe chipurile tuturor înviaţilor. Dacă Hristos a înviat, premisa şi chezăşia propriei noastre învieri, dacă sute sau mii de semeni dinainte de Hristos până în mileniul III au înviat providenţial trupeşte (pentru un timp) şi sufleteşte (pentru veşnicie), sensul ne priveşte pe toţi, credincioşi şi necredincioşi, bogaţi şi săraci, toate rasele şi toate neamurile.

La ora la care credinţa în reîncarnare pare a câştiga destui adepţi prin comoditatea morală pe care o implică, când multe persoane de sorginte creştină îşi caută identitatea şi când o parte tot mai mare a societăţii respinge Învierea, finalitatea existenţei umane nu poate fi trecută sub tăcere. La ora la care omul respinge şi maschează moartea, când consimte să facă eforturi enorme pentru a refuza scadenţa, deşi o ştie inevitabilă, afirmarea Învierii Domnului şi a învierii celor mulţi, postulând învierea noastră în lumea ce va să fie, merită cea mai mare atenţie.

O modestă şi perfectibilă antologie a învierilor într-o prezentare sistematică dar vie, când exegetică, dar ferită de „limba de lemn" doctă, când apologetică, dar nu exclusivistă, când dulce filă de Sinaxar, dar nu basm sau mitologie, când senzaţională şi cutremurătoare, dar nu

paranormală, chemarea la o „înviere mai bună" susținută de o multitudine de dovezi perene, trezitoare, cu trimiteri la surse autorizate poate „scurtcircuita" pe trăitorul în întunericul suficienței sau poate cimenta credința celui ce flămânzește după Sens și Adevăr.

Vă provocăm să credeți și să cercetați, să cercetați ca să credeți! Indiferența poate fi mortală, căutarea în adevăr însă vie!

Dragă cititorule, hai să înviem cu toții!

Autorii

CAPITOLUL I

Dumnezeieștii luminători Ilie și Elisei
Victorii asupra morții înainte de Înviere

„Aici este, străine, Sarepta în pământ sidonian și turnul văduvei care, cu iubire față de oaspetele ei, l-a primit pe proorocul lui Dumnezeu, Ilie Tesviteanul, când foamea bântuia prin cetăți (...). Pe fiul ei, Ilie care l-a hrănit pe când era în viață l-a înviat, după ce-a murit, din întunericul morții. Și mama, care mai înainte a plâns pierderea fiului, a redevenit mamă fără durerile nașterii". Inscripția de pe martyrionul Sfântului Ilie, numit și monumentul văduvei, din poemul strălucitului Grigorie de Nazianz confirmă biruința asupra morții înainte de Învierea lui Hristos.

Prefigurări ale Învierii în Legea Veche

Căderea primordială: dezintegrare sufletească, opacitate, oscilație între lumină și întuneric; inima – câmp de luptă între bine și rău, moartea – izvor de noi suferințe. În Legea vetero-testamentară, moartea implică o plecare fără întoarcere „în ținutul întunericului și al umbrelor (Șeol), țara de întuneric și neorânduială unde lumina e totuna cu bezna" (Iov 10, 21-22): omul antichității iudaice nu vede nici o ieșire din robia morții spirituale la care s-a expus prin neascultare. Printre reprezentanții evlavioși ai Vechiului Legământ se aprinde însă nădejdea în eliberare: „Morții Tăi vor trăi și trupurile lor vor

învia! Deşteptaţi-vă, cântaţi de bucurie, voi cei ce sălăşluiţi în pulbere" (Isaia 26, 19).

Cu generozitate, Părinţii Bisericii au remarcat abundenţa prefigurărilor cu trimiteri la moartea şi Învierea lui Hristos. „Fragmentele" Sfântului Irineu al Lyonului († 202) îl surprind pe Iisus drept „Cel ce a navigat cu Noe în corabie, l-a condus pe Avraam, a fost legat cu Isaac, a călătorit cu Iacob; El este păstorul celor ce s-au mântuit". În aceeaşi vreme (160-170), Meliton de Sardes continua *Despre Paşti*: „El, Paştile mântuirii noastre, era în Abel cel omorât (...), în Iosif cel vândut, în Moise prunc abandonat, în mielul jertfit, în David cel persecutat, în profeţii batjocoriţi". Dintre transmiţătorii Logosului, Iezechiel narează cum a fost purtat „în mijlocul unui câmp plin de oase omeneşti goale": „Deci am proorocit eu, cum mi se poruncise şi a intrat în ei duhul şi au înviat..." (Iezechiel 37, 1-10).

În icoana compozită a Învierii se regăseşte mai târziu imaginea monstrului marin vărsând din gură nu pe Iona, semn dat de Însuşi „Fiul Omului" (Matei 12, 40), ci întreaga omenire eliberată de Hristos. Şi precum Mântuitorul Cel ridicat din morţi a înviat pe fiul văduvei din Nain, ascunsa vestire a învierilor neo-testamentare este relatată în două episoade din Cărţile Regilor: se întorc la viaţă fiii unor femei greu încercate din Israelul proorocilor înrudiţi spiritual, Ilie şi Elisei.

Fiul văduvei din Sarepta şi neamurile păgâne

După şase luni de retragere forţată la pârâul Cherit, „biciul lui Israel", Ilie ajunge la o văduvă sărmană din Sarepta Sidonului. Pentru ospitalitatea faţă de trimisul ceresc, ascultătoarea gazdă este binecuvântată cu înmulţirea proviziilor în anii de sărăcie, ca o reînnoire a minunii cu mana din pustie.

Aflat sub acoperişul ei, proorocul din Tesba nu rămâne nesimţitor la cumplita durere a văduvei: moartea singurului fiu. Urcă trupul copilului în foişorul unde locuia şi, aşezându-l în pat, strigă către Iahve, se întinde de trei ori peste trupul lipsit de viaţă şi, în cele din urmă, viaţa se întoarse în cel neînsufleţit (III Regi 17, 17-23).

Într-o stihiră a laudelor sărbătorii Sfântului Proroc, învierea fiului văduvei este prezentată ca o victorie asupra morţii, moarte pe care Ilie n-a cunoscut-o datorită înălţării sale la cer. În cuvinte simple, două tropare ale canonului Sfântului Ioan Damaschinul evocă minunea: „Ocărâtu-te-a pe tine cu cuvinte văduva ce te hrănea, proorocule, pentru moartea fiului său, spre învierea lui îndemnându-te"; şi epilogul „Însemnat-ai lămurit slava Treimii cu suflarea cea de trei ori, dând viu pe fiu maicii sale". Lucrarea este pusă în legătură cu Preasfânta Treime: întreita suflare a profetului asupra celui răposat arată slava Treimii, aşa cum, pe Muntele Carmel, prin întreita udare a jertfei de ardere de tot, puterea Ei a triumfat asupra idolatriei. „Într-adevăr pe fiul văduvei, adică neamurile păgâne, l-a înviat nu Tatăl

singur fără Fiul, nici Tatăl şi Fiul fără Duhul Sfânt, ci întreaga Treime" (cf. Chesarie din Arles, „Sermo" 124, 4).

Invocarea „proorocului urcat la cer" pentru vindecarea bolilor este întru totul indicată în „Molitfelnic", ca fiind mijlocitor al ridicării din morţi a copilului sidonian, nimeni altcineva decât Sfântul Prooroc Iona, potrivit *Vieţilor Sfinţilor* (†21 septembrie). După exemplul lui Ilie, vor reda prin rugăciune viaţa unor decedaţi Sfinţii Benedict şi Dia.

„Înviind pe fiul sunamitencei"

Pe cât de singuratic, sever şi energic este apărătorul Ilie, pe atât de sociabil şi blând era taumaturgul Elisei, discipolul devotat şi succesorul său: dovadă minunile prin care a venit în sprijinul proorocilor flămânzi şi al unei alte văduve sărace.

O femeie stearpă din Sunem îl adăpostea adesea pe prooroc în propria locuinţă. Descoperind că gazda nu are nici un fiu, Elisei îi făgăduieşte un urmaş. Promisiune împlinită. Crescând, copilul făgăduit moare în braţele mamei sale în urma unei insolaţii. Îndurerată, sunamiteanca aşează trupul plăpând pe patul vindecătorului slujitor divin. Coborât de pe Carmelul biruinţei lui Ilie, Sfântul Elisei repetă de şapte ori gestul învăţătorului asupra copilului din Sarepta: îşi pune buzele pe buzele adormitului şi ochii săi pe ochii închişi. Treptat, trupul fără de viaţă

se încălzeşte şi se întoarce din moarte la viaţă, spre uimirea martorei din Sunem (IV Regi 4, 32-37).

Troparele cretanului Andrei de la pavecernița din Sâmbăta lui Lazăr relevă poetic relaţia intrinsecă între învierile menţionate şi cele două Legi unite prin Hristos: „Scoală-te de aici, ascultând glasul, că te strigă Prietenul tău afară. Acesta este Cel ce a înviat morţii mai înainte. Că Ilie a sculat un mort, precum şi Elisei; Cel ce lucra şi grăia prin ei, Acesta este".

Oasele lui Elisei - dătătoare de înviere MOAŞTE

Marele făcător de minuni al antichităţii iudaice, proorocul Elisei a biruit moartea cu darul lui Dumnezeu şi după ce trupul său a fost înhumat în pământul lui Israel. Cartea a IV-a a Regilor păstrează principalul temei biblic de cinstire a Sfintelor Moaşte: „Apoi a murit Elisei şi l-au îngropat, iar în anul următor au intrat în ţară cete de moabiţi.

Dar iată, odată, când îngropau un mort, s-a întâmplat ca cei ce-l îngropau să vadă una din aceste cete şi, speriindu-se, **au aruncat mortul în mormântul lui Elisei. Căzând acela, s-a atins de oasele lui Elisei şi a înviat şi s-a sculat pe picioarele sale**" (IV Regi 13, 20-21).

Sensul duhovnicesc al minunatei întâmplări a fost exprimat într-una din predicile preotului Ştefan Slevoacă din *Făclii pentru dreapta credinţă:* „noi oamenii, prin tot felul de păcate, suntem adesea *morţi sufleteşte* şi, când mergem la moaştele sfinţilor, care ne aduc aminte de nevoinţa şi de lucrarea lor,

precum şi de sensul vieţii pământeşti, ne trezim, ajutaţi fiind şi de harul divin pe care ni-l mijlocesc direct" (apud Pr. Vasile Sorescu, *Religia ortodoxă, călăuză pentru credincioşi*, pag. 79).

Astfel mulţi semeni s-au vindecat prin atingerea de nestricăcioasele oseminte ale sfinţilor, dar mai mulţi au renăscut sufleteşte. Prin Sfintele Moaşte se preamăreşte înţelepciunea, dar şi atotputernicia lui Dumnezeu, Care este „minunat întru Sfinţii Săi"...

Pentru rugăciunile Sfântului Prooroc Ieremia

Somnul cel de 70 de ani al lui Abimeleh

Sinaxarele închină a patra zi a lui Brumar plângerii proorocului Ieremia pentru Ierusalim şi pentru robirea lui, amintind şi una dintre cele mai mari minuni săvârşite înainte de venirea Mântuitorului pe pământ: adormirea vreme de 70 de ani a milostivului Abimeleh.

A grăit Ieremia către Domnul, zicând:

- Rogu-Te, Doamne, ce voi face lui Abimeleh etiopianul, că multe faceri de bine a făcut mie, robului Tău? Căci acesta m-a scos din lacul împuţiciunii în care mă băgaseră; şi nu voi să vază pierzarea cetăţii, ca să nu se sperie şi să moară de frică, fiind fricos şi mic la suflet.

Şi a zis Domnul către Ieremia:

- Trimite-l pe el la via lui Agrippa; şi-l voi acoperi pe el sub umbra muntelui, până se va întoarce poporul din robie.

Atunci a luat Ieremia proorocul sfintele vase de slujire ale templului şi, după porunca lui Dumnezeu, le-a băgat într-o piatră pecetluind-o cu inelul său, în numele lui Dumnezeu: „Adică Iahve, care după cei şaptezeci de tâlcuitori se înţelege Domnul". Şi, o, minune! Tiparul peceţii s-a făcut atât de adânc, ca şi când ar fi fost săpat cu o unealtă de fier. Iar piatra a acoperit-o un nor, pentru ca să fie anevoie cunoscută

oamenilor. Se afla însă piatra aceasta în pustiul în care mai întâi Moise a făcut Chivotul lui Dumnezeu.

Iar dimineața a zis Ieremia lui Abimeleh:

- Ia coșnița aceasta, fiule, și du-te la via lui Agrippa, pe drumul muntelui, și adu smochine ca să mănânce bolnavii poporului, că spre tine este veselia lor și peste capul tău stă slava lor.

Și îndată a plecat acela la vie.

Ajungând la vie și soarele apunând ziua, iată puterea caldeilor venind a înconjurat cetatea Ierusalimului și a trâmbițat îngerul cel mare, zicând:

- Să intre în cetate toată puterea caldeilor, căci s-au deschis vouă porțile.

Atunci Sfântul Prooroc, luând cheile Templului, a ieșit afară din cetate și, aruncându-le înaintea soarelui, a zis:

- Ia acestea și le păzește până la ziua în care te va cerceta Domnul pentru ele; căci noi n-am fost vrednici să le păzim.

Iar Baruh, ieșind afară din cetate, a rămas șezând într-un mormânt. Și Abimeleh luând smochine pe arsura soarelui, s-a apropiat de un copac și a șezut la umbra lui să se odihnească puțin și, plecându-și capul lângă coșniță, a adormit 70 de ani. Și aceasta s-a făcut după porunca lui Dumnezeu, pentru cuvântul cel zis lui Ieremia, că „Eu îl voi acoperi pe el".

Și după ce s-a sculat și-a zis: „Dulce am dormit, însă puțin, căci din pricina aceasta este îngreuiat capul meu că nu s-a îndestulat de somn".

Descoperind smochinele a aflat că pica lapte din ele, ca și când cu puțin mai înainte le-ar fi cules și iarăși și-a zis: „Aș vrea să dorm încă. Dar fiindcă cu grăbire m-a trimis Ieremia, de voi dormi, voi zăbovi; și pentru aceasta el se va mâhni; că doară nu este osteneală și arsură toată ziua; să mă duc mai curând, și acolo voi dormi".

Luând smochinele a sosit în Ierusalim, și nu cunoștea nici Ierusalimul, și nu afla nici casa sa, nici pe vreo rudenie sau prieten. Și iar și-a zis sieși: „Bine este cuvântat Domnul, uimire mi s-a făcut mie astăzi. Nu este cetatea aceasta Ierusalimul? S-a înșelat mintea mea, pentru că nu m-am săturat de somn".

Și a ieșit afară din cetate. Luând seama după semne, zicea: „Aceasta este cetatea, nu m-am înșelat". Și intrând iarăși în cetate, și cercetând-o, n-a aflat pe cineva dintre rudenii sau dintre prietenii săi.

„Bine este cuvântat Domnul, mare uimire mi s-a făcut mie", și-a spus în sine. Ieșind afară, a rămas mâhnit, neștiind ce să facă.

Punând jos coșnița cu smochine, a zis: „Aicea am să șed, până când Domnul îmi va ridica uimirea". Și șezând el, iată din țarina sa venea un bătrân, către care a zis:

- Ție zic, bătrânule, care cetate este aceasta?

Iar bătrânul i-a răspuns:

- Ierusalimul, fiule.

Și a zis Abimeleh:

- Unde este Ieremia proorocul și preotul lui Dumnezeu și Baruh citețul și tot poporul cetății? Căci nu i-am aflat pe ei.

Şi a răspuns bătrânul:

- Nu eşti din cetatea aceasta, dacă astăzi ţi-ai adus aminte de Ieremia şi de popor, şi întrebi de el, după atâţia ani.

Poporul este în Babilon, fiule, acum de şaptezeci de ani, fiindcă a fost robit de împăratul Nabucodonosor, şi cum tu, tânăr fiind şi nenăscut încă atunci, întrebi acum de cele ce niciodată nu le-ai văzut?

Şi auzind acestea Abimeleh, a zis bătrânului:

- De nu ai fi fost bătrân, şi pentru că nu este iertat omului lui Dumnezeu a ocărî pe mai-marele său, aş fi râs de tine şi ţi-aş fi zis că eşti nebun, spunându-mi că poporul a fost dus rob în Babilon. Căci şi jgheaburile cerului s-ar fi deschis şi îngerii lui Dumnezeu ar fi venit să-i ia pe ei cu putere şi stăpânire, încât nu ar fi putut ajunge aşa degrab' la Babilon. Căci puţină vreme este de când m-a trimis părintele meu Ieremia la via lui Agrippa pentru puţine smochine, ca să le dăm celor bolnavi din popor; şi ducându-mă sub un copac, din pricina arsurii soarelui, am dormit puţin. Şi, socotind că am zăbovit şi descoperind smochinele, am aflat că pica lapte din ele precum le culesesem, şi tu îmi spui că a fost robit poporul la Babilon? Şi ca să cunoşti tu însuţi că nu mint, ia smochinele şi vezi.

Şi văzând bătrânul smochinele, a zis:

- O, fiule, tu eşti fiu de om drept şi n-a voit Dumnezeu să-şi arate ţie pustiirea cetăţii acesteia, ci a adus spre tine uimirea aceasta. Iată, 70 de ani are poporul de când a fost robit în Babilon, şi ca să afli că

acestea ce-ţi grăiesc sunt adevărate, caută la ţarini şi vezi, că nu s-a ivit încă creşterea semănăturilor, vezi şi smochinele că nu le este încă vremea, şi cunoaşte tu însuţi, şi te înduplecă mie, celui ce-ţi vorbesc adevărul.

Atunci Abimeleh, ca din beţie deşteptându-se şi desluşind cu de-amănuntul pământul şi copacii de pe el, a zis:

- Bine eşti cuvântat Dumnezeul cerului şi al pământului, odihna sufletelor drepţilor!

Sfântul Prooroc Iezechiel mângâietorul robiei babiloniene (†21 iulie)

Minunea învierii oaselor celor mulți

Fiul lui Vuzi din Arira s-a învrednicit de la Domnul a primi harul proorociei, cu 477 de ani înainte ca Tatăl să trimită pe Însuşi Fiul Său Cel Unul Născut să Se jertfească pentru mântuirea neamului omenesc.

Viețile Sfinților de peste tot anul amintesc de cele mai importante minuni ale proorocului care a alinat, prin profețiile sale, durerile robirii, semănând nădejdea izbăvirii. „Iar când au fost robiți evreii în Babilon, a fost dus şi el împreună cu ei. Şi după ce a proorocit multe proorocii poporului iudeu, a dat şi acest preamărit semn, adică: să ia aminte la râul Babilonului cel numit Hovar şi, când vor vedea că seacă, atunci să aibă nădejdea că va să vină asupra Babilonului secera pustiirii; iar când vor vedea creşterea apei, atunci să aibă nădejdea că se vor întoarce la Ierusalim" (pag. 453).

Tot despre proorocul îngropat în țarina lui Tur, în mormântul lui Arfaxad, se spune: „Oarecând caldeii necăjind pe poporul iudeu, Iezechiel a mers la mai-marii lor şi, făcând înaintea lor semne, i-a înfricoşat şi i-a făcut să înceteze a mai supăra pe Israel. În vremea când israelitenii strigau că au pierdut nădejdea, şi mai mult nu nădejduiesc a se libera de robie, proorocul acesta **cu minunea învierii oaselor celor**

morți, pe care a văzut-o în vedenie, a înduplecat pe popor că este nădejde de liberare lui Israel" (Ibidem, pag. 452) – cf. Iezechiel, cap. 37.

Acelaşi prooroc al Vechiului Testament, altădată, prin rugăciunea sa, a dat evreilor celor ce flămânziseră hrană îndestulată de peşte; şi pentru mulți dintre cei ce leşinaseră a cerut de la Dumnezeu viață şi mângâiere.

CAPITOLUL II

Învierea din Nain

Cu Domnul Vieții despre moarte și nemurire

Tâlcuitorii Vechiului Testament nu aveau înțelegeri unanime asupra nemuririi sufletului. De pildă, saducheii nu credeau în nemurire și înviere. Mântuitorul clarifică o dată pentru totdeauna, pentru toți: există nemurire, există înviere.

Întâia oară în neînsemnata cetate a Nainului, El probează existența personală de după moarte. Suntem cetățeni ai lumii de aici, pentru o vreme, și ai lumii de dincolo, pentru eternitate. Saducheii, însă, erau în contradicție cu ei înșiși ca oameni religioși. Demonstrând nemurirea, Hristos își legitima logic misiunea, gândirea, întreaga Sa învățătură. În Nain a pus încă o piatră tare la temelia creștină. Va mai adăuga, spre deplină încredințare, încă două: învierea fiicei lui Iair și pe cea a prietenului Lazăr. La va consolida apoi pe toate prin propria Înviere pentru ca orice îndoială asupra nemuririi să se risipească...

„Și după aceea, S-a dus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea.

Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: *Nu plânge!*. Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: *Tinere, ție îți zic, scoală-te!* Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui.

Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: *Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său*" (Luca 7, 11-16).

Un convoi de înmormântare. Peisaj văzut adesea pe străzile și ulițele satelor și orașelor din lume. Prietenii, rudele, cunoscuții unei văduve petreceau la groapă pe tânărul ei unic fiu. Tocmai atunci Iisus, înconjurat de o mulțime de oameni și de ucenici, trecea prin satul situat la sud de Muntele Tabor, îndreptându-Se dinspre Galileea spre Iudeea.

Două mulțimi se întâlnesc în fața morții. Zguduitor tablou. Cei ce veneau cu răposatul dinspre viață erau triști și plângeau. Ceata condusă de Dumnezeu se îndrepta spre viață. Are loc impactul. Fără pregătire, fără introducere. „Făcându-I-se milă", Domnul Vieții îi spune neconsolatei văduve: „Nu mai plânge!". Fără îndoială că ea a continuat să plângă. El nu se limitează la cuvinte de mângâiere. Se apropie de năsălia dusă probabil de patru tineri și săvârșește ceea ce nimeni înaintea Lui nu făcuse. A început o conversație cu „Lumea de dincolo". S-a adresat mortului ca unui viu, ignorând moartea: „Tinere, ție îți grăiesc, scoală-te!". S-a întâmplat minunea de nimeni așteptată: tânărul s-a ridicat, s-a reînsuflețit, iar Mântuitorul l-a redat mamei sale. Îl vindecă pe

adolescent de moarte şi pe mamă de singurătate. O dată cu ea, pe orice mamă, pe orice om singur.

Simplitatea descrierii uimeşte: frică, emoţie şi atât. Evanghelistul Luca spune mai mult: „şi frică i-a cuprins pe toţi şi slăveau pe Dumnezeu zicând: *Mare prooroc S-a ridicat între noi şi Dumnezeu Şi-a cercetat poporul*" (Luca 7, 16).

Văd martorii în Iisus din Nazaret pe Mesia cel profeţit? Ei îndrăznesc numai să constate că, după secole de absenţă a profeţilor în Israel, Dumnezeu le trimite un „Mare profet". Un Profet Care vorbeşte cu „Lumea de dincolo". Cel Care face dovada că sufletul, absent pe năsălie, există totuşi „Dincolo". Cel Care dovedeşte femeii şi celor de faţă că sufletul este nemuritor. Cel Care îi indică respectatei văduve că plânsul nu trebuie să fie disperat, pentru că fiul continua să trăiască în ceruri. Dar, pentru că nu ar fi înţeles numai prin cuvinte, i-a spus-o prin faptă: i l-a adus în faţa ei pe fiu viu.

Fiecare dintre noi, citind relatarea primei învieri săvârşite de Hristos, şi-ar pune întrebarea regretatului Mitropolit ardelean, Antonie Plămădeală: De ce din mulţimea de „adormiţi" pe care i-a întâlnit Domnul în timpul vieţii Sale pământeşti, la Nazaret, Capernaum sau în alte localităţi, l-a înviat pe fiul văduvei? De nu i-a înviat pe toţi cei care mureau în vremea lui?

Dilema a fost dezlegată nu numai pentru văduva din Nain sau pentru Apostolii martori, ci pentru toţi cei care vor auzi despre minune în vecii vecilor. Biruitorul iadului ne-a lămurit că moartea nu

înseamnă desfiinţare, neant, ci trecerea la viaţa veşnică. Prin învierea din Nain am văzut concret o probă a nemuririi sufletului. În fapt, Mântuitorul i-a înviat pe toţi morţii din vremea Lui, în conştiinţa că, de atunci, vor crede în nemurire.

Lecţie despre moarte şi înviere, minunea din cetatea Nain nu s-a petrecut întâmplător. Ucenicii lui Ioan cel Sfânt, Botezătorul, au văzut vindecările şi învierea şi au fost îndemnaţi: „Duceţi-vă şi spuneţi lui Ioan ce aţi văzut şi aţi auzit: Orbii văd, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, **morţii învie**..." (Luca 7, 22). Fiul lui Dumnezeu a citat texte din profeţiile despre Mesia de la Isaia (39, 28 şi 61,1) şi Iezechiel (37).

Lecţiei despre nemurire i-a urmat intenţionat cea despre Trimisul lui Dumnezeu, Singurul care poate face minuni. Şi Înaintemergătorul a înţeles mesajul ...

O „înviere" duhovnicească este menţionată, deloc întâmplător, la „Apostolul" (Gal. 1, 11-19) care prefaţează rostirea Evangheliei despre învierea din Nain: prigonitorul Saul din Tars, prin puterea harului divin, se naşte la o viaţă nouă, devenind marele Apostol Pavel. După cum nimic nu îndreptăţea pe vreun martor al întâmplării minunate din cetatea galileeană să spere că tânărul va fi readus la viaţă, nimic din „performanţele" iudaice ale lui Saul nu anunţa „învierea" de pe drumul Damascului (Fapte 9).

Apostolul neamurilor îl va chema mai târziu la înviere pe tânărul Eutihie, Hristos cheamă şi astăzi

pe toți tinerii morți duhovniceşte, gata să fie aruncați în „mormântul" pierzaniei sufleteşti, să se întoarcă din moarte la viață. Pentru ei, pentru viața lor risipită, pentru fiecare dintre noi sângerează inima de Tată a lui Dumnezeu, iar Biserica, „noua Rahelă", Mamă nemângâiată, îşi plânge copiii rătăciți aşteptând „învierea" lor, „învierea" noastră ...

Trezirea din moarte a fiicei lui Iair
„Talita kumi": Ştiința lui Hristos, ştiința învierii

Pasionaților de pictură le sunt familiare două reprezentări din secolul al XIX-lea ale lui Domenico Morelli şi Albert von Keller. Găzduite la Stattsgalerie din Munchen, picturile înfățişează o celebră filă evanghelică imortalizată „sub aceeaşi privire" de Evangheliştii Matei, Marcu şi Luca: Învierea fiicei lui Iair. Copila muribundă a mai-marelui sinagogii din Capernaum. Un nume rămas în istorie, pomenit din generație în generație. O personalitate respectată şi cunoscută de mulți, căreia mesajul Mântuitorului nu-i era indiferent. Odiseea lui Iair înfățişează unul dintre cele mai frumoase exemple de credință în puterea tămăduitoare a lui Hristos.

„Încă vorbind El, au venit unii de la mai-marele sinagogii, zicând: Fiica ta a murit. De ce mai superi pe Învățătorul? Dar Iisus, auzind cuvântul ce s-a grăit, a zis mai-marelui sinagogii: *Nu te teme. Crede numai!*

Şi n-a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decât numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui Iacov. Şi au venit la casa mai-marelui sinagogii şi au văzut tulburare şi pe cei ce plângeau şi se tânguiau mult. Şi intrând, le-a zis: *De ce vă tulburați şi plângeți? Copila n-a murit, ci doarme.* Şi L-au luat în râs. Iar El, scoțându-i pe toți afară, a luat cu Sine pe tatăl copilei,

pe mama ei şi pe cei ce Îl însoţeau şi a intrat unde era copila. Şi apucând pe copilă de mână, i-a grăit: *Talita kumi*, care se tâlcuieşte: Fiică, ţie zic, scoală-te!

Şi îndată s-a sculat copila şi umbla, căci era de doisprezece ani. Şi s-au mirat îndată cu uimire mare. Dar El le-a poruncit, cu stăruinţă, ca nimeni să nu afle de aceasta. Şi le-a zis să-i dea copilei să mănânce" (Marcu 5, 35-43).

În Nazaret circula zicala „nimeni nu e profet în ţara lui". În Capernaum, numit de Iisus „patria" Sa, gazdele i-au organizat o primire deosebită, ieşind în întâmpinarea Lui (Luca 8, 40). Din mulţimea entuziastă, unul se bucura mai mult cu speranţa încolţită în inimă: Iair.

Ajuns înaintea lui Iisus I se aruncă la picioare, fără falsă pudoare, şi-L roagă stăruitor pentru vindecarea fiicei de doisprezece ani, bolnavă spre moarte. Domnul îi ascultă rugămintea rabinului de la sinagogă şi Se îndreaptă, urmat de numerosul auditoriu, spre casa suferinţei.

Iair dregătorul nu adresase o rugăminte pentru el, ci o rugăminte pentru unica bucurie a familiei. Dumnezeul dragostei ţine seama de rugăciunile pentru ceilalţi. Ele demonstrează bunătate, dăruire, generozitate, iubire. „Episodul justifică rugăciunile Bisericii pentru alţii, rugăciunile părinţilor pentru copii, dar şi ale pruncilor pentru purtătorii lor de grijă, precum şi cele pe care prietenii le fac unii pentru alţii" (Î.P.S. Mitropolit Antonie Plămădeală al Ardealului).

Ne asigură pe bună dreptate Sfântul Ioan Damaschin: „Dumnezeu mai ales atunci Se înduplecă cu totul şi împarte cele cerute, nu când cineva luptă numai pentru sufletul său, ci când face aceasta pentru aproapele".

Oamenii dăruiţi cu priceperea vindecării, medici şi taumaturgi, încearcă să vindece, dar nu sunt siguri. Cu siguranţă dumnezeiască, Mântuitorul nu ezită să răspundă cererii lui Iair. Şi pentru că Dumnezeu ne are în vedere pe fiecare dintre noi şi lucrează spectral, atotcuprinzător, Hristos vindecă o bolnavă cu scurgere de sânge de doisprezece ani prin atingerea plină de credinţa tămăduirii a „îndrăzneţei fiice".

În timpul acesta, convoiul se îndrepta spre casa conducătorului sinagogii. O veste căzu ca fulgerul, ca întristarea cea mai de pe urmă: „Fiica ta a murit!". Mângâind cu cuvântul, Iisus merge mai departe, încurajator: „Crede numai şi se va mântui fiica ta!". La casa îndoliată, sosirea Învăţătorului părea inutilă, tardivă. Constataseră moartea fetiţei: inima i se oprise, răsuflarea îi încetase. Cei ai casei plângeau. Deşi ştia şi El că fata murise, le-a arătat că moartea nu este decât somn întrerupător al vieţii pământeşti: „N-a murit, ci doarme".

În ciuda durerii, cinicii din mulţime au râs batjocoritor. Aveau ştiinţa morţii şi se împotriveau ştiinţei lui Hristos, ştiinţei învierii. Dintre cei cu minimă nădejde şi credinţă, Doctorul sufletelor opreşte pe trei dintre ucenici, Petru, Ioan şi Iacob (ca şi la Schimbarea la Faţă sau rugăciunea din

Ghetsimani, momente tainice), precum şi pe părinţii cei îndureraţi. „A strigat" apoi ca şi cum sufletul ar fi fost departe, pe tărâmul celălalt: „Talita kumi!" („Înviază!", „Copilă, scoală-te!").

Spre stupefacţia martorilor, unica fiică a credincioasei familii s-a ridicat de pe patul morţii. A redat-o lui Iair şi soţiei, poruncindu-le să o hrănească şi povăţuindu-i, cu smerenie, să păstreze taina, ferindu-se de lauda şi slava lor, de publicitate.

Însă minunea nu putea fi tăinuită - îi zguduise şi îi amuţise pe urmăritori, le ruşinase râsul de început. Aura din jurul actului propriu-zis al minunii se lărgeşte. Muribunda de pe patul din Capernaum era civilizaţia sinagogii şi a Vechiului Testament. Secole de agonie şi moarte. Seva originară a duhului se pierduse. Din bogăţia de altădată a vechiului Israel, mai-marelui sinagogii îi rămăsese o singură fiică. Pe acest fond, trebuia să învieze universul israelitean cu templul, închinarea şi duhul lui: „şi a venit înapoi sufletul ei".

Ce a declanşat învierea fiicei lui Iair? Evangheliile subliniază amănuntul: „Venind mai-marele sinagogii a căzut la picioarele lui Iisus". Splendida civilizaţie a lui Israel pierise din cauza mândriei. Nu mai asculta de Dumnezeu. Toţi proorocii Vechiului Legământ reproşaseră absenţa „închinării în duh şi adevăr", naţionalismul feroce, poporului şi conducătorilor. Iair a înţeles că Dumnezeu Se află în inima lucrurilor, că El Îşi asumă condiţia tragică a omului. „Înviat" prin fiică, Iair a conştientizat că Dumnezeu nu este Atotputernic decât pentru că este Cel mai smerit...

Starea muribundă a legii se manifestă uneori şi la noi. Deşi ţinem tradiţionalist toate formele credinţei, simţim oare cu adevărat duhul învierii „explodând" în fiecare act, în fiecare zi, în fiecare fibră a noastră? Mai există înviere când predomină ura, disprețul, exploatarea? Mai conştientizăm învierea de pe Sfânta Masă, sursa tuturor învierilor? Numai gustând din această fântână nesecată vom învia toţi cu ştiinţa învierii lui Hristos.

Învierea din Sâmbăta Floriilor
De ce nu a mai râs Lazăr cel înviat a patra zi?

Călătorul care străbate pustiul Iudeii, urcând pe drumul de circa 30 km de la Ierihon spre Ierusalim, salută cu bucurie primele case ale Betaniei, numită azi El-Azarieh, în amintirea lui Lazăr – cel înviat de Domnul. Câteva dintre cele mai frumoase amintiri biblice se leagă de numele Betaniei, ceea ce înseamnă după Talmud „casa (locul) curmalilor", după alții „casa tristeții sau a mizeriei". Aici locuiau cei trei prieteni ai Mântuitorului: Lazăr cu surorile sale, Marta și Maria. Aici a fost ridicat din robia morții prietenul lui Iisus, iar credincioșii pot intra în mormântul din care Lazăr a fost chemat să revină la o viață pământească de trei decenii fără să mai fi râs vreodată ...

„Şi era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei şi al Martei, sora ei. Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul şi I-a şters picioarele cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav.

Deci au trimis surorile la El, zicând: *Doamne, iată cel pe care îl iubeşti este bolnav.* Iar Iisus, auzind, a zis: *Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească.* Şi iubea Iisus pe Marta, şi pe sora ei, şi pe Lazăr. Când a auzit deci că este bolnav, atunci a rămas două zile le locul în care era.

Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: *Să mergem iarăşi în Iudeea.* Ucenicii I-au zis: *Învățătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, şi iarăşi Te duci acolo?* A răspuns Iisus: *Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi. Iar dacă umblă cineva noaptea, se împiedică, pentru că lumina nu este în el.* A zis acestea şi după aceea le-a spus: *Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc.* Deci I-au zis ucenicii: *Doamne, dacă a adormit, se va face bine.* Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbeşte despre somn ca odihnă. Deci, atunci Iisus le-a spus lor pe față: ***Lazăr a murit.*** *Şi mă bucur pentru voi, ca să credeți că n-am fost acolo. Dar, să mergem la el.* Deci a zis Toma, care se numeşte Geamănul, celorlalți ucenici: *Să mergem şi noi şi să murim cu El.*

Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormânt. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la 15 stadii. Şi mulți dintre iudei veniseră la Marta şi Maria ca să le mângâie pentru fratele lor. Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieşit în întâmpinarea Lui, iar Maria şedea în casă. Şi a zis Marta către Iisus: *Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Îți va da.* Iisus i-a zis: ***Fratele tău va învia.*** Marta i-a zis: *Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi.* Şi Iisus i-a zis: *Eu sunt învierea şi viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?* Zis-a Lui: *Da, Doamne, eu am crezut că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume.*

Şi zicând aceasta, s-a dus şi a chemat pe Maria, sora ei, zicându-i în taină: *Învăţătorul este aici şi te cheamă.* Când a auzit aceea, s-a sculat degrabă şi a venit la El. Şi Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta. Iar iudeii care erau cu ea în casă şi o mângâiau, văzând pe Maria că s-a sculat degrabă şi a ieşit afară, au mers după ea, socotind că a plecat la mormânt, ca să plângă acolo. Deci Maria, când a venit unde era Iisus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui zicându-I: *Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.* Deci Iisus, când a văzut-o plângând şi pe iudeii carè veniseră cu ea plângând şi ei, a suspinat cu duhul şi S-a tulburat întru Sine. Şi a zis: *Unde l-aţi pus?* Zis-au Lui: *Doamne, vino şi vezi!* Şi a lăcrimat Iisus. Deci ziceau iudeii: *iată cât de mult îl iubea.*

Iar unii dintre ei ziceau: *Nu putea, oare, Acesta Care a deschis ochii orbului să facă aşa ca şi acesta să nu moară?*

Deci suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt. Şi era o peşteră şi o piatră era aşezată pe ea. Iisus a zis: *Ridicaţi piatra!*. Marta, sora celui răposat, I-a zis: *Doamne, deja miroase, că este a patra zi.* Iisus i-a zis: *Nu ţi-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?* Au ridicat deci piatra, iar Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: *Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis.* Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: ***Lazăre, vino afară!***

Şi a ieşit mortul, fiind legat la picioare şi la mâini cu fâşii de pânză şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: *Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă.*

Deci mulţi din iudeii care veniseră la Maria şi care văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El" (Ioan 11, 1-45).

Dincolo de Iordan, Hristos primeşte printr-un sol vestea că prietenul din Betania este bolnav. Deşi Evanghelistul iubirii consemnează că „Iisus iubea pe Marta şi pe sora ei, şi pe Lazăr", atitudinea hristică pare ciudată: „Boala aceasta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu ...".

Trecând două zile, Iisus le vesteşte Apostolilor că bolnavul Lazăr doarme şi că El îl va trezi. Şi adaugă: „Lazăr a murit. Şi mă bucur pentru voi că n-am fost acolo, ca să credeţi". Apropiaţii Domnului se gândesc că merg spre moarte. Ei nu bănuiesc că, dimpotrivă, vor fi martorii unei învieri, arvună a Învierii Sale.

La patru zile, Hristos soseşte în localitatea lui Lazăr şi este întâmpinat de Marta cu o umbră de reproş: „Dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit". Însă, cu căinţă, adaugă: „Dar ştiu că orice vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Îţi va da". Încrederea sa în Mesia, credinţa în viaţa viitoare, în Împărăţia lui Dumnezeu nu a fost zdruncinată de adormirea fratelui: „Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi".

Perspectiva învierii este însă generală pentru harnica Marta; de aceea Domnul o întăreşte să creadă că Învierea este un fapt deja prezent, fiindcă El este Învierea şi Viaţa.

Supusă slăbiciunii, rugătoarea Maria se tânguieşte evocând înaintea lui Iisus moartea fratelui. „Suspinând cu duhul şi tulburându-Se întru Sine", Iubitorul de oameni merge la locul de odihnă de patru zile al prietenului Său, Lazăr. Ridică ochii spre cer, Se roagă: „Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat".

Apoi, cu glas mare, cheamă la viaţă: „Lazăre, vino afară!". „Ieşind pe jumătate putrezit din giulgiuri" (*Psalmul 56*, Şt. Augustin Doinaş), mortul revine la viaţa din trupul pământesc. Surorile sale speraseră o vindecare. Li s-a dat mai mult decât au sperat.

Într-un moment de slavă, Sfântul Ioan Evanghelistul stăruie asupra manifestării firii umane a lui Hristos: El iubeşte pe Lazăr, plânge împreună cu Maria, suspină întru Sine, este tulburat. Lucrările lui Hristos sunt teandrice, deodată dumnezeieşti şi omeneşti: Omul-Dumnezeu este Acela care plânge, Dumnezeu-Omul este acela care-l va scoate pe Lazăr din mormânt. Cântă credincioşii: „O, Hristoase, prin venirea Ta la mormântul lui Lazăr, Tu ne-ai arătat nouă cele două firi ale Tale!". În Iisus, omul se poate îndurera de pierderea unui prieten, iar Dumnezeu în Iisus poate poruncii morţii cu autoritate.

„Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă!". Sfântul Ioan Scărarul comentează cuvintele Domnului Hristos, afirmând că Lazăr îl închipuie pe omul legat de

patimi: „Lăsaţi-l să meargă spre fericita nepătimire!", adică „Să îndrăznească pătimaşii, că mulţi din cei pătimaşi au ajuns, cu ajutorul Domnului, nepătimaşi".

Pe toţi i-a cuprins apoi înfricoşare mare. Mulţime multă a venit la Ierusalim, pentru că se dusese ca fulgerul vestea că Hristos înviase un bărbat mort de patru zile, adică atins de putreziciune şi fără tăgada morţii clinice. Minunea a declanşat „entuziasmul" evreilor, determinându-i pe fruntaşii lor să hotărască uciderea lui Iisus (Ioan 11, 53) şi a lui Lazăr (Ioan 12, 9-11). De aceea, Tradiţia menţionează retragerea celui înviat, după Patimile lui Hristos, în Cipru, unde va vieţui în curăţenie ca episcop al Bisericii creştine din oraşul Chition încă treizeci de ani.

Se spune că după învierea din Betania, prietenul Domnului nu mânca altceva decât fructe şi că nu a mai râs niciodată. Pentru patru zile fusese în „tărâmul şi în umbra morţii" unde erau exilaţi toţi reprezentanţii Legii Vechi („coborau în iad, după sfârşitul pribegiei pământeşti, nu doar păcătoşii, ci şi dreptii Vechiului Testament" – Sfântul Ignatie Briancianinov, *Cuvânt despre moarte*, pag. 121-122), în Şeolul unde domneşte o căldură ca focul de cuptor. Înţelesese profund realitatea. Nu a spus nimic despre cele din iad pentru că nu i s-a îngăduit să vadă toate cele de acolo, sau, dacă le-a văzut, i s-a poruncit să tacă.

Totuşi ne-a împărtăşit bucuria anticipată a Învierii, aşa cum mărturisim la Praznicul Floriilor: „**Învierea cea de obşte** – învierea de apoi a tuturor –

mai înainte de patima Ta încredințând-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat ...". Răposatul din Betania a înviat ca să se dovedească învierea universală: „**Pentru aceasta şi noi, semnele biruinței purtând Ție, Biruitorului morții**", strigăm împreună cu Lazăr, cu fiii văduvelor, cu fiica lui Iair, cu toți înviații, amintind de glasul tonalităților din excepționalele oratorii pascale ale lui Bach şi Schubert şi zâmbind a Înviere: „Osana Celui dintru înălțime! Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului!".

Icoana Coborârii la iad a Mântuitorului şi „Evanghelia" apocrifă a lui Nicodim

Ce mărturisesc cei înviați o dată cu Domnul?

O anticipare a Învierii Domnului şi totodată o preînchipuire a învierii de obşte o reprezintă ridicarea din morminte o dată cu moartea pe Cruce a Mântuitorului a multor adormiți, după mărturia Sfântului Ioan Gură de Aur: „Mare minune a fost să scoată din mormânt pe Lazăr cel mort de patru zile, dar cu mult mai mare minune să arate dintr-o dată vii pe cei de mult adormiți. Aceasta este dovada învierii celei ce va să fie".

După Învierea învierilor, numeroşii reveniți la viață s-au arătat multora în Ierusalim. „Deschiderea mormintelor, despicarea pietrelor şi cutremurul de pământ care le-a provocat, sunt, ca şi întunericul, fenomene extraordinare menite să arate dumnezeirea Celui pironit pe Cruce" (Diac. prof. N. I. Nicolaescu, *Patimile Mântuitorului după Sfintele Evanghelii*, în Studii Teologice, nr. 1-2, 1953, pag. 112).

„Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat. Şi ieşind din morminte, după Învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă şi s-au arătat multora" (Matei 27, 52-53).

„Spun unii că după moartea lui Nabucodonosor şi a celorlalți împărați de după el, care cinsteau pe Daniel şi pe cei trei tineri, s-a ridicat un alt împărat

cu numele Atic. Acesta a făcut cercetare sfinților. Înfruntat de ei, a poruncit să li se taie capetele. Când a fost tăiat capul lui Misail, Azaria şi-a întins haina şi i-a prins capul; la fel şi Anania a prins capul tăiat al lui Azaria, iar Daniel a întins haina lui şi a prins capul lui Anania. În urmă i s-a tăiat şi lui capul. Se spune că după tăiere capetele lor s-au lipit de trupuri, iar îngerul Domnului i-a luat şi i-a dus în muntele Gheval, unde i-a pus sub o stâncă. **După 400 de ani, la Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, au înviat şi ei şi iarăşi au adormit**" (*Viețile Sfinților de peste tot anul*, pag. 184).

Astăzi, când „metareligii" şi mode sincretice, erezii în „haine noi" ale creştinismului şi manifestări sectare agresează intimitatea noastră spirituală, apelarea la textele unor evanghelii apocrife ar putea fi interpretată ca o ispitire. De ce? Pentru că în ochii bunilor creştini, termenul „apocrif" echivalează cu „dubios", „primejdios", „diabolic". Cititorul atent îşi va îndepărta însă vălul temerilor descoperind un orizont inedit asupra unei Tradiții care s-a scurs din făgaşul Ortodoxiei spre cultul liturgic, spre literatură sau spre iconografie.

Ipostaze livreşti ale Sfintei Tradiții, apocrifele nu aduc nimic în plus pe linie dogmatică. Însă, prin mulțimea datelor istorice, în bună parte preluate şi de Tradiția Bisericii, uriaşul tezaur înviorează atmosfera psihologică şi ideologică a creştinismului.

Deşi nu îşi au rădăcina dogmatică sau istorică în apocrife, multe scene reprezentate pe iconostasele

sau pe zidurile bisericilor ortodoxe ar rămâne fără înțeles viu în afara acestor texte, în parte uşor anatemizate.

În multe apocrife se află înmagazinată memoria creştină, care ar putea fi reînviată, cu discernământ, prin interconectarea textelor. Spre exemplu, episodul „infernal" al morții Mântuitorului este vag descris în Evangheliile Noului Testament, însă descris cu lux de amănunte în unele texte „exotice".

Icoana coborârii lui Iisus la iad capătă altă dimensiune revelată prin textul „evangheliei" apocrife a lui Nicodim, „un fragment unic în literatura creştină fără de care n-ar fi existat nici *Paradisul pierdut* al lui Milton, nici *Infernul* lui Dante şi nici *Proverbele din cer şi din infern* ale lui William Blake" (Cristian Bădiliță, *Introducere în Evangheliile apocrife*, Ed. Polirom, Bucureşti, 1999, pag. 26). Icoana apare pe catapeteasmă şi are ca îndrumar teologic „Erminia" lui Dionisie de Furna, manualul de căpătâi al zugravilor români începând cu secolul al XVIII-lea.

„Cel de-al doilea tip iconografic are drept izvor evanghelia lui Nicodim. Textul apocrif, bogat în elemente dramatice şi pitoreşti, s-a impus cu putere iconografilor, artiştilor şi credincioşilor. Predicatorii, exegeții şi melozii l-au comentat şi s-au inspirat dintr-însul" (I. D. Ştefănescu, *Iconografia artei bizantine şi a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1973).

Alcătuită din două părți distincte, autonome, „Acta Pilati" („Desfăşurarea procesului lui Iisus") şi

„Descensus Christi ad Infernos" („Coborârea lui Hristos la Iad"), apocrifa lui Nicodim a fost cunoscută în special prin culegerile scriitorilor medievali Vincent de Beauvais şi Iacopo de Varrezze. Tot unitar, suficient sieşi, partea a doua s-a păstrat într-o variantă greacă şi două latine (A şi B), versiunea B fiind cea mai răspândită în Occidentul medieval.

Ne aflăm în faţa unei „puneri în abis": doi iudei înviaţi o dată cu Iisus dau mărturie despre victoria Acestuia asupra morţii şi iadului. Leucius şi Carinus, fiii dreptului Simeon preotul, garanţie în ochii evreilor, sunt „promotorii" apocrifei: ei validează autenticitatea coborârii la iad prin două mărturii scrise, mult mai credibile. Exceptând unele desincronizări şi ambiguităţi, compararea datelor esenţiale pentru tema noastră de interes poate fi edificatoare, ca un îndemn spre reflecţie, fără false prejudecăţi, asupra conţinutului.

***

Coborârea lui Hristos în iad (versiunea greacă)

I (XVII)

1. Şi zice Iosif: *De ce vă miraţi că a înviat Iisus? Nu aceasta trebuie să ne mire, ci faptul că n-a înviat singur. Căci (împreună cu El) au înviat o mulţime de morţi, care s-au arătat în Ierusalim. Şi dacă pe alţii nu-i ştiţi, măcar pe Simeon, cel ce L-a primit în braţe pe Iisus, şi pe cei doi fii ai săi, înviaţi şi ei, trebuie să-i ştiţi. Doar noi înşine i-am îngropat cu puţină vreme în urmă. Iată acum mormintele lor sunt deschise şi goale, iar ei, înviaţi, trăiesc în Arimateea.* Atunci am trimis câţiva oameni (de

încredere), care au găsit mormintele acelora deschise şi goale. Iosif grăieşte iarăşi: *să mergem în Arimateea şi-i vom găsi!*

2. Atunci se ridicară arhiereii, Ana şi Caiafa, şi Iosif, şi Nicodim, şi Gamaliel şi alţii cu ei şi merseră în Arimateea, unde (cu adevărat) îi găsiră pe cei despre care vorbea Iosif. Făcură o rugăciune şi se îmbrăţişară. Apoi se întoarseră (la Ierusalim) împreună cu aceia şi-i duseră în sinagogă. După ce au zăvorât uşile, au aşezat în mijlocul sinagogii Vechiul Testament al iudeilor, iar arhiereii au zis către ei: *Juraţi pe Dumnezeul lui Israel şi pe Adonai că veţi spune adevărul adevărat despre cum aţi înviat şi despre Cel ce v-a înviat din morţi!*

3. Auzind acestea, înviaţii îşi făcură semnul crucii pe faţă şi răspunseră arhiereilor: *Daţi-ne hârtie, toc şi cerneală! Şi îndată li s-au adus acestea. Apoi aşezându-se au scris după cum urmează.*

II (XVIII)

1. Doamne Iisuse Hristoase, învierea şi viaţa lumii, dă-ne nouă har, ca să putem povesti despre învierea Ta şi despre minunile pe care le-ai săvârşit în iad. Aşadar noi ne aflăm în iad, împreună cu toţi cei adormiţi de la începutul veacurilor. Şi pe la miez de noapte se ridică în bezna aceea o lumină ca a soarelui şi străluci. Toţi ne-am luminat dintr-o dată şi ne-am văzut unii pe alţii. Atunci, adunându-se laolaltă părintele nostru Avraam, patriarhii şi profeţii şi, umplându-se de bucurie, au grăit aşa: *Lumina aceasta vine de la un mare luminător.* Iar profetul Isaia zise: *Lumina aceasta vine de la Tatăl şi de la Fiul şi de la*

Sfântul Duh. Despre ea am profeţit pe când trăiam, zicând: „Pământ al Zabulonului şi ţinutul lui Neftali, poporul care locuia în întuneric va vedea lumină mare"(...).

IX (XXV)

În drum către rai Iisus îl ţinea de mână pe Adam. O dată ajuns îi încredinţă pe toţi – pe Adam şi pe drepţi – arhanghelului Mihail. Dar la intrarea în rai se pomeniră faţă în faţă cu doi bătrâni; şi Sfinţii Părinţi îi întrebară: *„Cine sunteţi voi, care n-aţi cunoscut moartea şi n-aţi coborât în iad, ci trăiţi în rai cu trupurile şi cu sufletele?"*. Unul dintre ei răspunse: *Eu sunt Enoh, care am fost drag lui Dumnezeu m-a mutat aici, iar acesta este Ilie, thesbitul. Amândoi vom trăi – cu trupuri şi cu suflete – până la plinirea vremii; atunci vom fi trimişi de Dumnezeu să stăm împotriva Anticristului şi să fim omorâţi de el. Iar după trei zile vom învia şi vom fi duşi pe nori să-L întâlnim pe Domnul.*

XI (XXVII)

Toate acestea le-am văzut şi auzit noi, amândoi fraţii, care am fost aleşi şi trimişi de arhanghelul Mihail să vestim Învierea Domnului după ce ne vom fi botezat în apa Iordanului. Şi am mers şi ne-am botezat împreună cu alţi morţi înviaţi. Apoi am venit la Ierusalim şi am petrecut Paştele Învierii. Acum însă nu mai putem adăsta. Trebuie să plecăm. Iubirea lui Dumnezeu Tatăl, harul Domnului nostru Iisus Hristos şi împărtăşirea Duhului Sfânt să fie cu voi toţi!

După ce au scris acestea şi au pecetluit cărţile, au dat una arhiereilor şi pe cealaltă lui Iosif şi lui

Nicodim. Iar ei s-au făcut dintr-o dată nevăzuţi în slava Domnului nostru Iisus Hristos.

Coborârea lui Hristos la iad (versiunea latină B)

I

1. Atunci rabinii Addas, Finees şi Egias, trei bărbaţi care au venit din Galileea, mărturisind că-L văzuseră pe Iisus ridicat la ceruri, au ieşit dintre căpeteniile iudeilor şi au vorbit aşa înaintea preoţilor şi leviţilor prezenţi la adunare: *Cinstiţi stăpâni, pe când veneam noi din Galileea şi ne îndreptam spre Iordan, iată, ne ies în cale o mulţime de oameni în veşminte albe, oameni care muriseră de demult. Între ei i-am recunoscut pe Carinus şi pe Leucius. După ce ne-am îmbrăţişat, căci am fost prieteni foarte apropiaţi, i-am întrebat: „Spuneţi-ne, fraţilor şi prietenilor, ce-i cu aceste suflete şi trupuri ale voastre? Cine sunt cei cu care călătoriţi şi cum de mai vieţuiţi trupeşte cu toate că aţi murit de-atâta vreme?"*.

2. Ei au răspuns: *Am înviat cu Iisus Hristos din iad. El Însuşi ne-a scos afară dintre morţi. Prin El, să ştiţi, au fost sfărâmate porţile morţii şi ale întunericului, iar sufletele drepţilor au fost răscumpărate de acolo şi s-au suit împreună cu Domnul Hristos la ceruri. Noi, tot de la El, am căpătat dezlegare să umblăm un timp pe malurile Iordanului şi prin munţi. Nu avem însă voie să ne arătăm oricui şi să vorbim cu toţi, ci doar cu cei care-i sunt Lui pe plac. Chiar acum noi n-am fi putut să vă vorbim şi nici să ne arătăm vouă fără îngăduinţa Duhului Sfânt.*

3. Când a auzit, întreaga adunare s-a umplut de spaimă. Toţi se întrebau dacă într-adevăr aşa se petrecuseră faptele înfăţişate de cei trei galileeni.

Atunci Ana şi Caiafa au zis: *Îndată se vor lumina toate câte le-au spus aceştia, de la început şi până la sfârşit; căci dacă ar fi adevărat că Leucius şi Carinus sunt vii în trupurile lor şi dacă îi putem vedea cu ochii noştri, atunci toate câte s-au povestit aici trebuie crezute fără nici o îndoială. Când îi vom întâlni, ei ne vor încredința de toate. Dacă nu, să ştiți că-i numai o scorneală.*

4. Îndată s-a întrunit sfatul. Au hotărât să aleagă vreo câțiva bărbați potriviți, cu frică de Dumnezeu, care ştiau când muriseră cei doi, cât şi locul, unde fuseseră îngropați, ca să cerceteze îndeaproape dacă cele auzite nu erau minciuni. Aşadar au mers acolo 15 bărbați care au fost de față când cei doi şi-au dat sufletul, care stătuseră cu picioarele lor pe locul unde au fost îngropați şi le cunoşteau mormintele foarte bine. **Sosind au găsit mormintele deschise (şi nu numai pe ale lor, dar încă multe altele) şi nici urmă de oase ori de cenuşă.** S-au întors în mare grabă şi au povestit ce au văzut.

5. Atunci s-a cutremurat toată sinagoga şi fiecare a început să se întrebe: *Ce-i de făcut?*. Ana şi Caiafa au zis: *Să le dăm de urmă şi să trimitem după ei pe cei mai de seamă dintre noi. Aceştia să le ceară şi să-i roage stăruitor să vină până aici.* Şi au trimis după ei pe Nicodim, pe Iosif şi pe cei trei rabini galileeni care-i văzuseră, ca să-i roage să binevoiască a veni în fața adunării. Iar ei, ducându-se, au scotocit întreg ținutul Iordanului, precum şi munții dimprejur. Cum nu găsiră pe nimeni, aveau de gând să se întoarcă.

6. Când, dintr-o dată, **de pe muntele Amelech le-a apărut în față o uriaşă mulțime de oameni, aproape douăzeci de mii, care înviaseră o dată cu**

Domnul. Şi cu toate că recunoscuseră pe mulți dintre ei, nu le-au putut vorbi din pricina spaimei şi a viziunii îngereşti. Aşa că s-au ținut departe, mulțumindu-se doar să-i privească şi să-i asculte cum cântau din mers: *Domnul a înviat din morți precum a zis. Să ne bucurăm şi să ne veselim, căci El domneşte în veci!* Cuprinşi de uimire şi de spaimă sacră, trimişii au căzut cu fața la pământ. Cei din mulțime i-au sfătuit să-i caute pe Carinus şi pe Leucius la casele lor.

7. Şi după ce s-au sculat de jos au pornit spre casele acelora. I-au găsit în rugăciune. Au intrat şi i-au salutat plecându-se până la pământ. Apoi s-au îndreptat şi au prins a vorbi: *Prieteni ai lui Dumnezeu, toți iudeii ne-au trimis la voi, căci li s-a spus că ați fost înviați din morți. Aşadar, vă roagă cu mare stăruință să veniți şi să ne povestiți şi nouă minunile săvârşite de Domnul, chiar în ținuturile şi în zilele noastre.* Cei doi s-au ridicat îndată, la porunca Domnului, s-au dus împreună cu trimişii iudeilor şi au intrat în sinagogă. Iar toată mulțimea iudeilor şi preoții le-au pus în mâini cărțile Legii şi i-au îndemnat să jure pe Elohim şi pe Adonai, pe Lege şi pe Profeți, zicându-le: *Să ne spuneți cum ați fost înviați din morți şi ce minuni s-au petrecut în zilele noastre, despre care noi n-am auzit să se mai fi petrecut vreodată. Iată, de spaimă am înlemnit şi ni s-au uscat oasele trupului, pământul se cutremură sub tălpile noastre, fiindcă toți am hotărât atunci să vărsăm sânge drept şi sfânt.*

8. Atunci Carinus şi Leucius au cerut prin semne un sul de hârtie şi cerneală. Au făcut aşa pentru că Duhul Sfânt nu le-a îngăduit să vorbească. După ce li

s-a dat câte o bucată de hârtie, au fost închişi în două încăperi separate. Ei şi-au făcut cu degetele semnul crucii şi au început să scrie. Iar când au isprăvit au strigat, fiecare din chilia lui, *Amin!* Aproape într-un singur glas. Apoi s-au ridicat de la masă, Carinus a dat manuscrisul său lui Ana, Leucius, pe al său, lui Caiafa, şi-au luat rămas bun, au ieşit din sinagogă şi s-au întors la mormintele lor.

9. Ana şi Caiafa au desfăşurat cele două suluri şi au început să le citească pe furiş. Poporul însă, aflând, s-a înfuriat şi a strigat: *Citiţi-le pe faţă, înaintea noastră! Şi după ce le veţi citi până la capăt noi le vom păstra, pentru ca adevărul lui Dumnezeu să nu fie preschimbat în minciună de mincinoşii ori nelegiuiţii cuprinşi de orbire.* Înspăimântaţi, Ana şi Caiafa au încredinţat sulurile scrise celor trei rabini: Addas, Finees şi Egias, care veniseră din Galileea cu vestea că Iisus a fost ridicat la cer. Aceştia se bucurau de încrederea tuturor iudeilor. Şi au fost îndemnaţi să citească cu glas tare cele scrise. Iar ei au citit următorul text:

II

1. Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu Cel viu, îngăduie robului Tău Carinus să povestească minunile pe care le-ai săvârşit în iad.

Pe când ne aflam noi în întunericul şi umbra morţii, închişi în iad, iată că dintr-o dată a ţâşnit peste noi o lumină mare, de s-au cutremurat şi iadul şi porţile morţii. Apoi s-a auzit glasul Fiului Tatălui Preaînalt, ca un tunet grozav, strigând cu putere:

Căpetenii, ridicaţi-vă porţile! Ridicaţi-vă porţile veşnice! Căci va intra Împăratul slavei, Domnul Hristos!

2. Atunci apăru satana, căpetenia morţii, fugind înspăimântat, şi le porunci slujitorilor săi: *Grăbiţi-vă şi zăvorâţi porţile cu drugi de fier, luptaţi-vă aprig şi împotriviţi-vă cât puteţi, ca să nu fim legaţi noi până la urmă cu lanţurile pe care acum le ţinem pentru alţii (...).*

X

Toţi drepţii L-au rugat pe Domnul să lase iadului semnul victoriei, adică Sfânta Cruce, pentru ca nu cumva slugile ticăloase ale aceluia să îndrăznească a ţine ostatic vreun păcătos iertat de Domnul. Şi aşa a pus Domnul Crucea Sa în mijlocul iadului, ca semn al victoriei ce va rămâne acolo pe veci.

Apoi toţi au ieşit împreună cu Domnul. Pe satana şi pe iad i-au lăsat în tartar. Noi şi încă mulţi alţii am primit poruncă să înviem în trup, spre a putea mărturisi lumii despre Învierea Domnului nostru Iisus Hristos şi despre tot ce s-a întâmplat în iad.

Acestea, iubiţi fraţi, le-am văzut şi despre ele depunem mărturie, îndemnaţi de voi, sub jurământ: Domnul a murit pentru noi şi a-nviat; aşa cum stă scris s-a întâmplat totul.

XI

La sfârşitul lecturii cei care ascultaseră căzură cu faţa la pământ. Plângeau amarnic, se izbeau cu pumnii în piept, strigau şi ziceau: *Vai de noi, cum de ne-a lovit nenorocirea aceasta? Pilat fuge, Ana şi Caiafa fug şi ei, preoţii şi leviţii îşi caută scăpare, tot poporul*

iudeu se jeluieşte: „Vai de noi, blestemaţii, am vărsat sânge nevinovat!".

Trei zile şi trei nopţi n-au luat în gură pâine şi apă şi n-au intrat în vreo sinagogă. Abia în ziua a treia, când s-au adunat iarăşi la un loc, le-a fost citită şi scrisoarea lui Leucius; dar n-au găsit nimic în plus ori în minus (fie şi o literă măcar!) faţă de ceea ce povestise Carinus.

Atunci s-au tulburat cu toţii şi au ţinut doliu de 40 de zile şi 40 de nopţi, aşteptând cu înfrigurare răzbunarea lui Dumnezeu. Dar Cel de Sus, plin de iubire şi îngăduinţă, nu i-a pierdut îndată, ci le-a lăsat vreme îndestulătoare pentru pocăinţă. Şi n-au fost găsiţi vrednici să se întoarcă la Domnul.

Acestea sunt, preaiubiţi fraţi, mărturiile lui Carinus şi Leucius despre Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi despre faptele Sale sfinte din iad.

Lui I se cuvine toată lauda şi slava în toţi vecii vecilor. Amin.

„Pentru ce căutaţi pe Cel viu între cei morţi?"
Martorul tăcut al Învierii, Mormântul gol „vorbeşte"

Un cunoscut universitar creştin, întrebat odată de ce susţine cu atâta tărie creştinismul, a mărturisit: „Pentru un motiv foarte simplu: nu pot justifica în alt mod un anumit eveniment din istorie – Învierea lui Iisus Hristos din morţi. După sute de ore de cercetare amănunţită a bazelor acestui subiect, am ajuns la concluzia că Învierea lui Iisus este fie una dintre cele mai dăunătoare farse care au fost jucate vreodată minţii omeneşti, fie cel mai important eveniment din întreaga istorie a lumii." La trei zile de la moartea şi îngroparea Celui Care a pretins a fi Hristosul profeţit în Scripturile ebraice, Iisus Nazarineanul arestat, judecat ca şi criminal politic, apoi răstignit, femeile care au mers la mormânt au descoperit că trupul Lui dispăruse. Ce ne indică mormântul gol?

Conform obiceiului evreiesc de îngropare, trupul lui Iisus a fost înfăşurat în pânză de in. O sută de măsuri de uleiuri şi mirodenii au fost amestecate sub forma unei substanţe vâscoase, care a fost aplicată apoi pe fâşiile de pânză, în jurul trupului (Ioan 19, 39-40). După ce trupul a fost aşezat într-un mormânt săpat în stâncă, o piatră de dimensiuni considerabile (2 tone) a fost rostogolită de-a lungul unui şanţ, la intrarea în mormânt. O unitate de gardă romană formată din bărbaţi obişnuiţi cu cea mai severă

disciplină, a primit ordin să păzească mormântul. Frica de pedeapsă asigura o atenție impecabilă în executarea datoriei, în special în timpul gărzii de noapte. Gardienii au aplicat la intrarea mormântului sigiliul roman – pecetea puterii şi autorității imperiale – cu rolul de a preveni orice atac profanator. Oricine ar fi încercat să mişte piatra tombală ar fi trebuit să rupă sigiliul, riscând astfel primirea pedepsei nemiloase a legii romane. Dar mormântul a fost aflat gol ...

Urmaşii Celui aşezat în mormântul din grădina „arimatianului Iosif" au pretins că El înviase şi că li S-a arătat viu „prin multe dovezi", timp de 40 de zile. Convertitul de întâlnirea cu Iisus Înviat, marele Pavel, certifică arătarea Celui viu la mai mult de 500 de ucenici deodată, cei mai mulți fiind încă în viață şi putând confirma spusele Apostolului la data consemnării descoperirii (I Cor. 15, 3-8).

Un apreciat cercetător al temei, istoricul Arthur Ramsay, nota că „mormântul gol a fost un fapt prea bine cunoscut ca să fie renegat", iar teologul citat de Părintele Stăniloae, Paul Alhaus, afirma că „povestea Învierii n-ar fi putut circula în Ierusalim nici măcar pentru o zi sau o oră, dacă mormântul gol n-ar fi reprezentat un adevăr unanim recunoscut". Situația de la mormânt după Înviere este semnificativă. Sigiliul roman fusese violat, ceea ce presupunea în mod automat pedepsirea cruntă a celor vinovați. Masiva piatră a fost nu numai dată la o parte de la intrare, dar chiar mutată în lături (ca şi când cineva ar fi ridicat-o şi ar fi pus-o în altă parte!). Unitatea de

gardă a fugit... În „Digest" (49.16), Iustinian enumera 18 motive pentru care un soldat roman putea fi pedepsit cu moartea. Printre acestea se afla şi adormirea în post, precum şi părăsirea poziției de pază.

Mironosițele, lăsând Mormântul gol, s-au speriat şi au dus vestea Apostolilor. Apropiații Petru şi Ioan au alergat la mormânt: Ioan, „Ucenicul iubit", s-a uitat înăuntru şi a văzut fâşiile de pânză. Poziția nefirească a giulgiurilor de înmormântare, aflate într-o anumită ordine. şi a mahramei care „nu era pusă împreună cu giulgiurile, ci înfăşurată, la o parte, într-un loc" (Ioan 20, 7) impresionează pe Evanghelistul Ioan, care, văzându-le aşa, s-a gândit poate la clipa Învierii. „Atunci, în noaptea aceea de sâmbătă spre Duminică, totul s-a petrecut într-o singură clipă: giulgiurile de pânză care înfăşurau trupul s-au pomenit fără trup; partea lor de deasupra a căzut moale pe partea lor de jos; aşa au fost găsite dimineața, întinse, odihnindu-se pe locul de odihnă al trupului ce le părăsise" (Î.P.S. Arhiepiscop Bartolomeu Anania, *Apa cea vie a Ortodoxiei*, pag. 71).

Să fi greşit ei mormântul? O teorie propagată de Kirsop Lake presupune că martorii care au relatat dispariția trupului ar fi mers la un alt mormânt. Putem fi siguri că autoritățile evreieşti, care ceruseră garda romană staționată la mormânt pentru prevenirea furtului trupului, nu s-ar fi înşelat cu privire la locul exact. Ele n-ar fi pierdut nici o clipă pentru a scoate la iveală trupul din mormântul adevărat, eradicând pentru totdeauna orice zvon cu

privire la Înviere. Este cunoscută netemeinicia teoriei furtului trupului de către Apostoli, a teoriei leşinului (formulată iniţial de către Venturini) sau a ipotezei halucinaţiilor celor care au fost martori ai aparițiilor lui Hristos după Înviere. Demontate uneori chiar de sceptici sinceri (vezi David Frederich Strauss), astfel de teorii vin în contradicţie cu condiţia mentală absolut normală dovedită de ucenici, cu împrejurările istorice existente, fiind în acelaşi timp în total dezacord cu principiile psihologice care declanşează apariţia acestor manifestări.

Lordul Darling, fost Preşedinte al Curţii de Justiţie a Angliei, examinând argumentele privitoare la Mormântul gol din perspectivă juridică, a tras concluzia că există o varietate atât de mare de dovezi factuale şi circumstanţiale, încât nici o curte de juraţi din lume n-ar putea evita verdictul care se impune:

Învierea lui Hristos este un fapt real.

Dincolo de orice controversă, creştinii zilelor noastre pot avea deplină siguranţă, ca şi primii creştini, că credinţa lor se întemeiază nu pe vreun mit sau vreo legendă (noi teorii fără bază), ci pe faptul istoric al Învierii Mântuitorului (supra-istorică şi istorică) şi pe Mormântul gol, izvorul luminii orbitoare a Biruitorului morţii şi a Domnului vieţii.

Providenţa divină a rânduit ca acest martor tăcut al Învierii să fie descoperit în urma săpăturilor arheologice conduse de Sfânta Împărătească Elena, mama cutezătorului Constantin cel Mare, în anii următori Edictului de la Milan. Astăzi, peste

veneratul vestigiu se înalţă monumentala biserică a Sfântului Mormânt, constituind dovada arheologică a Învierii lui Hristos şi nu numai atât. An de an, cu prilejul Sfintelor Paşti martorul tăcut dă „semn", „vorbeşte" despre minunea Învierii printr-o altă covârşitoare minune: coborârea din cer a Sfintei Lumini.

Creştini sau necreştini, credincioşi sau necredincioşi se pleacă în faţa acestei realităţi copleşitoare, care nu este altceva decât manifestarea dumnezeirii Celui Înviat, ştiut fiind că Dumnezeu este lumină (Ioan 8, 12). Lumina de la Sfântul Mormânt este o realitate de existenţa căreia nimeni nu se poate îndoi.

În Sâmbăta Mare, ziua, între orele 12.30 şi 13.30, în timpul Vecerniei Mari, Sfânta Lumină se coboară numai la ortodocşi, dovada incontestabilă că numai ei păstrează dreapta credinţă apostolică, după cum mărturisea regretatul Arhimandrit al Sihăstriei Ioanichie Bălan.

În mod minunat, din cupola bisericii, coboară o lumină puternică alb albăstruie, ca de fulger, deasupra Capelei Sfântului Mormânt, intrând ca o fâşie de foc şi aprinzând vata de pe lespedea Mormântului, creând momentul culminant. Binecuvântata Lumină aprinde apoi majoritatea candelelor şi lumânărilor existente în biserică sub privirile uimite ale celor prezenţi, dintre care nu lipsesc reprezentanţi catolici, armeni şi copţi, dar şi membrii ai poliţiilor musulmane şi israeliene, paznicii de veacuri ai „martorului" luminat.

Paradoxal, la început Lumina nu arde câteva minute, după care devine arzătoare ...

Patriarhul ortodox al Ierusalimului ia vata aprinsă de pe Mormânt, o pune în două cupe de aur şi, ieşind afară din „Capela Îngerului", cheamă solemn „Veniţi de luaţi lumină!".

Iată că Sfântul Mormânt al Mântuitorului Hristos nu este „gol", ci plin de Înviere, de viaţă şi de lumină! El rămâne peste veacuri dovada grăitoare a celei mai mari minuni petrecute vreodată în istorie, pentru supra-istorie.

Apologetică – Să ştii de ce crezi

Transformarea subită din viețile Apostolilor

În ziua Răstignirii ucenicii Domnului erau plini de amărăciune; în prima zi a săptămânii – plini de bucurie. În ziua întunecată a sfârşitului de pe Golgota erau fără speranţă; după trei zile, inimile lor radiau de certitudine şi nădejde. Când au auzit întâia oară vestea Învierii, s-au îndoit şi au fost greu de convins; dar o dată ce s-au asigurat, nu s-au mai îndoit la fel. Care poate fi cauza schimbării petrecute în Apostoli într-un timp atât de scurt?

Atunci când Sfinţii Evanghelişti şi Apostoli au scris sau au vorbit, ei au mărturisit în calitate de martori oculari ai evenimentelor descrise. Cu siguranţă cunoşteau diferenţa dintre mit sau legendă şi realitate: „nu întemeindu-ne pe nişte basme meşteşugit alcătuite, ci ca unii care am văzut noi înşine cu ochii noştri mărirea Lui" (II Petru 1, 16).

„Ucenicul iubit" sublinia aspectul mărturiei nemijlocite în cunoaşterea de către evrei: „...ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi am pipăit cu mâinile noastre cu privire la Cuvântul Vieţii, [...] aceea vă vestim şi vouă" (I Ioan 1, 1-3). Şi istoricul-medic Luca, în Evanghelia a treia şi în Faptele Apostolilor, „a cercetat cu de-amănuntul" înainte de a istorisi observaţiile celor cărora Iisus „li S-a înfăţişat viu prin multe dovezi" (Fapte 1, 3).

Conținutul esențial al acestor mărturii nemijlocite îl constituie realitatea Învierii lui Hristos.

Apostolii înşişi au avut nevoie să se convingă de faptul că Învățătorul lor a înviat din morți. La început, n-au ezitat să-şi exprime îndoielile, au fugit şi s-au ascuns (Marcu 14, 50): Iacov, ruda Domnului, nu credea că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Petru se lepădase de câteva ori în timpul Judecății, Toma aştepta pipăirea în semnele lăsate de cuie. În cele din urmă, ca majoritatea dintre ei, Iacov a fost ucis cu pietre, Petru „răstignit cu capul în jos" (Origen), Toma – martirizat cu lancea pentru credința în Iisus cel Înviat.

Să se fi înşelat ei oare? Desigur că nu. Ar fi putut ei să perpetueze o înşelăciune? Calitatea morală a vieții lor exclude această posibilitate: au condamnat minciuna, i-au încurajat pe semeni în cunoaşterea adevărului. În faimoasa *Istorie a declinului şi căderii Imperiului Roman*, Edward Gibbon numeşte „pura şi austera moralitate a primilor creştini" ca pe unul dintre principalele motive care au asigurat succesul atât de rapid al creştinismului.

Conduita plină de curaj a Apostolilor convinşi de adevărul Învierii este o altă dovadă care infirmă posibilitatea oricărei mistificări. Urmaşii Mântuitorului n-ar fi putut înfrunta torturile şi moartea dacă n-ar fi fost siguri că Domnul S-a sculat din morți. Unitatea mesajului şi a atitudinii lor a fost uimitoare. Dacă ar fi fost înşelători, ar fi greu de explicat cum s-a putut ca nici unul dintre ei să nu cedeze în fața presiunilor. Admirativ şi esențial,

Pascal nota: „Acuzația că Apostolii au fost nişte impostori este de-a dreptul absurdă. Să urmărim concluziile logice ale acestei acuzații. Să ni-i imaginăm pe aceşti bărbați întâlnindu-se după Răstignirea lui Hristos şi conspirând să susțină cu toții că Iisus a înviat.

Aceasta ar fi constituit un atac atât la adresa autorităților laice, cât şi a celor religioase. Inima omului este nespus de înclinată spre inconsecvență şi instabilitate, că poate fi clătinată prin promisiuni şi ispitită prin oferte materiale. Dacă unul singur ar fi cedat în fața unei ispite sau ar fi căzut în fața argumentelor şi mai puternice ale închisorii, torturii sau amenințării cu moartea, ar fi fost cu toții pierduți".

Cum de s-au schimbat aceşti oameni, peste noapte, într-un grup de entuziaşti de nestăvilit, care au ținut piept opoziției, cinismului, ridiculizării, dificultăților, închisorii şi morții, pe cuprinsul a trei continente, în timp ce-L propovăduiau pretutindeni pe Iisus şi Învierea Lui?

Apologetul Tertulian întărea veridicitatea transformării minunate prin pecetluirea mărturiei acestora cu însuşi sângele lor, concluzionând: „Nimeni n-ar accepta să moară pentru un lucru de care nu este convins a fi adevărat".

Pe un alt plan, în *Examinare a mărturiilor celor patru Evanghelii pe baza regulilor aplicate la curțile de juraţi*, profesorul de drept de la Harvard, Simon Greenleaf, declara cu autoritate: „În analele militare arareori putem găsi un exemplu de un asemenea

eroism constant, răbdare şi curaj neobosit. Ei ar fi avut toate motivele să-şi revizuiască cu grijă bazele credinţei şi declaraţiile pe care le făceau cu privire la marile evenimente şi adevăruri pe care le proclamau".

Sfinţii Apostoli au trecut prin încercarea morţii pentru a întări pilduitor adevărul pe care-l mărturiseau. Consider că putem avea încredere în mărturiile lor mai mult decât în cele ale unor contemporani care nu sunt în stare să traverseze strada pentru propriile convingeri, cu atât mai mult să moară pentru ele...

Cu adevărat Hristos a înviat!

Împotriva lui Celsus şi a urmaşilor săi

De ce Mântuitorul Înviat nu S-a arătat arhiereilor, cărturarilor şi fariseilor?

Cele douăsprezece arătări ale Domnului Înviat, despre care ne dau date scrierile Noului Testament, au avut eminamente un caracter demonstrativ: să-i încredinţeze pe cei ce se îndoiseră de adevărul Învierii. Ca şi conştiinţele nesigure de astăzi, pamfletistul şi aprigul duşman al creştinismului, Celsus (sec. II) era frământat de întrebare „De ce Mântuitorul nu S-a arătat arhiereilor, cărturarilor şi fariseilor, în general, poporului evreu şi S-a înfăţişat numai unui grup restrâns d. credincioşi?". „Dacă Iisus ar fi vrut într-adevăr să-Şi arate puterea dumnezeiască, ar fi trebuit să Se arate la duşmanii Săi, judecătorului, cu un cuvânt, lumii întregi". Pe acest fundal, apare necesară sublinierea importanţei aparităţiilor lui Hristos în stabilirea realităţii Învierii.

Temeinic şi documentat, în *Contra lui Celsus* (P.S.B. 9, Ed. I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 1984, pag. 150-154), prolificul Origen accentua că, după Înviere, Iisus S-a arătat sporadic unei elite tot mai sporită în credinţă, iar înfăţişarea sub care se sesiza dumnezeirea Sa depindea de capacitatea de percepere a acelora ce erau în stare să vadă iubirea Lui. Motivul este explicat de unul dintre protagoniştii privilegiaţi ai arătărilor, Apostolul Petru: „(Cel Înviat S-a arătat) Nu la tot poporul, ci

nouă, martorilor dinainte rânduiți de Dumnezeu, care am mâncat şi am băut cu El, după Învierea Lui din morți" (Fapte 10, 14).

Hristos a refuzat constant să săvârşească minuni acolo unde lipsea credința, ştiind că nu are rost să Se arate Înviat duşmanilor Săi, neîncrezători declarați în mesianitatea şi divinitatea Sa.

Dacă după moartea Sa, oponenții lui Hristos au căutat să împiedice (credeau ei) chiar Învierea, este lesne de închipuit prin câte mijloace perfide ar fi contestat realitatea acestor apariții. Mântuitorul le cunoştea prea bine cinismul şi indisponibilitatea de a crede în El. Evită să li Se arate, amintind de cuvântul Scripturii din pilda săracului Lazăr: „nu vor crede nici dacă ar învia cineva din morți" (Luca 16, 31).

Efectul aparițiilor dintre Înviere şi Înălțare s-a răsfrânt decisiv însă în viața şi propovăduirea Apostolilor. Cel Înviat Se arată către persoane singure: Maria Magdalena (Marcu 16, 9), Sfântul Petru (Luca 24, 34), Iacov „fratele" Domnului şi Saul (I Corinteni 15, 7-8). Altă dată către grupuri mai mari sau mai mici: femeile mironosițe (Matei 28, 9-10), cei doi ucenici, Luca şi Cleopa, la Emaus (Luca 24, 13-35), Sfinții Apostoli fără Toma şi împreună cu Toma (Ioan 20, 19-29) şi cinci sute de frați deodată (I Corinteni 15, 6). Locul aparițiilor este diferit: Ierusalim (de câteva ori), Emaus, Galileea (Matei 28, 16-20), Marea Tiberiadei (Ioan 21, 1-12), muntele Eleon la Înălțare (Fapte 1, 4-12) şi Damascul convertirii minunate de mai târziu a lui Saul (I Corinteni 15, 8).

Martor ocular, Luca Evanghelistul menționa că Domnul „S-a înfățişat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile şi dovedind cele despre împărăția lui Dumnezeu" (Fapte 1, 3). Prin aceste „semne doveditoare", Domnul nu a copleşit pe Apostoli şi ucenici, ci S-a apropiat de ei, le-a vorbit, le-a arătat rănile Răstignirii cerându-le să le pipăie, a mâncat în fața lor, a prânzit cu Apostolii la Marea Tiberiadei.

Împrejurările, timpul, amănuntele descrierilor, dialogurile purtate, starea sufletească a martorilor dovedesc că nu au putut fi inventate, ci sunt fapte reale. „În acest sens, trebuie luat în considerare nu numai faptul că cercetarea istorică ajunge până la unele persoane cărora li S-a arătat Hristos cel Înviat şi până la Mormântul gol şi faptul că, pe de o parte, Învierea are în ea posibilitatea să se facă sesizată de persoane istorice, iar pe de alta, că persoanele istorice sunt în principiu capabile de a fi martore, deci de a sesiza realitatea faptului superior al Învierii lui Hristos, ci şi faptul că acest conținut înalță şi îmbogățeşte modul vieții istorice" (Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II, pag. 109-110). Prin rămânerea de 40 de zile, Hristos Înviat Şi-a arătat solidaritatea cu întreaga lume şi menține o legătură cu noi până la sfârşitul istoriei.

Faptul că au fost necesare mai multe arătări pentru formarea credinței în Învierea Domnului dovedeşte că nestrămutata convingere s-a format

treptat, utilizându-se chiar experiența empirică (încredințarea prin simțuri), datorită naturii trupului înviat al lui Iisus: „Apostolii au cunoscut în trupul lui Hristos Cel Înviat, trupul Lui dinainte de moarte, dar ridicat la cea mai luminoasă slavă, transparență şi frumusețe duhovnicească" (Idem, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, pag. 196).

Din neputința explicării corecte a Mormântului gol, a arătărilor lui Iisus după Înviere şi a credinței Apostolilor în evenimentul minunat al Ridicării din morți, teologii raționaliști, Strauss, Renan, Reville, Holsten, Weisse, Holzmann, precum şi alți scriitori au încercat să susțină că toate arătările Celui Înviat au fost ireale. La baza acestei păreri, amplificată şi transformată în ipoteză cu caracter „ştiințific" – teoria vizionarismului – se află afirmațiile aceluiaşi Celsus din cartea intitulată pompos *Cuvânt adevărat*: „Dar ceea ce trebuie cercetat e dacă într-adevăr a înviat vreodată cu trupul său vreun om care a murit... Ori voi afirmați că, atâta timp cât a fost în viață, Iisus nu S-a putut ajuta pe El Însuşi, dar după moarte a înviat, arătându-şi semnele rănilor şi urmele cuielor în palmă. Dar cine a văzut aşa ceva? O femeie exaltată, ziceți voi, şi poate încă o altă persoană, victimă şi ea a unei vrăji asemănătoare, fie că, în urma unei anumite dispoziții, va fi avut un vis şi de dragul dorinței, în credința sa rătăcită, va fi avut o arătare imaginară, cum s-a mai întâmplat la mulți alții, fie că, mai curând, a vrut să impresioneze judecata altora printr-o astfel de istorisire fantastică

şi astfel, prin această înşelăciune, să deschidă drum şi altor şarlatani" (Origen, op. cit., pag. 147).

Pentru argumentarea calomniilor, raționaliştii au atribuit martorilor Învierii boli, psihoze, halucinații, deşi acuzații s-au comportat normal în timpul Patimilor, morții, dar şi după Înviere. Aparițiile Domnului, reale şi obiective, nu au fost prezentate sistematic de autorii neo-testamentari şi nici nu s-a încercat o „sincronizare" a lor, ceea ce le conferă autoritate şi credibilitate. Este posibil ca numărul lor să fie mai mare decât cel consemnat în Scriptură (Ioan 20, 30).

Aceste arătări nu au fost simple iluzii sau halucinații pentru că au avut loc în timpuri şi locuri diferite. Martorii nu-şi formaseră anterior ideea de Înviere, nu s-au autosugestionat, pregătindu-şi halucinațiile subiective sau colective. Atitudinea ucenicilor după Înviere şi răspândirea rapidă a creştinismului, argument decisiv al realității Învierii, ne-o dovedesc din plin. Ar fi produs halucinațiile eroi morali care cu prețul vieții au propovăduit creştinismul transformând fața lumii?

Aparițiile Mântuitorului, alături de Mormântul „gol", au generat convingerea în Învierea corporală a lui Iisus.

Cuvinte de înviere de la neobositul scriitor, teolog şi traducător biblic Gala Galaction: „Fulgerul credinței în Înviere se naşte, ca din două acumulări electrice: mormântul gol şi arătările Domnului. Primul fără cel de-al doilea n-ar fi dat acest fulger al certitudinii: Hristos a înviat!". Adevărurile care se

desprind din solia şi concluzia pascală sunt mari şi minunate. **Hristos a înviat înseamnă: într-adevăr Dumnezeu există**. Hristos a înviat înseamnă: **toate profeţiile, tainele şi minunile biblice sunt adevărate**. Hristos a înviat înseamnă: **într-adevăr există lumea cerească, lumea reală şi cea fără de moarte**. Hristos a înviat înseamnă: **viaţa este mai tare decât moartea, răul este mai slab decât binele**. Hristos a înviat înseamnă: **toate nădejdile bune sunt îndreptăţite, toate problemele vieţii sunt dezlegate**. Hristos a înviat înseamnă **şi noi vom învia.**

Există o Înviere a lui Hristos, există o înviere a morţilor, a tuturor celor morţi, taina cea mai mare pe care ne-o descoperă Învierea Domnului.

CAPITOLUL III

„Faptele Apostolilor" Petru şi Pavel
Ascultarea poruncii „Înviaţi pe cei morţi ..."

Minuni deosebit de spectaculoase, prelungiri ale existenţei, atestând în mod cert divinitatea lui Iisus, învierile morţilor readuc la viaţa temporară trupurile celor decedaţi, care mai târziu, după o perioadă de timp, se vor supune totuşi morţii.

Afirmată cert de Hristos, nu doar teoretic, în Evanghelii, ci întărită de cele trei învieri menţionate, învierea repausaţilor a fost propovăduită cu deplină convingere şi de către Sfinţii Apostoli, martori direcţi ai învierilor săvârşite de Domnul, cât şi ai arătărilor lui Hristos înviat. Şi ucenicii au mărturisit adevărul cu fapta, împlinind porunca: „Tămăduiţi pe cei neputincioşi, înviaţi pe cei morţi, curăţiţi pe cei leproşi, pe demoni scoateţi-i; în dar aţi luat, în dar să daţi" (Matei 18, 8).

Decanul de vârstă al Colegiului Apostolic, Sfântul Petru, are în vedere învierea morţilor atunci când scrie: „Dumnezeu (...), prin Învierea lui Iisus Hristos din morţi, ne-a născut din nou, spre nădejde vie, spre moştenirea nestricăcioasă şi neîntinată şi neveştejită, păstrată în ceruri pentru voi" (I Petru 1, 3-4).

În faţa Sinedriului, înviatul de pe drumul Damascului, Pavel, mărturiseşte: „Pentru nădejdea în învierea morţilor sunt eu judecat" (Fapte 23, 6), iar în faţa procuratorului Felix: „cred toate cele scrise în

Lege şi în Prooroci, având nădejde în Dumnezeu ... că va să fie învierea morţilor" (Fapte 24, 14-15).

În cuvântul de apărare înaintea regelui Agripa, cutezătorul Apostol al neamurilor întreabă: „De ce se socoteşte la voi lucru de necrezut că Dumnezeu învia pe cei morţi?" (Fapte 26, 8).

Dumnezeiescul apologet va dezbate argumentat şi amănunţit problema învierii celor repausaţi în cunoscutele I Corinteni 15 şi I Tesaloniceni 4, 13-17 („Apostolul" rostit la slujba înmormântării).

În numele lui Hristos, „Cel dintâi înviat din morţi" (Fapte 26, 23), cei doi stâlpi ai creştinismului primar vor dărui înviere (ca şi în celelalte cazuri scripturistice) unor tineri: Apostolul Petru Tavitei din Iope, iar Pavel lui Eutihie din Troa. Consemnează cu fidelitate Evanghelistul Luca:

„Iar în Iope era o ucenită, cu numele Tavita, care, tâlcuindu-se, se zice Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune şi de milosteniile pe care le făcea. Şi în zilele acelea ea s-a îmbolnăvit şi a murit. Şi, scăldând-o, au pus-o în camera de sus. Şi fiind aproape Lida de Iope, ucenicii, auzind că Petru este în Lida, au trimis pe doi bărbaţi la el, rugându-l: *Nu pregeta să vii până la noi.* Şi Petru, sculându-se, a venit cu ei. Când a sosit, l-au dus în camera de sus şi l-au înconjurat toate văduvele, plângând şi arătând cămăşile şi hainele câte le făcea Căprioara, pe când era cu ele.

Şi Petru, scoţând afară pe toţi, a îngenuncheat şi s-a rugat şi, întorcându-se către trup, a zis: ***Tavita,***

scoală-te! Iar ea şi-a deschis ochii şi, văzând pe Petru, a şezut. Şi, dându-i mâna, Petru a ridicat-o şi, chemând pe sfinţi şi pe văduve, le-a dat-o vie.

Şi s-a făcut cunoscută aceasta în întreaga Iope şi mulţi au crezut în Domnul" (Fapte 9, 36-42).

„Iar noi, după zilele Azimelor, am pornit cu corabia de la Filipi şi în cinci zile am sosit la ei în Troa, unde am rămas şapte zile. În ziua întâi a săptămânii (Duminică), adunându-ne noi să frângem pâinea, Pavel, care avea de gând să plece a doua zi, a început să le vorbească şi a prelungit cuvântul lui până la miezul nopţii.

Iar în camera de sus, unde erau adunaţi, erau multe lumini aprinse. Dar un tânăr cu numele Eutihie, şezând pe fereastră, pe când Pavel ţinea lungul său cuvânt, a adormit adânc şi, doborât de somn, a căzut de la catul al treilea, şi l-au ridicat mort.

Iar Pavel, coborându-se, s-a plecat peste el şi, luându-l în braţe, a zis: Nu vă tulburaţi, căci sufletul lui este în el. Şi suindu-se şi frângând pâinea şi mâncând, a vorbit cu ei mult până în zori, şi atunci a plecat. Iar pe tânăr l-au adus viu şi foarte mult s-au mângâiat" (Fapte 20, 6-12).

Este interesant de observat că învierile istorice din Biblie se referă numai la tineri. De multe ori nici bătrânilor nu le vine să creadă că se apropie clipa plecării spre eternitate, pentru că nu este în firea omului să creadă că moare. „Trebuie să te sileşti

cumva să crezi că mori, pentru că nu-ți vine să crezi că mori" gândea duhovnicul Sâmbetei de Sus, arhimandritul Teofil Părăian.

Majoritatea vârstnicilor recunosc că nu se simt mai aproape de moarte la bătrânețe decât au perceput gândul la tinerețe. Înseamnă că omul nu-i făcut să dispară, să se nimicească, ci este făcut să dăinuiască.

Așa cum Apostolul Petru, după modelul învierii fiicei lui Iair, a redat-o vie comunității pe sfânta cu numele delicatei căprioare, Tavita (cinstită la 25 octombrie), iar convertitul Pavel, urmând Sfinților Prooroci Ilie și Elisei, a întors sufletul viu al tânărului adormit la Liturghia primară din ziua învierii (duminica), tot așa trupurile noastre, prin puterea lui Dumnezeu, se vor realcătui la învierea de apoi și vom fi vii, trup și suflet, cu sufletul care nu moare, cu trupul care moare, dar nu definitiv, ci se descompune și se recompune spre Viața cea de veci.

Învierile săvârșite de către Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan

Cele 206 suflete rechemate la viață

Fiu al lui Zevedei și nepot al Dreptului Iosif, cel mai iubit dintre ucenici, Ioan Apostolul a fost trimis să propovăduiască numele și slava lui Hristos Dumnezeu tocmai în Asia. Acest ținut al soarelui răsare a fost binecuvântat de Bunul Dumnezeu cu cele mai mari minuni prin mijlocirea Sfântului Apostol: 206 suflete readuse la viață spre luminarea celor care și astăzi îl prețuiesc pe Budha sau pe Mahomed.

Minunile de la Baia Romanei

Mergând la Efes împreună cu ucenicul său Prohor, i-a aflat pe ei o anume femeie Romana, vestită în răutate până și la Roma. Aceasta, plătindu-le, i-a silit să slujească la baie. Apostolii, neștiind meșteșugul băii, ea îi necăjea atât de rău, că i-a făcut pe amândoi ca pe niște robi. Ioan era rânduit să facă foc, să încălzească baia, iar Prohor să pornească apa la baie în tot timpul.

De trei ori într-un an un drac cumplit sugruma înăuntru câte un tânăr și câte o tânără, pentru că atunci când se zidise baia a pus un tânăr și o tânără la temelie, și din această pricină începuse a face moarte.

Când a fost a treia lună, intrând Domnus, feciorul lui Dioscorid în acea baie, a fost sugrumat de demon. Iar Romana făcând plângere, s-a auzit în tot oraşul Efesului şi la Dioscorid care, de mare întristare şi de multă mâhnire, a murit şi el. Atunci Romana a rugat foarte pe Artemida să învieze pe Domnus, dar fără folos.

Întrebând Ioan pe Prohor ce se întâmplase, i-a văzut Romana vorbind şi a apucat pe Ioan şi strâmtorându-l îi zicea că este fermecător, şi că de nu va învia pe Domnus, îi va despărți sufletul de trup. Făcând Apostolul rugăciune şi înviind pe copil, s-a spăimântat cu duhul Romana şi zise că este ori Dumnezeu, ori Fiul lui Dumnezeu. Şi a crezut în Hristos, mărturisindu-se către Ioan.

Iar înviind şi pe Dioscorid, a crezut şi acesta împreună cu fiul său Domnus, şi se mărturisiră toți, botezându-se: Dioscorid, Domnus şi Romana. Şi a rupt Romana înscrisul de robie, iar Ioan a depărtat şi duhul cel viclean din baie.

Învierea celor 200 de suflete care pieriseră pentru închinarea la idoli

Pe când efesenii prăznuiau pe Artemida, Apostolul a stat într-un loc înalt, unde se afla acel idol. Iar poporul, înfuriindu-se pentru aceasta, arunca cu pietre asupra lui Ioan, dar nu-l atingeau pe el, ci loveau în idol, încât l-au făcut fărâme.

Apostolul le spunea multe pentru credință; iar ei, întărâtându-se, iarăşi au aruncat cu pietre asupra lui.

Pietrele însă se întorceau asupra celor care le aruncau.

Atunci săvârşind Sfântul Apostol rugăciune se făcu o fierbere mare pe pământ şi au căzut jos la pământ din popor ca la vreo 200 de oameni şi au murit. Iar ceilalți, abia dezmeticindu-se şi izbăvindu-se din groază, se rugau Sfântului să-i miluiască şi să învieze pe cei morți.

Rugându-se şi înviindu-i pe cei ce muriseră, şi iarăşi făcându-se fierberea aceea a pământului, au căzut la Ioan toți şi s-au botezat.

Învierea slujitorului înecat în mare

Mergând pe mare la locul Exoriei, cel mai iubit dintre ucenicii Mântuitorului a înviat pe unul dintre slujitori care se înecase în mare şi a întors spre linişte furtuna, ce ridicase asupra lor valul cel groaznic al mării. Această minune i-a determinat pe toți care au fost să se boteze în numele Sfintei Treimi spre nădejdea vieții celei veşnice.

Învierile săvârşite spre a vădi înşelarea vrăjitorului Chinops

În părțile ostrovului Patmos locuia un vrăjitor care, petrecând în pustiu, minuna mulțimile fără minte şi credință cu mulțimea nălucirilor sale demonice, fiind socotit de localnici zeu.

După ce-şi trimite duhurile necurate să fure sufletul lui Ioan, fără izbândă, însă, plin de mânie se

hotărăşte să meargă el însuşi în cetate. Însoţit de mulţimea demonilor care-i slujeau merge în cetate.

Cetăţenii toţi i se închinau. Găsind el pe Ioan unde învăţa, s-a umplut de multă mânie şi a zis către popor:

- Oameni orbi şi rătăciţi! Ascultaţi calea adevărului: de este drept Ioan şi sunt adevărate graiurile lui şi va face cuvântul care voi zice, voi crede şi eu în cele ce zice.

Şi apucând Chinops pe un tânăr îi zise:

- Tânărule, trăieşte tatăl tău?

Iar acela îi răspunse cu tristeţe că a murit.

- Cu ce moarte?, întrebă Chinops.

- A fost corăbier şi, spărgându-se corabia pe mare, s-a înecat.

Chinops zise atunci către Ioan:

- Iată, arată dacă grăieşti adevărat şi scoate pe tatăl copilului din mare şi adu-l la fiul său, să-l vedem şi noi viu.

- Nu m-a trimis Hristos ca să înviez morţii, ci ca să învăţ oamenii rătăciţi, fu răspunsul iubitului ucenic.

- Măcar acum să mă credeţi pe mine, oamenilor, că acest om este amăgitor şi vă înşeală cu farmece; ţineţi-l până ce voi aduce pe tatăl tânărului şi-l pun înaintea voastră viu.

L-au ţinut mulţimile pe Ioan. Iar Chinops, întinzându-şi mâinile şi lovind marea, făcându-se sunet mare care i-a speriat pe toţi, s-a făcut nevăzut. Atunci au înălţat toţi glas, zicând:

- Mare eşti Chinops şi nu este altul afară de tine.

Fără de veste ieşi vrăjitorul din mare ţinând, precum a zis, pe tatăl copilului şi s-au minunat toţi.

- Acesta este tatăl tău?, îl întrebă pe copil.

- Acesta este, doamne.

Se închinară toţi lui Chinops, uimiţi fiind de grozăvia minunii. Vrând apoi să-l ucidă pe Ioan, nu i-a lăsat Chinops, zicându-le:

- Dacă veţi vedea altele mai mari decât acestea, atunci va fi certat rău.

- Ai feciori?, îl întrebă pe unul dintre cei de faţă.

- Am avut unu, dar l-a ucis oarecine cu vicleşug.

Chinops s-a făgăduit să-l aducă şi pe acela la tatăl său, viu. Strigând tare, chema anume şi pe ucigaş şi pe cel ucis. Iar ei îndată se arătară stând de faţă amândoi. Şi zise Chinops către omul acela:

- Acesta este fiul tău? Şi acesta este cel ce l-a ucis?

- Aşa, doamne, răspunse bărbatul.

- Te miri de acestea?, zise vrăjitorul lui Ioan.

- Nu mă mir, ci mi-e milă de sufletele ce pier prin tine.

Şi se lăuda Chinops că va face şi pe sfântul să se mire de cele ce făcea el, speriindu-l, că în cele din urmă, şi de viaţă îl va lipsi. Iar Apostolul i-a zis:

- Curând ţi se vor dezlega semnele şi ţie.

Acestea auzind poporul şi pornindu-se asupra lui Ioan, până într-atât l-a bătut şi l-au zdrobit că l-au lăsat aproape mort. Spunând tuturor, chiar şi lui Chinops, cum că ar fi murit Apostolul, nu l-au socotit vrednic de îngropare, ci din porunca vrăjitorului l-au lăsat neîngropat, ca să-l mănânce fiarele şi păsările.

Apoi s-a dus fiecare la casa lui, bucurându-se că au scăpat de Ioan şi mirându-se de spurcatul Chinops.

După aceea, peste puţin timp, auzind Chinops că Ioan învaţă la locul ce se cheamă *zvârlitura pietrei*, a chemat pe demonul cu care făcea farmecele şi minunile slăvite de popor şi, mergând în locul acela a zis către Ioan:

- Vrând să te fac de mai mare ruşine te-am lăsat atunci viu; dar vino să mergem la marginea mării şi vei vedea puterea mea şi te vei ruşina.

Au mers deci după dânsul şi cei trei demoni, care se arătaseră a fi înviat din morţi. Şi bătând Chinops tare din palme, sări în mare, dispărând fără de veste din vederea tuturor. Iar poporul striga:

- Mare eşti Chinops şi nu este altul ca tine.

Ioan Apostolul porunci atunci demonilor care se făceau că sunt oameni înviaţi din morţi să stea pe loc şi să nu se mişte de acolo, s-a rugat către Dumnezeu să nu mai lase viu pe Chinops. Îndată se făcu mare sunet în mare şi, învăluindu-se apa unde căzuse Chinops, n-a mai ieşit. Iar demonilor, cărora se arătaseră că au înviat din morţi, le-a poruncit Ioan în numele lui Iisus Hristos Cel răstignit să iasă din acel ostrov şi s-au făcut nevăzuţi.

Aşteptând poporul pe Chinops trei zile şi trei nopţi pe marginea mării, de foame, de răcnete şi de zăduf, cea mai mare parte din ei leşinase, de zăcea fără glas, dintre care au şi murit trei copii. Dar, făcându-i-se milă Sfântului şi rugându-se pentru mântuirea lor, mult învăţându-i pentru credinţă, a

înviat pe copiii cei morţi. Atunci toţi cu o unire, venind la Hristos, au primit Sfântul Botez.

Deci s-au întors toţi locuitorii ostrovului la propovăduirea Evangheliei şi primindu-L pe Hristos prin credinţă, au făcut rugăciune toţi către Apostol, să le dea scrisă toată mântuitoarea propovăduire.

Sfântul Apostol Toma cu milostenia a înviat şi împăraţi păgâni

Înviatul mărturiseşte adevărul credinţei creştine

„Nu fii necredincios, ci credincios!" îl îndemnase Mântuitorul Înviat pe „îndoitul" Toma la opt zile de la Minunata Ridicare din morţi (Ioan 20, 27). Transformarea minunată s-a petrecut: Toma devine credinciosul care Îl revede pe Domnul şi este invitat de El la o nouă Cină cu pâine şi peşte la Marea Galileii. Deşi numele său nu mai apare după acest moment în scrierile canonice, avem temeiuri suficiente să nu ne îndoim de statornicia credinţei lui Toma. „Biserica creştinilor Sfântului Toma" din provincia indiană Malabar se consideră a fi rodul lucrării misionare a „Geamănului". Unele scrieri afirmă că Apostolul a depăşit graniţele Parţiei, după menţiunea din Istoria bisericească a lui Eusebiu de Cezareea, ajungând până în Apusul Indiei.

O frumoasă istorisire cu nuanţe legendare despre misiunea lui Toma Apostolul în India este cuprinsă în apocrifa din secolul al V-lea, redactată iniţial în limba siriană şi intitulată „Faptele lui Toma" (vezi Hennecke, Neutestamentliche Apokryphen, ed. a 3-a, vol. II, Tubingen, 1964, pag. 309-320).

Ultimele cuvinte ale credinciosului Apostol sărbătorit la 6 octombrie sunt emblematice: „Hristos a înviat!".

Numai rânduiala lui Dumnezeu a desemnat pe Apostolul Toma pentru a predica Evanghelia în Indii. El se înspăimântase la început a se duce într-o ţară atât de sălbatică. Domnul însă i se arătă, îl mângâie şi-i promise că va fi cu el. Toma plecă.

Pe cale întâlni un negustor bogat, cu numele de Avan, pe care împăratul Indiilor, Hundaforus, îl trimise în Palestina spre a căuta acolo un arhitect celebru pentru a-i construi un palat, ca acelea ale cezarilor romani. Avan istorisi Apostolului scopul călătoriei sale şi Toma zise că el este arhitectul. Avan fu încântat de aceasta şi se duseră împreună în Indii. Când ajunseră acolo, Avan prezentă împăratului pe arhitectul atât de dorit.

Hundaforus comunică Apostolului dorinţa sa de a avea un palat asemenea celor de la Roma. Toma răspunse că ar putea să construiască unul asemenea. Afacerea fu încheiată şi Apostolul primi o mare cantitate de aur şi de argint pentru cheltuielile construcţiei.

Împăratul fu, însă, obligat a se duce în alte provincii ale Indiei. Toma Apostolul începu a predica Evanghelia şi a învăţa pe popor credinţa creştină, făcând multe milostenii celor lipsiţi. Aproape doi ani după aceea, împăratul trimise să întrebe în ce stadiu se găseşte construcţia palatului. Ucenicul Domnului îi trimise răspuns că nu mai rămâne decât a face acoperământul palatului şi primi încă o sumă considerabilă pentru acest sfârşit. Cu toate acestea se raportă împăratului că nu se începuse nici o clădire, precum şi că străinul învaţă

pe popor o religie nouă, risipind visteriile la săraci. Împăratul a vrut să se convingă de cele spuse şi, întorcându-se la „arhitectul" dumnezeiesc, văzu că într-adevăr clădirea nu era începută. Atunci porunci să-i arunce în închisoare pe Toma şi pe Avan negustorul cu intenţia de a-i condamna la moarte crudă.

În acea vreme, fratele regelui, Gad, aflând de nenorocirea lui Hundaforus căzu grav bolnav şi trimise să spună împăratului că el fusese atât de crud lovit de nefericirea fratelui său, că era aşa de bolnav, încât e aproape de moarte.

El muri, într-adevăr. Atunci împăratul uită întristarea ce i-o pricinuise Toma Apostolul şi plânse cu amar moartea fratelui său mult iubit. Îngerul Domnului arătă sufletului răposatului locuinţele cereşti, îi arătă palatele luminoase şi măreţe ale drepţilor. Apoi îngerul întrebă pe fratele lui Hundaforus:

- În care dintre aceste palate ai voi tu să locuieşti?

Răposatul răspunse privind pe acel ce i se păruse a fi cel mai frumos:

- Dacă mi s-ar permite de a locui în cel mai mic ungher din acest palat, n-aş dori nimic mai mult.

- Nu, îi răspunse îngerul, nu poţi locui în acest palat, căci este al fratelui tău. Toma i l-a zidit cu aurul ce primea de la împărat pentru clădirea palatului pământesc.

- Te rog, Dumnezeul meu – zise atunci Gad – lasă-mă să mă întorc la fratele meu ca să cumpăr

acest palat de la el, fiindcă nu-i cunoaşte toată frumuseţea şi mă voi reîntoarce iarăşi aici.

Îngerul făcu să intre iarăşi sufletul în corp şi **mortul reînvie**. El păru a se deştepta dintr-un somn lung şi se adresă imediat către cei ce-l înconjurau rugându-i a merge să spună împăratului să vină degrabă. Aflând împăratul Indiilor că fratele său reînviase, avu o mare bucurie şi alergă îndată să-l vadă.

Înviatul începu a zice:

- Frate, ştiu bine că tu mă iubeşti şi că m-ai plâns cu amar. Ştiu, de asemenea, bunul meu împărat şi frate, că ai fi dat bucuros până la jumătate din împărăţia ta pentru a mă răscumpăra de la moarte. Nu-i aşa?

- Tu cunoşti iubirea mea pentru tine şi speranţa ta nu te-a înşelat, răspunse împăratul.

- Dacă tu mă iubeşti cu adevărat, dăruieşte-mi un lucru şi nu mă refuza!

- Tot ce este în împărăţia mea îţi dau ţie, iubite frate, şi el întări promisiunea sa cu jurământ.

- Dă-mi palatul ce ai tu în cer şi ia tot ce am eu pe pământ.

Împăratul, auzind această rugăminte, deveni gânditor; apoi, după o lungă tăcere, zise:

- Ce palat am eu în cer?

- Tu ai în cer un aşa palat cum nu poţi să-ţi închipui şi cum nu se va putea vedea pe tot pământul, răspunse înviatul. Acest palat a fost construit pentru tine de Toma, străinul, pe care-l ţii în închisoare. Eu am văzut palatul, i-am admirat

nespusa frumusețe și am dorit să locuiesc în cel mai mic ungher al său, dar îngerul ce-mi arăta locuințele cereşti mi-a zis: „Tu nu poți locui acolo, căci acest palat este al fratelui tău şi Toma este cel care i l-a construit" Am rugat pe înger de a mă lăsa să mă întorc la tine, pentru a te îndupleca să-mi dai acest palat. De aceea, dacă mă iubeşti, dă-mi-l mie şi ia în schimb tot ce am aici pe pământ.

Împăratul, atunci, se bucură îndoit: de învierea fratelui său şi de locuința ce i-o construise Toma în cer. Zise fratelui său înviat:

- Frate mult iubite, am jurat a nu-ți refuza nimic din ceea ce este în împărăția mea şi în puterea mea pe pământ. Pentru locuința ce am în cer n-am jurat nimic, însă dacă tu doreşti a poseda un palat asemenea, arhitectul, care e încă aici, poate să-ți construiască unul în tocmai.

Ordonă a-l scoate din închisoare pe Toma „arhitectul mântuirii sufletelor" şi de a-l aduce. El însuşi merse în întâmpinarea Apostolului, se prosternă la picioarele sale şi-i ceru iertare pentru că a păcătuit către dânsul prin ignoranță.

Atunci, Apostolul mulțumi lui Dumnezeu, dând botezul creştinesc la amândoi frații şi îi învață credința cea adevărată. Înviatul şi-a pregătit astfel, prin numeroase milostenii, o locuință veşnică în ceruri.

Această înviere a răposatului frate împărătesc nu face altceva decât să mărturisească despre adevărul credinței creştine, precum şi despre puterea milosteniei care curăță sufletul de păcate şi îl

mântuieşte de moartea veşnică (conform cu *Priveghiul creştinesc*, Protos. Nicodim Măndiță, pag. 132-135).

Neobositul Apostol Toma este cântat în glas de rugăciune ca autor al altei învieri, tot în India, despre care acatistul său mărturiseşte în Icosul al 10-lea: „Prin multe alte minuni, Sfinte Toma, ai întărit propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu, când un slujitor netrebnic, ucigându-şi copilul, te-a învinuit pe tine de fapta lui ticăloasă, iar tu, neavând nici o mărturie în fața judecătorilor pentru nevinovăția ta, ai cerut să te ducă înaintea pruncului celui ucis şi i-ai poruncit lui ca însuşi să mărturisească pentru sineşi cine l-a ucis, iar cel mort a cuvântat, arătând pe cel vinovat" (*Acatiste*, Ed. Christiana, Bucureşti, 2000, pag. 125).

Un alt Apostol făcător de minuni, vameşul devenit întâiul cronicar al Noului Testament este **Sfântul Evanghelist Matei († 16 noiembrie)**. La Cincizecime, ucenicul lui Hristos a pornit în misiune spre a proclama Vestea cea Bună în îndepărtata Etiopie. Tradiția consemnează convertirea regelui etiopian Egip în urma minunatei învieri a fiicei sale Ifigenia, pentru rugăciunile mesagerului Celui Înviat. Tânăra, ridicată din moarte, a hotărât să-şi consacre întreaga viață Domnului Vieții. Dar, succesorul lui Egip, dorind de soție pe Efigenia, i-ar fi cerut ajutor Evanghelistului. Lovindu-se de un refuz, noul conducător a poruncit ca Apostolul să fie decapitat pe când săvârşea dumnezeiasca Liturghie. Martirul

Matei s-a făcut astfel părtaş Jertfei Mielului Hristos. Mai apoi, trupul sfinţit prin har divin va fi transportat în Italia, la Salerno, amintindu-ne peste veacuri de minunile propovăduirii mateiene.

CAPITOLUL IV

Cei şapte Sfinţi Tineri din Efes
(† 22 octombrie)
Luminarea celor ce nu cred în Înviere

Nu sunt puţini cei care s-au îndoit şi se mai îndoiesc şi astăzi de Învierea Mântuitorului nostru Hristos, El Însuşi Viaţa şi de viaţă dătător. Ei bine, celor ce n-au găsit remediu acestei îndoieli şi lipsei de credinţă le-a arătat Domnul, în marea Sa milă de-a lungul veacurilor creştine, nenumărate readuceri din „lumea de dincolo". Nu ne referim la fenomene paranormale, convorbiri sau mărturisiri SF ori alte tipuri de practici semănătoare de îndoială şi pierzătoare de suflet. Încercăm doar să amintim, spre întărirea credinţei, minunile date de Dumnezeu spre luminarea celor ce nu cred în Înviere.

Una dintre aceste cutremurătoare lucrări dumnezeieşti este adormirea a şapte tineri din cetatea Efesului lui Deciu prigonitorul şi trezirea lor, peste 372 de ani, în vremea iubitorului de adevăr, Teodosie cel Mic. Un eveniment despre care Sinaxarele s-au întrecut în a scrie, dată fiind bogăţia dovezilor istorice.

Consemnaţi spre prăznuire în calendarele creştine atât la 4 august (învierea lor după 372 de ani), cât şi la 22 ale lui Brumărel (adormirea lor definitivă în anul 38 de domnie a lui Teodosie), Sfinţii Maximilian, Iamvlih, Martinian, Dionisie, Exacustodian, Ioan şi Constantin au fost rechemaţi la viaţa pământească spre a linişti tulburările din sânul Bisericii.

Tulburări eretice

Biserica Creştină era măcinată de eresurile celor ce nu credeau în înviere. Ceea ce se propovăduia în timpul lui Teodosie cel Mic era doar o morală creştină fără finalitate, întrucât episcopii care mărturiseau Învierea erau aruncaţi în întunericul temniţelor. „Văzând împăratul că se tulbură Biserica lui Dumnezeu, pentru că se aflau şi unii din episcopi cuprinşi de acel eres, sta îndoit ce va face" (*Vieţile Sfinţilor de peste tot anul*, pag. 84).

Udând pământul cu lacrimile sale, cârmuitorul Imperiului Roman de Răsărit se ruga neîncetat ca Hristos să-i arate măcar o singură dovadă în sprijinul Învierii. Frământările persistau, rugăciunile arhiereşti din închisori se înmulţeau, ereticii huleau şi lacrimile lui Teodosie curgeau fără oprire.

Străina şi minunata adormire

Cu mai bine de un veac şi jumătate în urmă Deciu prigonea pe toţi cei ce se închinau lui Hristos şi refuzau să jertfească idolilor. Printre aceştia s-au numărat şi şapte tineri, fii ai mai-marilor cetăţii Efesului, toţi aprinşi de flacăra credinţei celei drepte. Crudul prigonitor i-a chemat la judecata idolească, dar şi-a amânat sentinţa, întrucât era chemat într-o altă regiune a întinsului Imperiu.

Cei şapte şi-au luat rămas bun de la apropiaţi şi câteva monede de aur şi argint, din care au dat şi săracilor, ascunzându-se într-o peşteră din muntele

Ohlon. Au stat aici o vreme până când prigonitorul Deciu a descoperit ascunzătoarea şi a pecetluit-o cu nişte pietre mari, întocmai cum astupaseră romanii şi iudeii intrarea la Mormântul Mântuitorului. Şi aşa rugându-se tinerii lui Dumnezeu „au adormit cu străină şi minunată adormire". (...) Murind păgânul împărat s-au succedat la tronul imperiului mulţi alţi conducători până la Teodosie cel Mic.

„Atunci, scornindu-se un eres că nu există înviere, iar împăratul îngrijorat fiind de aceasta şi Dumnezeu binevoind a descoperi tuturor că este învierea morţilor, a deschis peştera şi a înviat pe aceşti şapte tineri din morţi, de la a căror adormire şi până la înviere trecuseră trei sute şaptezeci şi doi de ani" (Ibidem, pag. 466). Această minunată trezire din somnul de veci s-a realizat din poruncă dumnezeiască, după ce stăpânul muntelui Ohlon a răsturnat pietrele de la intrarea în peşteră spre a zidi un staul pentru turma sa.

„(...) Din porunca lui Dumnezeu s-au deşteptat acei şapte sfinţi tineri ce fuseseră săvârşiţi acolo şi vorbeau între dânşii ca şi cum ar fi fost adormiţi de ieri, neschimbându-se nicidecum; atât cât nici hainele lor ce purtau nu se stricaseră cu nimic de pământ" (Ibidem, pag. 84-85).

Primele cuvinte care s-au auzit în această peşteră după mai bine de trei veacuri de linişte zguduie orice inimă îndoită de adevărul Învierii: „De cumva ne vor şi prinde, fraţilor, să stăm bărbăteşte şi să nu vindem bunul neam al credinţei noastre; iar tu, frate Iamvlihe, du-te şi cumpără pâine şi ia mai multă, că

aseară ai adus puțină şi ne-am culcat flămânzi ..." (Ibidem, pag. 85).

„Arată-ne comoara şi ne fă şi pe noi părtaşi ..."

Ascultând îndemnul lui Maximilian, Iamvlih mezinul s-a îndreptat spre cetate pe care a găsit-o purtând însemnele creştinismului pe porți, cu zidurile schimbate şi cu alt fel de oameni. A plătit pâinea cu o monedă de argint ce purta inscripția lui Decius şi a atras atenția negustorilor care-l credeau descoperitorul vreunei comori.

Neputând să îi facă părtaşi comorii celei pământeşti, Iamvlih încearcă să le descopere comoara cerească.

Povestind despre familia sa din Efes în fața dregătorului, primeşte un răspuns care-l bucură şi întristează în acelaşi timp: „Păgâne, banul tău mărturiseşte după scrisoare că este tipărit mai înainte cu trei sute de ani şi mai bine, din zilele împăratului Deciu; şi tu, fiind tânăr, nici treizeci de ani având, te sileşti să ne amăgeşti" (Ibidem, pag. 85).

Le destăinuie „comoara" şi le arată drumul spre dânsa cu nădejdea că ceilalți şase frați de credință vor reuşi să despietrească inimile supuşilor lui Teodosie cel Mic.

La întoarcerea în peşteră au găsit prima dovadă: un sicriaş pecetluit cu două peceți de argint pus de Rufin şi Teodor (doi creştini aflați în slujba lui Deciu) şi înscrise spre pomenirea sfinților, având numele lor în interior, însemnate pe tăblițe de plumb. Au intrat

în peşteră, minune: alți şase tineri în veşminte din veacurile trecute stăteau privind cu uimire la mulțimea ce dădea buzna. Au căzut la picioarele lor, sărutându-le şi stropindu-le cu lacrimi.

Fiind chemat şi Teodosie de către Martin episcopul Efesului, s-au împărtăşit din tainele acestui străin somn minunat cu toții, privind cu proprii ochi cum cei şapte tineri au răposat întru Domnul († 22 octombrie).

Bucuria i-a cuprins pe toți creştinii ce credeau fără să vadă minunea, mirarea i-a înlemnit şi pe cei ce nu credeau decât dacă vedeau, fiind sloboziți episcopii din temnițe, făcându-se milostenii săracilor din Efes şi mare praznic obştesc în cinstea celor trimişi să semene credința în Înviere.

Să urmăm cuvintele dumnezeieşti ale Scripturii Sfinte, cercetând spre a ne întări în credință, căci căutând adevărul acesta ni se va arăta ca să putem striga ca şi Toma Apostolul: „Adevărat a înviat", căci aceasta înviere s-a chemat cu adevărat.

Învierile săvârşite de Cuviosul Părinte egiptean Macarie

„Ispitim pe Dumnezeu, căci nu se cade ca pentru un îndrăcit ca acesta să se facă un semn aşa de mare"

Din întâmplarea de faţă, relatată din viaţa Sfântului Macarie Egipteanul, reiese că Sfinţii Părinţi aveau o înţelegere foarte clară şi profundă a fenomenului eretic din vremea lor. Ei erau convinşi că toţi cei care se îndepărtau de învăţătura Bisericii, din cauza păcatului mândriei, sfârşeau prin a fi robiţi de demonul trufiei. De aceea, Sfântul Macarie va spune înaintea învierii săvârşite: ***„Ispitim pe Dumnezeu, căci nu se cade ca pentru un îndrăcit ca acesta să se facă un semn aşa de mare".*** *Iar când diavolul a ieşit din eretic, datorită harului divin care lucra cu putere multă prin Sfântul Macarie, hulitorul şi-a recunoscut greşeala şi a revenit la învăţătura Bisericii, pătruns de mare căinţă.*

Un oarecare monah ce stătea prin preajma Nilului a căzut în patima mândriei, fiind robit de diavolul trufiei. Mai întâi el s-a îndepărtat de credinţa ortodoxă, apoi a primit erezia celor ce se numeau ierahiteni, care învăţau că Mântuitorul n-a luat trup omenesc şi că trupul nostru nu înviază. Propovăduind o asemenea rătăcire, a atras de partea lui peste cinci sute de oameni.

Văzând aceasta, episcopul locului aceluia a venit cu clerul său la Cuviosul Macarie şi rugându-l i-a zis: „Vino şi ne ajută, că de nu vom curăţa vecinătatea noastră, cât te afli tu în viaţă, toţi se vor alipi de el şi se vor pierde". Iar Sfântul i-a zis: „Iată că vin, dar ce pot face eu, un om simplu?". Dar episcopul stăruia zicând: „Eu aşa cred, că de vei veni, Dumnezeu va împăca Biserica Sa, căci chiar El m-a trimis spre tine". Atunci Sfântul Macarie s-a sculat şi s-a dus cu episcopul la amăgitorul acela. Episcopul i-a zis ereticului: „Cum de n-ai venit de atâta vreme la noi?". Iar el i-a zis: „Pentru că nu credeţi drept". Atunci Macarie l-a întrebat: „Dar tu crezi bine?". Acela a răspuns: „Foarte bine". Cu răbdare Macarie l-a iscodit: „Ce nu cugetăm noi bine?". Amăgitorul i-a zis: „Fiindcă ziceţi că trupul înviază şi că Dumnezeu a luat asupră-Şi trup şi oase".

Şi după un oarecare timp de dispută, rătăcitul a zis: „Mie nu-mi spuneţi despre credinţă, doar cu vorba, ci să mergem la morminte şi dacă tu, Macarie, vei învia trupul unuia care zace acolo, voi crede şi eu ca voi... dar am să arăt că eu voi scoate suflet fără trup, ca să vă ruşinez...".

Macarie a zis către episcop: „Ispitim pe Dumnezeu, căci nu se cade ca pentru un îndrăcit ca acesta să se facă un semn aşa de mare". Dar episcopul nu s-a lăsat şi i-a răspuns: „Nu, părinte, că se face pentru o eparhie întreagă". Au mers atunci la morminte împreună cu acel amăgitor. Şi făcându-şi el rugăciunea cea ereticească, n-a putut scoate din morminte nici un suflet fără trup.

La rândul său, Sfântul Macarie, rugându-se în sine cu multă putere, nefăgăduind nimic, şi-a plecat genunchii la pământ şi, după ce a stat un ceas la rugăciune împreună cu toţi cei de faţă, s-a ridicat, şi lovind cu toiagul de finic în mormânt, **a înviat pe cel ce de mult timp zăcea acolo.**

Văzând această mare minune, ereticul a leşinat şi, ieşind diavolul din el, a căzut, după ce şi-a revenit, la picioarele Sfântului, rugându-l să-l ia cu sine, ceea ce el i-a făgăduit. Episcopul a întrebat atunci pe Macarie. „Nu ţi s-a suit în inimă nici un cuget de slavă omenească, văzând atâta popor, care stătea uimit de o minune atât de mare?". Cu smerenie, Macarie a răspuns: „O inimă care ar căuta spre slava oamenilor, dovedeşte că încă nu L-a cunoscut pe Dumnezeu, iar cel ce s-a învrednicit de Slava lui Dumnezeu, disprețuieşte slava omenească...".

Şi aşa, Sfântul Macarie a făcut, în numele lui Dumnezeu, cea dintâi înviere din viaţa sa.

Învierea soţului văduvei istorisită de părintele Sisoe

„Dormi iarăşi, până la ziua Învierii!"

Vorbind despre minunile săvârşite de Cuviosul Macarie Egipteanul, Părintele Sisoe aminteşte şi una dintre învierile la care a fost martor.

Am fost în schit cu părintele Macarie şi a venit vremea secerişului. Mergând noi şapte la secere, iată că o văduvă aduna spice în urma noastră şi plângea fără curmare.

Macarie, chemând pe stăpânul holdei, l-a întrebat:

- Ce are această bătrână de plânge mereu?

Iar stăpânul i-a zis:

- Bărbatul ei a luat de la cineva un zălog şi peste puţin timp a murit, nespunând femeii unde l-a pus. Şi acum stăpânul zălogului aceluia vrea s-o ia în robie dimpreună cu copiii ei.

Macarie i-a zis:

- Spune femeii să vie la noi, în locul unde ne vom odihni la amiază.

Venind femeia şi spunându-i lui Macarie necazul ei, el i-a zis să-l ducă la mormântul bărbatului ei. Luând pe fraţi şi pe femeie, Macarie a purces la mormântul acela. Pe urmă, trimiţând acasă pe femeie a căzut în rugăciune adâncă, după care a întrebat cu glas puternic:

- Unde ai pus zălogul de aur?

I s-a răspuns din mormânt:

- Se află ascuns în casa mea, sub piciorul patului.

Pe urmă Macarie i-a zis cu glas mângâios:

- Dormi iarăşi, până la ziua Învierii!

Fraţii când au văzut acestea au căzut înspăimântaţi la picioarele Sfântului, iar el le-a zis:

- Nu pentru mine s-a făcut aceasta, căci eu sunt un nimic, ci pentru văduvă, pentru necazul ei a făcut Dumnezeu aceasta!

Apoi mergând la văduvă i-a spus unde se află zălogul cel în bani de aur. Iar ea, aflând, l-a dus la stăpânul lui, scăpând de robie ea şi copiii ei.

Toţi au adus mulţumire lui Dumnezeu.

Cuviosul părinte egiptean scoală pe mort să vădească ucigaşul

Al treilea caz de trezire a adormitului din somnul de veci este istorisit de Rufin prezbiterul, lăsând să transpară atât marea credinţă a Cuviosului Macarie, cât mai ales extraordinara sa smerenie, smerenie dătătoare de înviere.

Odinioară, făptuindu-se în apropierea locului unde stăruia Sfântul Macarie o ucidere, se puse vină asupra unui nevinovat. Văzând această năpăştuire, acuzatul alergă la chilia Sfântului, dar îl ajunseră din urmă şi cei ce-l învinuiau de ucidere.

Atunci se făcu mare zarvă între ei, omul cel prigonit jurându-se că n-a ucis el, iar ceilalţi vrând să-l prindă ca să-l ducă la judecată.

Stând la mijloc, Sfântul Macarie le-a spus:

- Unde e îngropat cel ucis?

Şi, sculându-se, au mers cu toţii la mormântul celui ucis. Acolo, Sfântul, căzând în rugăciune, a zis către cei de faţă:

- Acum va arăta Domnul dacă acesta este vinovat sau nu de uciderea despre care ziceţi voi.

Atunci Sfântul a strigat cu glas mare, chemând pe nume pe cel ucis, iar mortul i-a răspuns.

- În numele lui Iisus Hristos, zic ţie să ne spui dacă eşti ucis de omul acesta?

Glasul din pământ a răspuns limpede, în auzul tuturor:

- N-am fost ucis de acesta şi degeaba îl năpăstuiţi ...

Auzind acestea toţi cei de faţă au căzut cu fruntea în ţărână, mirându-se de o minune ca aceasta.

Venind să roage pe Sfânt să întrebe pe cel mort cine este ucigaşul, Cuviosul le-a spus:

- Destul este mie să scap de năpaste pe un nevinovat, dar a da judecăţii pe vinovat nu este lucrul meu.

(după Alexandru Lascarov – Moldovanu, *Vieţile Sfinţilor pe luna Ianuarie*, Ed. Artemis, Bucureşti, 1992, pag. 190 – 210)

Sfântul Mucenic şi purtător de biruinţă Gheorghe

Gonind moartea în numele Dătătorului de Viaţă Hristos

Unul dintre cei mai iubiţi sfinţi prăznuiţi cu bucurie în bătrânul spaţiu creştin carpato-danubiano-pontic, pe lângă mijlocirile făcute celor aprinşi de focul rugăciunii, ne-a oferit din timpul vieţii sale un model desăvârşit de credinţă şi jertfă. A săvârşit atât pentru dreptcredincioşii primelor veacuri creştine, cât mai ales pentru „rătăciţii" zilelor noastre cea mai înaltă minune: readucerea morţilor la viaţă spre slava lui Dumnezeu.

Un mort de mai bine de 300 de ani mărturiseşte chinurile iadului şi slava lui Hristos

Iată ce spun Sinaxarele despre aceasta:

„Şi înfăţişându-se sfântul înaintea împăratului Diocleţian şi a lui Magnenţiu, care şedeau alături de el şi aduceau jertfă la idoli pentru sănătatea lor, sfântul a atras pe mulţi spre credinţa în Hristos, cărora din porunca împăratului li s-au tăiat capetele afară din cetate.

Şi venind la Hristos şi Alexandra împărăteasa – soţia lui Diocleţian – a mărturisit pe Hristos Dumnezeu înaintea tiranului.

Au crezut şi alţii mulţi în Hristos, văzând că sfântul a ieşit sănătos dintr-o varniţă în care fusese aruncat. După aceasta i-au încălţat picioarele cu

încălţăminte de fier ce avea cuie şi l-au silit să alerge. Şi iarăşi au pus de l-au bătut, fără de nici o milă, cu vine de bou uscate.

Iar Magnenţiu, ceru semn ca să învieze pe un mort din cei ce erau îngropaţi, din mormintele ce erau acolo, care erau de multă vreme morţi. Şi făcând sfântul rugăciune deasupra mormântului, **a înviat mortul şi s-a închinat sfântului şi a slăvit Dumnezeirea lui Hristos**. Şi întrebând împăratul pe mort cine este şi când a murit, a răspuns acesta că este din cei ce au trăit mai înainte de venirea lui Hristos, adică mai înainte de trei sute de ani şi, mai mult, cum că a ars în foc atâţia ani din pricina rătăcirii idoleşti.

Pentru care minune, crezând mulţi şi înmulţindu-se spre credinţă, slăveau cu un glas pe Dumnezeu între care era şi Glicherie căruia îi murise boul şi l-a sculat sfântul"(*Vieţile sfinţilor de peste tot anul*, pag. 355).

Tainice cuvinte ne-a lăsat nouă Mântuitorul: „De crezi, toate sunt cu putinţă".

Sfinţii Mucenici Hristofor, Teona şi Antonin, convertiţi prin forţa învierii

Luna Învierii celei de nădejde izvorâtoare aduce cu ea o suită de alte învieri nu la fel de importante pentru neamul omenesc, pe cât de edificatoare pentru salvarea fiecărui suflet în parte. 20 aprilie ne întoarce în vremea crudului Diocleţian spre a lua aminte la jertfele martirice ale Marelui purtător de biruinţă Gheorghe şi ale mai puţin cunoscuţilor

Victor, Zotic, Zinon, Achindin, Chesarie, Severian, Hristofor, Teona şi Antonin.

„Toţi aceşti sfinţi au săvârşit lupta muceniciei pe vremea lui Diocleţian cel rău-credincios, cât şi mult-pătimitorul mucenic al lui Hristos Gheorghe, fiind prins, era pedepsit şi în vremea pedepselor săvârşea acele minuni.

Şi Victor, Achindin, Zotic, împreună cu Zinon şi Severian, văzând pe Sfântul Gheorghe întins pe roată şi întru nimic vătămându-se, cu un glas s-au mărturisit pe sine creştini şi li s-au tăiat capetele cu sabia. Iar Hristofor, Teona şi Antonin, fiind cei mai de aproape păzitori ai împăratului şi care stau înaintea lui, într-una din zile, în vreme ce marele mucenic era cercetat cu cruzime, văzând învierea păgânului celui mort prin rugăciunile mucenicului şi prin chemarea lui Hristos Dumnezeu, degrabă aceştia aruncând centurile şi armele lor înaintea împăratului şi a toată adunarea, au mărturisit că Hristos este Dumnezeu adevărat. Pentru care, fiind prinşi, au fost puşi la închisoare. Iar după câteva zile, stând înaintea tiranului, au fost supuşi la multe chinuri, şi în sfârşit, fiind aruncaţi în foc, au primit cununa muceniciei" (*Vieţile Sfinţilor de peste tot anul*, pag. 350).

Sfântul Mare Mucenic Mina din Cotiani

Învierea creştinului ucis cu sânge rece

Originar din Egiptul păgânului Maximian, Sfântul Mare Mucenic Mina († 11 noiembrie), căruia i se plâng în rugăciune toţi cei tâlhăriţi şi persecutaţi pe nedrept, s-a învrednicit după mutarea sa în lumea celor veşnic încununaţi să săvârşească una dintre cele mai cutremurătoare minuni. A recompus trupul ucisului, înviindu-l spre a demonstra că la Dumnezeu totul este cu putinţă.

Mergând odată un creştin ca să se închine în biserica grabnic ajutătorului mucenic Mina Sfântul, a fost găzduit la o casă de străini; iar stăpânul acelei case, cunoscând că găzduitul avea bani în sânul său, s-a sculat în miezul nopţii şi l-a omorât. Apoi, tăindu-l bucăţi, l-a pus într-o coşniţă şi a ascuns-o în cămara sa cea mai dinăuntru, aşteptând ca să se facă ziuă.

În vreme ce ucigaşul se afla în nevoinţă şi în mare îngrijorare, cum, unde şi când să se ducă să ascundă trupul măcelărit al celui ucis, ca să nu-l înţeleagă cineva, iată i s-a arătat lui Sfântul Mare Mucenic Mina călare, în chip de ostaş, care îl cerceta ce s-a întâmplat cu străinul care găzduise acolo. Ucigaşul adeverea că nu ştie nimic.

Atunci Sfântul, pogorându-se de pe cal, a intrat înăuntrul casei celei mai ascunse şi, aflând coşniţa şi

scoțând-o, s-a uitat la ucigaş cu o căutătură grozavă şi i-a zis:

- Cine este acesta?

Iar ucigaşul, de frică, fără de glas şi ca un uluit făcându-se, s-a aruncat pe sineşi la picioarele Sfântului. Marele Mucenic, **punând la loc toate membrele ucisului şi făcând rugăciune, a înviat mortul** şi i-a zis lui:

- Dă laudă lui Dumnezeu!

Iar mortul, ridicându-se ca din somn şi cugetând cele ce a pătimit de la cel ce-l găzduise şi cum a câştigat viața a doua oară, a slăvit pe Dumnezeu.

Mulțimea se închina ostaşului ce se arătase şi care-l înviase. Şi după ce s-a ridicat de jos ucigaşul, a luat Sfântul banii de la el şi i-a dat omului pe care-l înviase, zicându-i:

- Du-te, frate, în calea ta!

Apoi, întorcându-se către ucigaş, l-a mustrat precum i se cădea, apoi sfătuindu-l, şi pe lângă aceasta iertând greşeala lui şi făcând rugăciune pentru dânsul, a încălecat şi s-a făcut nevăzut.

Această minune, relatată într-un limbaj ce o face să pară mai mult poveste decât întâmplare adevărată, este cuprinsă şi în Acatistul Sfântului Mare Mucenic Mina, într-un grai dulce de rugăciune: „Taina aceasta a sfintei pronii, care prin tine s-a săvârşit, Mina, putându-se reface trupul cel tăiat în bucăți al călătorului ucis şi a fi adus iarăşi la viață, este de nepătruns; pentru care, minunându-ne de darul ce ți s-a dat ție de la Dumnezeu, cu credință cântăm: Aliluia!"(*Condacul 11*) şi „Am auzit de

neguțătorul acela din pământul Isauriei, care venea la biserica ta spre rugăciuni, nu numai că ai văzut pe ucigaşul său şi l-ai scos din paguba lui dându-i îndărăt punga cu galbeni; Dar, O! minune, că şi din mort şi tăiat în bucăți, tu l-ai vindecat şi l-ai făcut sănătos" (*fragment din Rugăciunea Sfântului Mare Mucenic Mina*).

O înviere care zguduie şi cel mai împietrit suflet, o întâmplare greu de crezut pe care Domnul Vieții a urmat să o certifice în marea Sa milă, făcând-o să renască, prin purtarea de grijă a Maicii Sale, printre rătăciții musulmani în Siria anului 2004.

„Bucură-te că, prin rugăciunile tale, morții ai înviat ..."

Sfântul Haralambie, biruitor al morții

Prăznuit cu mare evlavie în spațiul ortodox la 10 februarie, Sfântul Mare Mucenic Haralambie, pentru multa sa nevoință și rugăciune, a primit cel mai mare dar al sfințeniei: l-a învrednicit Cel Înviat a treia zi, după cum se spunea încă înainte de Răstignirea Sa, să ridice din somnul cel de veci morții spre slava dreptei credințe în timpul păgânului împărat roman Sever (193-211).

Sfântul însuși, bătrân fiind (113 ani) a îndurat chinurile groaznice ale muceniciei, dând astfel pildă chinuitorilor mai tineri despre viața de dincolo de hotarul veșniciei: „Mulțumesc vouă fraților, că osândind trupul meu cel vechi, ați înnoit duhul meu care dorește să se îmbrace în viața cea nouă și veșnică".

Trupul său avea a rămâne nevătămat în ciuda tuturor osândelor păgânilor pentru a readuce un suflet la viață și a vădi astfel puterea Celui de viață dătător.

- De ai trăit atâția ani, apoi cum de nu ai venit până acum întru pricepere, ca să poți cunoaște pe dumnezeii cei fără de moarte, îl întrebă cu asprime Sever, împăratul Romei.

- Mulți ani am viețuit eu, o! împărate, și câștigând multă înțelepciune, am cunoscut pe Hristos unul adevărat Dumnezeu și am crezut în El.

- Ai avut femeie sau nu?

- Pe cereasca Fecioară o am însoțit mie, adică împărăția Hristosului meu, iar pe pământ nu am cunoscut femeie.

- Știi să înviezi morți?

- Nu este în puterea omenească un lucru ca acesta, ci întru a lui Hristos.

A poruncit împăratul ca să aducă un om îndrăcit de multă vreme, pe care de treizeci și cinci de ani îl muncea diavolul, gonindu-l prin pustietăți și prin munți, aruncându-l în păduri și în bălți și în crăpăturile pământului, ca să-l piarză. Aducând aproape pe omul acela, îndată diavolul simți buna mireasmă a sfântului și a strigat:

- Rogu-mă ție, robul lui Dumnezeu, nu mă munci pe mine mai înainte de vreme, ci porunceşte-mi cu cuvântul și voi ieși; iar de voiești, voi spune ție pentru ce am intrat în omul acesta.

(...) Atunci împăratul a zis:

- Cu adevărat mare este Dumnezeul creștinilor!

Apoi, după trei zile, a murit un tânăr și poruncind împăratul să aducă pe cel mort înaintea sa, a zis către Sfântul Haralambie:

- Roagă-te Dumnezeului tău ca să învieze acest mort!

Iar **Sfântul, rugându-se, a înviat pe cel mort**; și mulți din popor au crezut în Hristos, văzând nişte minuni ca acelea, iar împăratul era în mare mirare.

Istoria acestei întâmplări se revarsă lin și dintre filele de acatist tocmai pentru a fi cu luare aminte la această mare taină a învierii, împletind-o cu rugăciunea și pocăința:

„În furia lui, pierzând Sever răbdarea, dacă a văzut el însuşi această minune, a cercat cu viclenie a te îmblânzi şi a te cerceta cu ce putere faci aceste minuni.

Iar el, luând de la tine răspuns, că în credinţa lui Hristos-Dumnezeu nădăjduieşti, te-a ispitit a cere să înviezi morţii şi să izbăveşti pe cei stăpâniţi de diavoli. Atunci tu, dreptule părinte, primind dar şi putere de la Dumnezeu, ai arătat în faţa acestui necredincios încă o minune, căci pe mortul ce ţi l-a adus l-ai înviat ..." (*Icosul al 7-lea din Acatistul Sfântului Mare Mucenic Haralambie).*

Sfânta Muceniţă Agni († 21 ianuarie)

Învierea tânărului stăpânit de duhul desfrânării

Sfânta Muceniţă romană, Agnia sau Agni, este descrisă în enciclopedia duhovnicească a neamului creştin ca fiind: „tânără cu anii, dar bătrână cu înţelegerea cea desăvârşită – tânără cu trupul, dar în suflet era plină de înţelepciunea bătrâneţii – frumoasă era la faţă, dar şi mai frumoasă în credinţă".

Readus la viaţă de rugăciunile Sfintei Agni, după ce i-a fost dat să vadă minunăţiile veşniciei, tânărul împătimit al desfrânării a strigat însufleţit de lumina învierii: „Unul este Dumnezeu în cer şi pe mare, Dumnezeul creştinesc, şi Lui se cuvine închinare, că numai prin El căpătăm mântuirea. Toţi ceilalţi zei sunt nimic, ci numai înşelăciune a rătăcirii, aducători de pierzanie veşnică".

Originară din cetatea Romei şi cu strămoşi de neam strălucit, Sfânta Agni, a cărei viaţă curată sufleteşte şi trupeşte se potrivea în tocmai cu numele, a fost ameninţată cu casa de desfrânare dacă nu va jertfi idolilor, întrucât refuzase de soţ pe fiul lui Sofronie, mai-marele cetăţii Romei.

Ajunsă în acel locaş al satanei, fiecare dintre cei de acolo căuta să se apropie de ea fără teamă şi cu neruşinare. Cei ce se îndreptau spre ea amorţeau cu totul şi tuturor li se tăia pofta, rămânând ca şi morţi.

Atunci, fiul lui Sofronie, plin de trufie şi ca un cal turbat, după ce a batjocorit pe cei ce intraseră la sfânta şi rămăseseră amorţiţi, s-a apropiat cu multă obrăznicie de cuvioasa fecioară. Dar îndată a rămas fără suflare şi a căzut la pământ.

După o vreme, unul dintre cei de faţă a strigat, zicând: „Mare este credinţa creştinilor". Intrând şi ceilalţi, într-un glas au strigat cu toţii: „Mare este puterea lui Hristos".

Auzind cârmuitorul cetăţii eterne toate aceste minuni, a cerut să fie adusă sfânta împreună cu cel mort. Apoi a zis către Sfânta Agni: „Spune, vicleană femeie, cum ai omorât pe acest tânăr?". Sfânta a răspuns: „Când ai poruncit să fiu batjocorită, pe cale, spre casa de desfrânare, s-a luat după mine un tânăr îmbrăcat în alb, care a intrat în casă şi a stat lângă mine. Acesta a amorţit pofta tinerilor, iar pe acesta care zace aici mort, fiindcă cu trufie şi îndrăzneală căuta să se atingă de mine, l-a adus în starea aceasta pe care o vezi".

Cârmuitorul, mirat de răspuns, a zis: „Cine este acest tânăr îmbrăcat în alb?". Iar sfânta i-a răspuns: „Domnul şi Dumnezeu meu a trimis pe îngerul Său ca să împiedice să fiu batjocorită". Cârmuitorul a zis iarăşi: „De voieşti să ne faci să credem că grăieşti adevărul, roagă-te Dumnezeului tău şi învie-ză-l".

Atunci muceniţa ridicând mâinile spre cer şi făcând rugăciuni, **mortul îndată a înviat**. Şi s-au înspăimântat toţi de această minune preamărită şi însuşi cârmuitorul împreună cu ei a strigat: „Mare

este puterea creştinilor şi cu adevărat mare este Dumnezeul acestei preacinstite femei".

Dar unii dintre cei necredincioşi şi necuraţi au strigat către cârmuitor: „Omoar-o, că prin vrăji face lucrurile acestea care par minuni". Atunci cârmuitorul, ameţit de ura păgânilor, a poruncit ca Sfânta Agnia să fie arsă în foc pentru dreapta ei credinţă şi învăţătură, dobândind cununa muceniciei pentru Hristos şi, împreună cu alte şaizeci de suflete pătrunse de lumina învierii şi de unda verde a botezului creştin, a adus jertfă de laudă credinţei celei adevărate.

(după *Vieţile Sfinţilor pe luna Ianuarie*, Al. Lascarov-Moldovanu, pag. 235-241)

Cinstita şi de viaţă făcătoarea Cruce a Domnului

Moarta a înviat sub Crucea lui Hristos

Slăvita şi mult iubita împărătească a creştinilor, Elena († 21 mai) a pus de-a lungul vieţii sale mai multe jertfe pe altarul Ortodoxiei: i-a dat viaţă împăratului Constantin, sub a cărui platoşă însemnată cu semnul Sfintei Cruci au avut creştinii un moment de binecuvântată rugăciune, a străbătut lumea în căutarea Locurilor Sfinte spre a aduce slavă Celui înviat a treia zi din morţi şi Dătătorului vieţii, a pecetluit cu bogate altare aceste Locuri neprețuite pentru istoria mântuirii, descoperind cu ajutorul Prea Fericitului Macarie al Ierusalimului Cinstita şi de viaţă făcătoarea Cruce a Domnului.

Au aflat astfel creştinii, păgânii şi evreii nu numai puterea Celui Răstignit pe Cruce, ci şi forţa dumnezeiască a acestui însemn creştin prin care mulţi sfinţi au readus la viaţă morţi spre slava lui Dumnezeu cel în Treime lăudat.

Fericita împărătească Elena, vrând să găsească Crucea cea de viaţă făcătoare a Domnului, cea ascunsă de evrei, i-a chemat pe toţi şi i-a întrebat pe dânşii spre a-i arăta unde era ascunsă cinstita Cruce a Domnului.

Dar, lepădându-se ei că nu ştiu, împărăteasa Elena i-a îngrozit cu munci şi cu moarte şi aceia i-au indicat ei un bărbat bătrân, anume Iuda, zicând:

- Acesta poate să-ţi arate ţie ceea ce se caută, de vreme ce este fiul unui cinstit prooroc.

Şi făcându-se multă cercetare şi Iuda refuzând a spune, împărăteasa a poruncit să-l arunce pe el într-o groapă adâncă, în care petrecând el ceva vreme, a făgăduit să spună.

Apoi, scoţându-l, merseră la un loc unde era un munte mare împresurat cu pământ şi cu pietre, în care Adrian, împăratul Romei (117-138), zidise un templu zeiţei Venera şi pusese într-însul un idol. Acolo Iuda a arătat unde fusese ascunsă Crucea Domnului. Iar împărăteasa Elena a poruncit ca să se risipească capiştea idolească, să răscolească ţarina şi să sape. Iar, patriarhul Macarie, rugându-se la locul acela, iată a ieşit un miros de bună mireasmă şi îndată s-a arătat Mormântul şi în partea dinspre răsărit locul căpăţânii (Golgota), iar alături au aflat îngropate trei cruci şi lângă ele cinstitele piroane.

Dar, neştiind ei care era Crucea lui Hristos, s-a întâmplat că era dusă pe acolo o moartă la îngropare. Atunci patriarhul Macarie a poruncit celor ce o duceau să stea; şi au aşezat pe rând crucile pe moarta aceea, iar **când au pus Crucea lui Hristos, îndată moarta a înviat şi s-a sculat vie** cu puterea dumnezeieştii Cruci a Domnului.

Atunci Iuda cu mulţi jidovi a crezut şi s-a botezat, numindu-se Chiriac din Sfântul Botez. Mai târziu el a ajuns patriarh al Ierusalimului şi s-a săvârşit cu nădejdea învierii în vremea lui Iulian Apostatul (361-363), fiind prigonit pentru Hristos.

Deci împărăteasa primind cu bucurie Cinstita Cruce, i s-a închinat şi a sărutat-o; asemenea şi toată suita împărătească ce era cu dânsa. Iar alţii n-au putut să vadă şi să sărute atunci Sfânta Cruce din pricina mulţimii, dorind ca măcar de departe s-o poată vedea. Atunci Macarie, patriarhul Ierusalimului, stând la un loc mai înalt, a înălţat Cinstita Cruce, arătând-o mulţimii care a strigat: „Doamne miluieşte!". De la acel moment de bucurie înălţătoare şi plină de nădejde dreptcredincioşii s-au bucurat an de an de această întâmplare, prăznuind-o la 14 ale lui Răpciune.

Puterea Lemnului s-a arătat atunci, spre adevărata încredinţare a tuturor, şi pe cea fără de glas şi moartă, spre viaţă o a sculat; înfricoşătoare privire celor ce vor a culege mântuire, când cântă aşa: Aliluia! **(Condacul al 3-lea din Acatistul Sfintei Cruci).**

(după *Viaţa şi Acatistul Sfântului Fanurie, Acatistul Sfintei Cruci*, Ed. Agapis, Bucureşti, 2000, pag. 46-79)

Sfântul Mucenic Iulian († 8 ianuarie)

„Ţie îţi grăiesc, pământule uscat, scoală-te şi stai pe picioarele tale!"

Originar din Antinopolul egiptean, Sfântul Iulian a pătimit pentru Hristos în vremea împăratului Diocleţian şi a cârmuitorului Marchian, fiind unul dintre sfinţii căsătoriţi care au trăit în curăţie şi au primit, după o vreme, haina monahală. Şi-a condus soţia la o mânăstire şi a primit să fie egumen peste 12.000 de monahi spre a aduce slavă Celui Care purtase Crucea mântuirii neamului omenesc. Fiind prins ca închinător drept la Hristos, păgânii au ars mânăstirea, şi l-au supus la cele mai grele cazne, întărindu-i credinţa în înviere.

În timp ce-l sileau pe cuvios să jertfească idolilor, trecea pe acolo un comvoi cu un mort. Atunci dregătorul a oprit convoiul, poruncind să aducă pe cel mort şi să-l pună în mijloc. Poporul se mira, neştiind ce vrea să facă cu acel mort.

Marchian dregătorul i-a spus lui Iulian:

- Spui că învăţătorul vostru Hristos a înviat pe morţi. Dacă e drept că El este Dumnezeu, atunci şi voi, care-I urmaţi credinţa, veţi învia acest mort.

Iulian i-a răspuns :

- Ce foloseşte celui orb când i se spune că se înalţă soarele? Aşa şi tu: chiar de vei vedea aceasta tot nu vei crede ...

Marchian i-a zis:

- Lasă aceasta şi arată-ţi puterea, dacă eşti în stare!

- Deşi nu eşti vrednic ca ochiul să-ţi vadă o asemenea minune, dar fiindcă de la Domnul este vremea ca să se arate dumnezeiasca Lui putere, Îl voi ruga cu credinţă să facă această minune, căci este scris: „tot ce veţi cere cu credinţă vi se va da vouă".

Pe urmă, Sfântul Iulian şi-a ridicat ochii şi mâinile la cer, rugându-se cu căldură şi cu smerenie vreme de un ceas, cerând izbăvitoare şi neruşinată învrednicire întru a deştepta din somnul morţii, în numele lui Iisus, pe cel de faţă mort. După ce s-a rugat, s-a plecat la urechea mortului şi i-a zis:

- Ţie îţi grăiesc, pământule uscat, în numele Celui Ce a înviat pe Lazăr după patru zile, scoală-te şi stai pe picioarele tale!

Şi minunea s-a făcut. Mortul s-a ridicat şi a stat pe picioarele sale. Poporul s-a spăimântat, iar cel înviat a zis:

- O, ce bine sunt primite rugăciunile robului lui Dumnezeu Iulian şi cât poate fecioria lui neprihănită!

Marchian a căzut în mare mirare, dar nu cunoştea puterea lui Hristos, fiind orbit de diavol. Zicea că acestea nu-s decât roadele meşteşugului vrăjitoresc.

Batjocorind pe cel înviat, Marchian l-a întrebat cu asprime:

- De unde te-ai întors?

Cel înviat a povestit atunci cu de-amănuntul, astfel:

- Am fost dus de nişte fiinţe uriaşe, cu chip întunecat, cu vedere înfricoşată, cu ochi de jar, cu

dinţi de leu, cu unghii de vultur şi neavând nici o milă. Mă trăgeau spre prăpăstiile iadului şi aşteptau ca trupul meu să fie dat pământului ca să mă prăbuşească pe gura prăpastiei. Şi iată că deodată iadul s-a clătinat şi un glas de sus, de la scaunul lui Dumnezeu, s-a auzit: „Pentru Iulian, cel plăcut mie, să se întoarcă sufletul lui înapoi în trup". Îndată au venit doi îngeri în haine albe şi, luându-mă din ghearele diavolilor, m-au întors în lumea aceasta, prin sfântul acesta, care m-a înviat, ca astfel, după moarte, să cunosc pe Dumnezeul Cel adevărat, de Care atunci când eram viu mă lepădasem.

Auzind acestea, Marchian s-a tulburat şi nu ştia, din pricina poporului, ce să facă. A poruncit deci să fie toţi, dimpreună cel înviat, trimişi din nou în temniţă, pecetluindu-se porţile cu pecetea sa. Acolo, Sfântul Iulian a rugat pe prezbiter să boteze pe cel înviat, punându-i numele Anastasie, care se tâlcuieşte *înviat*. Întrucât şi Chelsie, fiul cârmuitorului Marchian, împreună cu alţi 20 de ostaşi au îmbrăţişat dreapta credinţă, văzând această mare minune săvârşită cu puterea rugăciunii de către Iulian Sfântul, au trecut toţi puntea dintre cele două lumi încununaţi cu laurii muceniciei.

Sfântul Martin, arhiereul făcător de minuni al Franciei

„Cu harul lui Hristos a înviat morți..."

Contemporan cu Traian, marele cuceritor şi împărat roman, Sfântul Martin († 12 noiembrie) era comis cu rangul, iar mai târziu primise grad de voievod.

Pentru „o mică facere de bine" – cum îi plăcea sfântului să spună – Dumnezeu l-a chemat la lupta cea mântuitoare, arătându-i-Se în vis şi zicându-i: „Fiindcă M-ai hrănit, găsindu-Mă flămând, şi M-ai adăpat, însetat fiind, şi, gol fiind, M-ai îmbrăcat, pentru aceasta voi fi cu tine şi te voi întări şi-ți voi dărui biruință asupra vrăjmaşilor".

Despre care vrăjmaşi a vorbit Domnul lui Martin nu ştim cu siguranță, căci voievodul a ieşit biruitor din lupta cu barbarii, luând de la împăratul Traian mare mulțumită şi cinste. În acelaşi timp, Martin l-a biruit şi pe vrăjmaşul cel pierzător de mântuire, căci după acea victorie, a mulțumit lui Dumnezeu, s-a lepădat de lume şi ale lumii şi a ales petrecerea călugărească.

Vorbele Domnului aveau să se mai împlinească o dată, când, după şapte ani, fiind episcop al cetății Constantinei, la Galia (actualmente Francia), **„cu harul lui Hristos a înviat morți**, a omorât balauri, şi alte încă multe minuni făcând, în pace s-a mutat către Domnul" (*Viețile Sfinților de peste tot anul*, pag. 130).

Sfântul Ierarh Spiridon, făcătorul de minuni

Milostenia care redă viața

Cuviosul Părintele nostru, Spiridon făcătorul de minuni, s-a nevoit întru cele înalte pe timpul împăraților Constantin cel Mare şi fiul său, Constanție. Smerit păstor de oi al primelor secole creştine, Sfântul Spiridon († 12 decembrie) a îmbrăcat cuvioasa haină monahală în urma morții soției sale.

Simplitatea sa cea duhovnicească a bineplăcut înaintea Domnului, drept pentru care a fost uns episcop şi a dobândit harul tămăduirilor în aşa măsură încât a fost numit făcător de minuni.

Multe minuni a săvârşit smeritul arhiereu Spiridon, dar cea mai cutremurătoare dintre ele este socotită **readucerea la viață a copilului unei femei**. Poate la fel miraculoasă este şi convorbirea sfântului cu fiica sa, moartă de multă vreme: „O femeie i-a cerut o sumă de bani ce o încredințase spre păstrare fiicei lui; sfântul a întrebat pe fiica lui, moartă mai de mult, unde a pus banii; şi aflând de la ea unde erau ascunşi, i-a dat stăpânei lor" (*Viețile Sfinților de peste tot anul*, pag. 176).

Sfântul Paladie
(† 28 ianuarie)
Învierea mortului ucis spre vădirea ucigaşului

Despre această mare şi tainică minune *Vieţile Sfinţilor* relatează pe scurt.

Fericitul Paladie şi-a făcut o căsuţă mică într-un munte şi s-a închis într-însa. Şi-a împodobit viaţa cu privegherea, cu rugăciunea necurmată şi cu postirea. Pentru aceasta a luat de la Dumnezeu darul facerii de minuni.

Astfel, un neguţător care avea mult aur la el a fost ucis de un tâlhar şi aruncat lângă chilia sfântului. Când s-a făcut ziuă şi s-a vădit fapta, toţi dădeau vina uciderii pe cuviosul Paladie. Iar cuviosul, înconjurat fiind de o mulţime de oameni, a făcut rugăciune şi **a înviat mortul**. Acest mort, sculându-se, a arătat pe ucigaşul său.

Şi alte minuni a mai săvârşit cuviosul Paladie, dar mai ales s-au minunat credincioşii de virtuţile sale. După mutarea în pace către Domnul, Care-l învrednicise de săvârşirea celei mai mari minuni – învierea, Biserica Dreptmăritoare s-a bucurat de folositoarele sale scrieri.

Sfântul Ierarh Vasilievs din cetatea Cherson
Învierea fiului conducătorului cetăţii Chersonului

Trimis de către episcopul Ierusalimului, Hermon, să propovăduiască cuvântul Domnului în ţinutul Chersonului, Sfântul Vasilievs († 7 martie) se confruntă cu „roadele" slujirii diavoleşti. Este socotit de locuitorii cetăţii vestitor al unui nou fel de vieţuire şi stricător al obiceiurilor părinteşti şi credinţei păgâne. Pentru aceasta l-au bătut şi l-au alungat din Cherson într-o peşteră – Partenon. Pe de o parte se bucura episcopul Vasilievs că fusese necinstit pentru Hristos, iar pe de altă parte se necăjea şi tulbura din pricina învârtoşării şi rătăcirii prigonitorilor săi.

În starea aceasta găsindu-se şi rugându-se pentru dânşii, a fost chemat iarăşi în cetate. Căci murind copilul conducătorului lor, care era cel mai de seamă om din cetatea aceea, părinţii şi rudele, înmormântând trupul cel neînsufleţit şi rămânând, din pricina marii dureri, mai multă vreme la mormânt, au văzut pe copil, ca într-un vis, stând înaintea lor şi zicându-le: „Dacă vreţi să vin din nou la viaţă, chemaţi pe străinul acela pe care l-aţi necinstit şi, crezând în învăţătura lui, îndreptaţi-l să se roage pentru mine".

Rudele, urmând sfatul copilului, l-au chemat pe Sfânt în cetate şi, **prin rugăciuni şi cu vărsare de apă**

sfințită în chipul Botezului, l-au readus la viață cu ajutorul episcopului Vasilievs. Părinții, rudele şi toți cei cunoscuți au primit credința în Hristos împreună cu Sfânta Taină a Botezului.

Însă, cei ce rămăseseră în necredință, aţâțați la mânie de către iudei, au târât pe sfânt pe drumuri şi după multă vreme binefăcătorul cetății şi-a dat duhul Celui ce înviase pe tânăr şi Care va da viață veşnică tuturor celor însetați de adevăr.

Neliniştea martirică a Preacuvioasei Evdochia

Înviind în chip minunat pe copilul împăratului Adrian

Originară din cetatea libaneză a Iliopolei, tânăra Evdochia († 1 martie) strângea averi din desfrânare în vremea lui Traian, cuceritorul Daciei. Prin monahul Ghermano şi episcopul Teodot, Evdochia samarineanca se împărtăşeşte din adevărul dreptei credințe şi ajunge, în urma nenumăratelor sale nevoințe duhovniceşti, să învieze morți în numele Celui care ne cheamă pe toți de la moarte la viață.

Un episod din îndrăgita enciclopedie duhovnicească relatează, spre luminarea celor aflați în căutarea veşniciei, despre această minune la început de primăvară, în prima zi a lui Mărțişor.

„După ce şi-a împărțit toată averea şi a dat-o săracilor, s-a dus într-o mânăstire şi, în timp ce-şi petrecea viața în nevoințe duhovniceşti, fiind găsită de cei ce o îndrăgiseră mai înainte – pentru deosebita sa frumusețe –, a fost luată de acolo şi dusă înaintea conducătorului care urmase la împărăție după Traian (împăratul roman Publius Aelius Hadrianus, 117-138); dar înviind în chip minunat pe copilul acestuia, a fost lăsată în pace.

La mulți ani după aceasta a fost supusă cercetării de către Diogen, stăpânitorul Iliopolei, dar, făcând iarăşi minuni, a fost lăsată în pace.

Numai sub Vicenţiu, care a urmat lui Diogen, i s-a tăiat capul cu sabia pentru credinţa în Hristos. Şi aşa a luat de la Domnul cununa cea nestricăcioasă a muceniciei" (*Vieţile Sfinţilor de peste tot anul*, pag. 290).

„Moarta cea putredă a sărit drept în picioare"
Sfântul Fanurie şi lacrimile dătătoare de înviere

Deşi nu foarte popular, prăznuitul lui 27 august, Sfântul Mare Mucenic Fanurie, s-a învrednicit de cinstea dreptcredincioşilor în urmă cu mai bine de cinci veacuri, când nişte păstori, ghidaţi de o lumină cerească, i-au descoperit Sfintele Moaşte lângă care se afla şi o piele de animal înscrisă cu viaţa sfântului pătimitor.

Începând nevoinţele pustiului la 13 ani, Sfântul Fanurie a fost hăruit de tânăr cu facerea de minuni, dobândind cununa veşniciei şi slava cea nemuritoare în zorii vieţii, la doar 19 ani.

Astfel şi în cea de-a doua cetate, Sfântul a tămăduit, a povăţuit şi a mângâiat oamenii ca şi mai înainte, neprimind nici măcar pâine pentru ostenelile sale, hrănindu-se în pustie cu rădăcini.

Şi iarăşi a ridicat război satana şi la fel a hotărât împăratul, după sfatul sfetnicilor săi, să-l dea la moarte. Ca şi în prima cetate, poporul cu plângere tot atât de mare l-a trimis cu sila peste hotar, în altă ţară, unde în zilele acelea se întâmplase ca unica fiică a stăpânului cetăţii să moară şi să fie chemaţi de mai multe ori vracii şi toţi slujitorii, hotărându-se să dea jumătate din împărăţia sa celui ce o va aduce la viaţă.

Însă, nu numai că nu au readus-o la viaţă, dar **fiind de mai multe zile moartă** , începuse a putrezi

şi, deşi se vărsau mirodenii şi se ardea multă tămâie, mirosul ajungea până departe.

Una dintre slugile împăratului i-a spus:

- Împărate, **este un tânăr frumos care vindecă orice boală, ba chiar şi morţii învia, făcând rugăciuni către Hristos**, despre care am auzit că a fost spânzurat pe lemn, dar nu le dă bolnavilor sau morţilor nici un fel de doctorie, nu se atinge de ei şi nici nu primeşte ca plată o bucată de pâine.

Acestea auzindu-le, împăratul degrab' a trimis să-l aducă înaintea sa, trimiţându-i carte împărătească şi făcând pregătiri de mare ospăţ.

Sfântul Fanurie n-a primit nici măcar călare să vină deşi era un drum anevoios şi, ostenindu-se cu picioarele sale la mai multe zile de drum, s-a prezentat în faţa împăratului.

A fost dus în camera moartei unde – poruncind să stea numai părinţii, el şi moarta, ca să nu vină popor – a lăcrimat către Dumnezeu mult rugându-se de dimineaţă până la miazăzi şi era foarte mâhnit întru sine că nu era ascultat de Dumnezeu. Atâtea lacrimi a vărsat că se făcuse o băltoacă în jurul său, încât şi împăratul şi împărăteasa se mirau de marea lui bunătate şi de multa lui rugăciune.

În acel ceas o rază a strălucit deasupra moartei. Atunci Sfântul s-a ridicat în picioare, a prins mâna celei moarte şi putrede şi i-a zis:

- **În numele lui Hristos Iisus Cel răstignit, scoală-te şi vino înapoi la părinţii tăi!**

Şi, deodată, moarta cea putredă a sărit drept în picioare, lepădând legăturile de pe dânsa şi a strigat cu glas mare:

- Mare este Dumnezeul lui Fanurie, căci în iadul cel mai de jos fiind, unde mă chinuiam împreună cu cei ce s-au închinat idolilor şi eram batjocura şi chinul dracilor, iadul m-a vărsat afară cu mare frică, temându-se la auzul numelui lui Fanurie. Deci tată, mare este credinţa şi mare este Dumnezeul creştinilor, iar toţi dumnezeii păgânilor sunt draci.

Împăratul a vrut să-i dea jumătate din împărăţie Sfântului, dar el n-a primit nimic, ca întotdeauna.

S-a făcut deci petrecere în toată cetatea împăratului, iertând robii şi slobozind pe cei din temniţă, căci aceasta a fost plata pe care a cerut-o Sfântul Fanurie. Iar împăratul împreună cu toţi oamenii săi au cerut botezul şi s-au făcut creştini.

Sfântul a plecat din cetate, a vindecat şi a tămăduit ca şi în celelalte cetăţi, dar s-au mâniat pe el toţi vracii şi cei ce făceau vrăji, căci îi ruşinase în faţa împăratului, că nimic, nici vrăjile, nici leacurile lor nu au reuşit să o învieze pe tânără, iar sfântul a înviat-o numai cu cuvântul.

Nerecunoştinţa nu era rară printre beneficiarii minunilor din primele veacuri creştine, după cum nu se înghesuie la tot pasul nici astăzi, când avem ca model biblioteci întregi cu vieţile celor părtaşi învierii în Ţara de peste Veac. Aşadar împăratul i-a răsplătit blândului său binefăcător, dar a făcut-o în duhul necredinţei ce caracteriza acele timpuri: „au hotărât să-i taie capul, dar fiind convins că e aşa de

mare vrăjitor, a chemat pe toți călăii cetății și a tras la sorți pe trei dintre cei mai aprigi, care nu-și mâncau pâinea lor până nu-și muiau mâinile în sânge. Și cine va putea spune batjocurile, bătăile cu pietre, scoaterea șuvițelor de piele de-a lungul trupului, smulgerea dinților, loviturile cu palme, scuipările și înțepăturile cu sulița peste tot trupul peste care s-au turnat sare și oțet, ciuntirea chipului, adică tăierea mâinilor, a degetelor de la picioare și a urechilor..." (*Viața și Acatistul Sfântului Mucenic Fanurie; Acatistul Sfintei Cruci*, Editura Agapis, București, 2000, pag. 16).

Poporul creștin a ținut să amintească proaspăt botezatului împărat și călău de binefacerea tânărului martir, strigându-i spre slava Celui lăudat întru sfinții Săi: „Au ai uitat învierea fiicei tale? Tămăduirea bolnavilor și a celor îndrăciți? Pentru ce te-ai mâniat asupra lui, care nici răsplată n-a luat și între hotarele tale adusese pace?" (Ibidem, pag. 19).

Se cuvine ca plini de frică și întraripați de bucuria învierii să-i strigăm și noi, cei de astăzi: „Sfinte Mare Mucenice Fanurie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!".

Sfânta Muceniță Irina – fiica împăratului Liciniu

Învierea tatălui necredincios

Numită inițial Penelope, Sfânta primește prin chemare îngerească numele Irina († 5 mai). Același înger a învățat-o credința lui Hristos și i-a spus că se vor mântui multe suflete printr-însa. A aflat prin aceeași voce îngerească că va veni la dânsa Timotei, ucenicul Sfântului Apostol Pavel, și o va boteza.

Iar când acestea s-au împlinit, ea zdrobește idolii necredinciosului și asupritorului ei părinte. Mâniat peste măsură, Liciniu își cercetează fiica, poruncind apoi să fie dată să o calce caii.

Unul dintre cai însă, în loc să-i facă ei vreun rău, s-a repezit asupra tatălui ei. L-a trântit la pământ și l-a omorât, fericind-o pe Sfânta Irina cu glas omenesc. Iar ea, îndată fiind eliberată din legături, **la rugămintea poporului a făcut rugăciune și a înviat pe tatăl său.**

Această minune dumnezeiască l-a făcut pe crudul împărat Liciniu să creadă cu tărie în Mântuitorul Hristos împreună cu împărăteasa sa și alte trei mii de păgâni, să primească botezul creștin și să-și lase împărăția. Și-a petrecut restul zilelor în rugăciune și umilință chiar în turnul zidit pentru cuvioasa sa fiică.

Propovăduindu-L pe Hristos și săvârșind multe minuni, sfânta judecată de propriul părinte, Liciniu,

de Sedechie, Savorie, Numerian, fiul lui Sevastian, de către eparhul Vavdon şi Savorie, împăratul perşilor, a adus câteva mii se suflete pe calea vieţii veşnice atrăgându-şi o mulţime de chinuri care i-au adus odihna întru Hristos Cel de Viaţă Dătător (conform cu *Vieţile Sfinţilor de peste tot anul*, pag. 371-372).

† 30 ianuarie – o filă încărcată de sfinţenie

Sfântul Censurin învie un mort în temniţă

La 30 ianuarie mai tot ortodoxul întărit în credinţă este nelipsit de la biserică. Răsună pânâ-n depărtări imnuri de slavă pentru cei mai mari ierarhi şi dascăli ai lumii: Vasile cel Mare, Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu şi Ioan Gură de Aur. În aceeaşi zi Sinaxarele se deschid pline de daruri mijlocitoare: Sfântul Mucenic Teofil cel Nou († 791) şi Noul Martir al credinţei celei drepte, Teodor Militineul († 1704).

Cel mai bogat cadou făcut credincioşilor este, însă, un buchet de mucenici poposiţi acum în grădina Maicii Domnului, încununaţi întru veşnicie în vremea împărăţiei lui Claudiu, locţiitor fiind Ulpius Romil: Sfântul sfinţit mucenic Ipolit, papă al Romei, Censurin, Aura, ce se mai numea şi Hristi, Felix, Maxim, Erculin, Venerie, Stirachin, Mina, Comod, Ermis, Mavru, Eusebiu, Rustic, Monagriu, Amandin, Olimpiu, Cipru, Teodor, Tribun, Maxim preotul, Arhelau diaconul, Cvirin episcopul şi Savain – toţi martiri spre slava Mântuitorului Hristos.

Pricină de martiraj a acestora s-a dovedit marele magistru Censurin, iubit de împărat, care cinstea pe Hristos şi-i apăra pe creştini într-ascuns. „Deci, fiind dat pe faţă, a fost pus la închisoare, unde, **prin învierea unui mort, a înduplecat pe toţi ostaşii care erau acolo să creadă în Hristos**. Din porunca

împăratului li s-au tăiat capetele la toți. Dimpreună cu ei a fost tăiată şi fericita Hristi ca şi slujitorul ei, Savain, care suferiseră mai înainte multe chinuri, pentru că slujeau sfinților, le ştergeau sângiurile, şi-i mângâiau.

Despre aceasta fiind înştiințat papa Ipolit s-a aprins de râvnă dumnezeiască şi a venit de a mustrat pe tiran în față. Tiranul, aprinzându-se de mânie, l-a supus mai întâi la chinuri, împreună cu preoții, cu diaconii şi cu episcopul care-l urmau. Apoi, legându-le mâinile şi picioarele i-a aruncat în adâncurile mării şi aşa s-au săvârşit" (*Viețile Sfinților de peste tot anul*, pag. 250).

Cuviosul Iacob din Nisibe

Învierea scamatorului prefăcut mort

Cuviosul Iacob († 13 ianuarie), născut şi crescut în marea cetate a Nisibei mesopotamiene, a iubit din copilărie viața paşnică şi a ales liniştea munților şi lipsurile pustiului spre a-L slăvi pe Creatorul tuturor. Prin asprele sale nevoințe a devenit văzător cu duhul şi făcător de minuni, căci mult iubeşte Domnul pe ai Săi cuvioşi.

A fost pus apoi în dregătoria de episcop, schimbându-şi petrecerea vieții singuratice cu zumzetul neobosit al cetății, însă nu şi-a schimbat nici haina, nici hrana, nici rânduiala vieții. Dimpotrivă, ostenelile sale erau mai mari, căci prin post, prin culcare pe jos şi-a mărit grija pentru cei sărmani, pentru văduve, pentru cei năpăstuiți, ajutându-i pe toți şi îndemnându-i la bine.

Într-o vreme, mergând Sfântul printr-un sat, a întâlnit în cale nişte săraci, care-i cerură milostenie pentru un mort, care se afla zăcând chiar acolo în drum.

Dar ei mințeau, căci mortul era numai prefăcut aşa, şi ei cereau astfel mai uşor milostenia. Arhiereul le-a dat şi s-a rugat pentru cel mort, să i se ierte păcatele şi să fie şi el aşezat în rândul drepților.

Pe urmă episcopul a plecat.

Dar, când mincinoşii vrură să scoale pe cel ce se prefăcuse mort, el zăcea cu adevărat fără viață.

Văzând că se adeverise minciuna lor, au alegat după omul cel sfânt şi, căzându-i la picioare, şi-au mărturisit păcatul, arătând că din nevoie şi sărăcie l-au săvârşit.

Episcopul Iacob cel bun la suflet le-a ascultat plângerea şi, **înălţând o rugăciune caldă lui Dumnezeu, a adus sufletul iarăşi în acel trup mort,** mustrând prin aceasta mai vârtos pe cei mincinoşi, decât dacă i-ar fi asuprit în alt fel (după *Vieţile Sfinţilor pe luna Ianuarie*, Al. Lascarov-Moldovanu, pag. 110 - 114).

Sfântul Mucenic Neofit

La nouă (zece) ani şi-a înviat mama

Fiu de părinţi binecredincioşi din Niceea Bitiniei lui Diocleţian, Sfântul Neofit († 21 ianuarie) s-a arătat din pruncie plin de darul lui Dumnezeu, săvârşind mai multe minuni în folosul semenilor.

Când ieşeau copiii de la şcoală, fericit, micul Neofit lua cu sine pe cei mai săraci dintre cei cu care învăţa şi le dădea hrana sa. El rămânea totdeauna flămând, săturându-se cu dragostea şi purtarea de grijă a Mântuitorului Hristos. Însoţea colegii de învăţătură la poarta dinspre răsărit a şcolii, unde se afla un zid de piatră, şi acolo, după ce însemna zidul cu semnul crucii, îl lovea cu piatra şi scotea apă, ca odinioară Moise. Dădea astfel copiilor apă să bea.

Aşa făcea în fiecare zi, rugându-şi colegii să nu dezvăluie părinţilor taina aceasta.

Mama sa, Florentina, care era foarte iubitoare de Dumnezeu, a primit prin somn o vedenie care i-a descoperit minunatele fapte ale fiului ei. După ce s-a trezit, a rugat pe Dumnezeu să-i arate mai cu încredinţare despre Neofit. Ca răspuns a văzut zburând din cer un porumbel alb, strălucind de o lumină nemaiaflată. Porumbelul s-a aşezat pe patul lui Neofit şi a vorbit către el cu glas omenesc:

- Sunt trimis de la Mântuitorul ca să-ţi păzesc patul tău cel curat.

Auzind acestea, Florentina, de mare spaimă, a căzut la pământ şi a murit. S-a adunat atunci o mare mulţime de oameni, mirându-se de o astfel de întâmplare.

Venind acasă Teodor, bărbatul Florentinei, şi-a găsit soţia moartă şi a început a plânge, sfâşiindu-şi veşmintele după el de atâta durere.

Atunci, copilul Neofit s-a apropiat de tatăl său spunându-i cu glas blând:

- De ce te întristezi, tată, că maica mea n-a murit, ci doarme ...

Mergând cu tatăl îndurerat, **Neofit a luat de mână pe maica sa şi i-a zis:**

- Scoală-te, maica mea, că ai dormit destul!

Atunci, Florentina s-a sculat ca din somn şi îmbrăţişându-şi copilul l-a sărutat. Toţi cei de faţă s-au minunat şi au preamărit pe Dumnezeu.

Mulţi au crezut şi s-au botezat, crezând în Domnul nostru Iisus Hristos (*Vieţile Sfinţilor pe luna Ianuarie*, pag. 230-231).

Minunea din Vinerea Săptămânii Luminate
Înviat la Izvorul de viaţă dătător

În fiecare Vineri din săptămâna Luminată, la Utrenie, se aminteşte sfinţirea bisericii Preasfintei Stăpânei noastre şi Maicii lui Dumnezeu, a Izvorului celui de Viaţă purtător. „Şi se mai face şi pomenirea minunilor celor mai presus de fire care s-au săvârşit de către Maica lui Dumnezeu în acest sfânt locaş" (*Slujba Învierii pentru întreaga Săptămână Luminată*, Ed. Episcopiei Ortodoxe Alba Iulia, 1997, pag. 150).

Fondată de către împăratul Leon cel Mare, în Biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu s-au săvârşit minuni nenumărate de care s-a bucurat şi Iustinian, marele împărat al romanilor (restauratorul sfântului locaş), precum şi Vasile Macedoneanul şi fiul său, Leon Înţeleptul.

„Pe vremea lor, izvorul de aici a şi săvârşit numeroase minuni: a vindecat multe boli şi a tămăduit nenumărate feluri de răni, molime şi alte suferinţe.

A înviat izvorul acesta şi un mort; acesta era din Tesalia şi, plecând el cu corabia spre izvor, s-a săvârşit pe cale. Când era să moară şi îşi dădea duhul, a rugat pe corăbieri să-l ducă de acolo la biserica Izvorului şi să-l îngroape după ce vor turna peste dânsul trei ciuturi de apă. Ei au făcut aşa, iar **mortul, fiind stropit cu apă, a înviat"** (Ibidem, pag 151).

Avva Milicius înviază mortul şi eliberează pe acuzatul nevinovat

O judecată dreaptă

Cuviosul Părinte Milicius, trecând printr-un loc oarecare, văzu un călugăr pe care îl prinseseră şi îl acuzau de asasinat. Bătrânul se apropie şi îl întrebă pe fratele. Aflând despre călugăr că era calomniat, el întrebă pe acei ce-l prinseseră unde era cel asasinat. Ei i-l arătaseră. Avva se apropie de corpul victimei şi porunci celor de faţă de a se pune la rugăciune. Apoi **ridică mâinile la cer şi, după momente de rugăciune fierbinte, mortul se scula.**

Înţeleptul Părinte îl întrebă în faţa tuturor asistenţilor, iar cel înviat răspunse: „M-am dus în cutare loc şi am dat bani unui om, care m-a apucat şi m-a sugrumat, apoi a ridicat trupul meu şi l-a aruncat în mânăstirea lui Avva. Însă, vă rog, luaţi îndărăt banii de la el şi îi daţi copiilor mei!". Atunci cuviosul i-a zis: „Mergi şi dormi în pace până Domnul te va scula!".

(Istorisire memorabilă a vieţii Sfântului şi piosului părinte Avva Milicius în *Priveghiul creştinesc* - Protosinghel Nicodim Mândiţă).

Tâlharul rămas orb

Moarta înviată mustră pe „despuietorul" ei

Dacă repausaţii, prin voinţa lui Dumnezeu şi într-un scop oarecare, se grăbesc de a împărtăşi bucuria lor celor vii, binefăcătorilor lor sau altora, ca în diferite apariţii, în cazul de faţă, moarta a înviat pentru a mărturisi nemulţumirea sa. Dreapta mânie a răposatei se manifestă nu numai prin imputări, ci şi prin lovirea ofensatorului.

Această ridicare din morţi ne dezvăluie cât sunt de mâhniţi repausaţii de nedreptatea noastră şi de lipsa de afecţiune către ei.

Fiica unui bogat gentilom din Constantinopol muri. În momentul morţii sale ea rugă pe părintele său de a o îngropa în mormântul familiei lor, care se găsea în mijlocul viilor, în afara cetăţii. Bogat îmbrăcată şi acoperită de găteli, ea fu îngropată după dorinţa sa.

Un om ce locuia în cetate de mult timp şi care se ocupa cu furtul şi profanarea mormintelor însemnă mormântul unde fu depusă tânăra răposată. În ziua când acest făcător de rele avea intenţia de a comite crima, el întâlni pe fericitul Andrei cel Sfânt pătrunzând reaua sa intenţie şi începând a-i prezice pedeapsa ce-l aşteaptă: „Îndată ce vei săvârşi fapta ta, ai să devii orb". Însă tâlharul îşi bătu joc de fericitul şi, neţinând seama de prezicerea sa, îi răspunse: „Vom vedea ce va fi din vorbele unui

nebun, care nu mă vor împiedica totuşi de a-mi urma calea!". După ce se înnoptă bine, tâlharul se duse în vie, ridică piatra mormântului, intră în cavou şi luă rochia şi gătelile repausatei. Dar văzând că şi cămaşa era foarte scumpă, o luă de asemenea şi lasă pe tânără cu totul fără veşminte.

În momentul când el se pregătea să iasă din cavou, prin voinţa lui Dumnezeu, **moarta reînvie şi ridicând mâna dreaptă lovi pe tâlhar în faţă.** În acelaşi moment el deveni orb şi, pierzând toată prezenţa de spirit, sta nemişcat. Atunci juna fată reînviată ieşi din sicriul său, se îmbrăcă iarăşi şi impută ofensatorului său cele ce a făcut fără frica lui Dumnezeu către dânsa şi că a voit să o facă să se înfăţişeze în asemenea stare înaintea lui Dumnezeu, în ziua învierii.

Apoi, ea se culcă iarăşi în sicriul său şi adormi cu somnul morţii. Nefericitul tâlhar rămase orb toată viaţa...

(Istorisire din viaţa Preafericitului Andrei – † 2 octombrie – în *Priveghiul creştinesc*, Protosinghel Nicodim Măndiţă).

Învierea voievodului din Cartagina

Voievodul Taxiot a înviat ca să facă pocăinţă

Puterea învierii nu poate fi descrisă în cuvinte. Nu numai că transformă un căldicel formalist în apologet, ci readuce pe singura cărare mântuitoare şi un raţionalist orbit de cugetul său. Eroul acestei minunate întâmplări era, se pare, un voievod cinstit, milostiv, iertător, dar slăbiciunea firii omeneşti l-a tot abătut de la cărarea mântuitoare. Poate că îi lipsea tocmai credinţa din care s-ar fi cuvenit să izvorască toate virtuţile omeneşti sau poate că încercările vrăjmaşului erau greu de biruit.

Cert este că o dată ajuns la vămile văzduhului şi căzut în iadul ce pare unora doar o fantasmă, voievodul Taxiot a rămas fără cuvinte. Lacrimile erau singurul mijloc de comunicare. Dar pocăinţa mântuitoare are nevoie de duhovnic şi de trup, căci numai prin trup sufletul se va bucura de înviere, înviere câştigată prin liberă voinţă lucrătoare.

Taxiot era un voievod care locuia în Cartagina, cetatea mare a Africii. El îşi petrecea viaţa în mari şi multe păcate. În acea vreme a venit boala ciumei în cetate. Sumedenii de oameni, femei şi copii, mureau unii după alţii. Voievodul s-a speriat groaznic. Îndată a ieşit din cetate cu soţia sa, a fugit în depărtare la un sat al său şi se pocăia acolo. Atunci diavolul, care nu iubeşte pocăinţa omului, l-a

aruncat pe el şi acolo în păcat. A căzut în preacurvie cu o cumnată a lui, soţia fratelui său. După câteva zile l-a muşcat un şarpe şi îndată s-a îmbolnăvit şi a murit.

Acolo, în apropiere era o mânăstire. Soţia lui Taxiot s-a dus şi a rugat pe călugări să vină să ia trupul lui să-l îngroape în biserică. Clericii se duseră de-l luară, l-au prohodit şi l-au îngropat în al treilea ceas din zi ...

Pe la al nouălea ceas însă, auziră glas din groapă, strigând: „Miluieşte-mă, miluieşte-mă!". Auzind mai mulţi oameni acel glas repede au plecat şi s-au dus după glas până la groapă. Îndată l-au dezgropat. **Văzându-l viu, au început a-l întreba ce a văzut el acolo pe lumea cealaltă? El de multe lacrimi şi mare plângere nu putea grăi, nici a le spune nimic.** Atunci l-au dus la un om sfânt ce se chema Tarasie episcopul...

Marele Tarasie îl mângâia pe dânsul şi-l învăţa. A treia zi i-a zis să spună cele ce a văzut. Dar el abia a patra zi a început a-şi îndrepta limba şi cu lacrimi a început a spune şi a grăi: „Eu, părinte, când mă săvârşeam, văzui stând împrejurul meu nişte arapi, atât de groaznici încât numai vederea lor era mai cumplită decât toată munca. Văzându-i pe dânşii, sufletul meu s-a spăimântat groaznic şi se strângea. În acea mare frică fiind eu, văzui doi tineri voinici, foarte frumoşi, care veniră la mine. Numai cât îi văzui, îndată sări sufletul meu în mâinile lor. Apoi îndată am zburat şi ne suirăm sus spre înălţime. Sosirăm repede la vămile acelea ce ţin căile şi opresc

pe cei ce se suie. Toţi vameşii de acolo întrebau de anumite păcate: unii de minciuni, clevetiri, alţii de nedreptăţi, alţii de ucideri şi de alte păcate.

Îndată văzui voinicii aceia ce mă duceau ţinând ca o vistierie lucrurile mele cele bune din care luau şi puneau în cumpănă împotriva păcatelor mele ce le aduceau şi mi le puneau înainte acele duhuri viclene. Şi abia, abia mă răscumpărară. Când ne suiam tot mai sus, apropiindu-ne de porţile cereşti, am ajuns la vama preacurviei. Acolo mă apucară acei arapi negri şi-mi aduceau înainte lucrurile mele de preacurvie. Voinicii aceia luminaţi răspundeau pentru mine şi ziceau că cele ce am făcut în cetate sunt iertate pentru pocăinţa mea. Ei ziseră: „Aşa este. După aceea însă, iar a făcut preacurvie şi a murit fără de pocăinţă". Auzind acestea Îngerii au tot căutat, dar n-au mai aflat nici un lucru bun ca să mă răscumpere de păcatul acela şi, lăsându-mă, s-au dus. Atunci, apucându-mă, viclenele duhuri mă bătură groaznic şi, desfăcându-se pământul, m-am cufundat în adânc. Arapii aceia mă purtară prin nişte intrări înguste, prin oarecare crăpături strâmte, puturoase, până la cele mai de dedesubt temniţe ale iadului. Acolo sufletele păcătoşilor sunt încuiate în întunericul cel veşnic, unde nu este viaţă pentru oameni, ci muncă veşnică, plâns nemângâiat şi nespusă scrâşnire a dinţilor. Acolo pururea strigau sufletele păcătoşilor cu strigare mare, zicând: „Amar nouă, amar! Vai! Vai!" Şi nu este cu putinţă a spune primejdiile celor ce sunt acolo, nici nu se poate a povesti de muncile şi durerile acelora pe care i-am

văzut acolo. Nefericiții gem din inimă şi nimeni nu se milostiveşte spre dânşii. Plâng şi nu este cine să-i mângâie, se roagă şi nu este cine să-i asculte sau să-i izbăvească. Acolo, în adâncime, am fost închis şi eu cu dânşii. În locurile acelea întunecoase, în strâmtoarea aceea grozavă m-au pus ... şi începui şi eu a plânge şi a mă tângui cu amar, ținut fiind de la al treilea ceas până la al nouălea, după aceea am văzut puțină strălucire. Cei doi Îngeri veniră şi ei acolo. Eu începui a-i ruga cu dinadinsul ca să mă scoată pe mine din primejdia aceea, ca să mă pocăiesc înaintea lui Dumnezeu. Îngerii mi-au zis: „În zadar te tot rogi aici. Nimeni nu mai poate să iasă de aici până la învierea tuturor". Eu iarăşi m-am tot rugat să mă ducă în lume ca să mă pocăiesc şi să mă curăț de păcate.

Atunci a zis unul dintre îngeri către celălalt: „Te pui tu chezaş pentru dânsul că se va pocăi din toată inima precum se făgăduieşte?". Celălalt i-a zis: „Da, mă pun". Atunci am văzut că i-a dat lui mâna chezaşul. Îndată îngerii, apucându-mă, m-au scos de acolo pe pământ, în mormânt, la trupul meu. Ei mi-au zis atunci: „Intră în trupul tău de unde ai ieşit". Atunci am văzut eu sufleteasca mea fire ca un mărgăritar strălucind, iar trupul meu cel mort, ca nişte tină puturoasă, neagră. Eu mă îngrețoşam să intru într-însul. Îngerii însă mi-au zis: „Nu se poate a te pocăi fără numai cu trupul cu care ai greşit". Eu mă tot rugam să nu fiu silit a intra în trup. Îngerii mi-au grăit: „Intră, iar de nu vrei să intri în trupul tău, apoi iarăşi te vom duce pe tine acolo de unde

te-am luat". Atunci cu multă neplăcere am intrat, **am înviat şi am început a striga: „Miluiți-mă! Miluiți-mă!"**.

Sfințitul Tarasie i-a zis atunci: „Gustă bucate!". El însă nu voia să guste nimic, ci umblând de la o biserică la alta, cădea pe fața sa, mărturisindu-şi păcatele lui Dumnezeu cu lacrimi şi cu suspine. Din vreme în vreme grăia către toți: „Vai celor ce greşesc, că munca cea veşnică îi aşteaptă pe dânşii. Vai celor ce nu se pocăiesc până ce au vreme! Vai celor ce îşi spurcă trupul lor!".

Aşa a petrecut Taxiot după învierea sa 40 de zile. În acel timp, curățindu-se prin pocăință, şi-a cunoscut ceasul sfârşitului său mai înainte cu trei zile şi s-a dus către Dumnezeu cel prea Milostiv şi de oameni iubitor, Cel ce pogoară în iad şi iarăşi ridica şi tuturor le hărăzeşte mântuirea (după *Cazania* din 8 noiembrie, *Viețile Sfinților* – 28 martie şi *Proloage).*

Enciclopedie duhovnicească
Alți sfinți care au înviat oameni în numele lui Hristos

Viețile Sfinților aduc în atenția cititorilor interesați să sporească duhovnicește modele de trăire creștină autentice, lăsând la latitudinea fiecăruia mijloacele și momentul punerii lor în practică. Tot această minunată enciclopedie duhovnicească aminteşte, la o privire mai atentă, sfinții care au săvârșit învieri în primele secole creştine, fără a intra în amănunte.

La **26 noiembrie** îl prăznuim pe **Preacuviosul nostru Părinte Iacov Pustnicul**, amintind de învierea pruncului plâns de tatăl îndurerat.

„Căci pe un prunc mort, pe care îl plângea tatăl său care zicea către Sfântul: *Ştiu, robule al lui Dumnezeu, că poți, numai nu te îngreuia a face rugăciune,* Sfântul, înduplecându-se de lacrimile tatălui, l-a înviat pe copil şi l-a dat sănătos în mâinile tatălui său"(*Viețile Sfinților de peste tot anul*, pag. 152).

Minunată înviere a câştigat prin rugăciune şi cel mai iubit ierarh, **Sfântul Nicolae al Mirelor Lichiei († 6 decembrie)**, căruia i-a dat Domnul, pentru marea sa credință, să învieze oameni din morți. Chiar în ziua hirotonirii ca arhiepiscop de Mira, Sfântul Nicolae **înviază un copil „ars cu totul de foc"** în fața mulțimii adunate la slujbă. Aceeaşi minune a învierii din morți o săvârşeşte în drum spre Soborul

Ecumenic de la Niceea asupra a trei copii. Oprindu-se la un han spre a gusta ceva de post, gazda, care ucisese în urmă cu câteva luni trei copii spre a le lua banii necesari studiilor, îl serveşte pe sfânt cu bucăți din carnea lor amestecate cu bucăți de peşte. Sfântul Nicolae descoperă cu puterea lui Dumnezeu crima şi-i cere hangiului să-i arate unde ține carnea de acest fel. Mergând în magazia unde erau butoaiele cu trupurile mărunțite ale tinerilor, ierarhul de Mira îi învia pe băieți şi-l mustră pe ticălos.

O întâmplare la fel de cutremurătoare se petrece şi după trecerea la cele veşnice a Sfântului Ierarh Nicolae, când învia doi tineri şcolari uciși şi vânduți sub formă de bucăți de pastramă de porc de către stăpânul unei case de oaspeți pentru „a se pricopsi din jefuirea lor". Se arată ucigaşului, îl face să mărturisească crima, cerând apoi de la Dumnezeu învierea tinerilor şi iertarea asasinului.

Cuviosul Părinte Constantin cel dintre iudei, pomenit a doua zi de Crăciun (**26 decembrie**), este amintit în Sinaxar ca autorul unei învieri mai puțin obişnuite.

„Odată, o evreică tânără a tăbărât asupra lui cu gând de desfrânare. Iar Sfântul, vrând să cunoască din nou prin faptă puterea Sfintei Cruci, a făcut deasupra fetei semnul Sfintei Cruci şi deodată a văzut că fata se prăbuşeşte la pământ mută şi moartă; şi s-a minunat. A făcut apoi deasupra celei ce zăcea moartă iarăşi semnul Sfintei Cruci şi a înviat-o" (Ibidem, pag. 201).

În luna lui **Prier**, în **ziua a douăzeci şi opta** – pomenirea **Sfântului Apostol Iason** din cei şaptezeci care l-a înviat pe fiul guvernatorului ce se botezase luând numele Sebastian. „Peste puţine zile s-a îmbolnăvit fiul guvernatorului şi a murit, iar Apostolul, făcând rugăciune, l-a înviat" (Ibidem, pag. 364).

Sfântul Mucenic Foca, prăznuit în Biserica Ortodoxă la **23 iulie**, este eroul unei întâmplări cu final nu tocmai fericit după judecata păgână.

„Acest sfânt a trăit în zilele împăratului Traian, strălucind cu toate faptele cele bune şi cu petrecerea neprihănită. Când a fost adus la eparhul African şi întrebat de acesta, el a grăit cuvinte dumnezeieşti cu îndrăzneală şi a învăţat credinţa în Hristos. Iar dacă a început African a huli pe Hristos şi a face rău Sfântului, s-a făcut un cutremur şi fără de veste căzând el împreună cu slujitorii, zăcea fără suflare. **Dar l-a înviat pe el Sfântul, căci îl ruga femeia lui.** După aceasta l-au dus la împăratul Traian şi, mărturisind pe Hristos, a fost spânzurat şi chinuit..." (Ibidem, pag. 454).

Sfântul şi Măritul Mucenic şi tămăduitor Pantelimon, cinstit la **27 iulie** ca doctor fără de arginţi, a săvârşit în vremea împărăţiei lui Maximian învierea unui copil ce zăcea mort în drum, fiind muşcat de o năpârcă. Sinaxarele, mărturisind această înviere, îl amintesc şi pe cel care l-a învăţat pe Pantelimon doctoricescul meşteşug al sufletului şi credinţa mântuitoare în Hristos – bătrânul Ermolae

preotul, a cărui învăţătură a desăvârşit meşteşugul doctoricesc al trupurilor predat de apreciatul Efrosin.

Tot despre măritul tămăduitor fără de arginţi se consemnează, spre nădejdea rugătorilor, şi în graiul dulce al acatistelor: „Adânc fiind rănit de dragostea în Hristos, când veneai de la Ermolae şi ai întâlnit pe copilul muşcat de viperă, atunci întâia oară te-ai rugat în genunchi lui Dumnezeu, de la Care a şi venit mântuirea, **căci copilul a înviat**, vipera a murit, iar tu ai primit botezul şi te-ai împărtăşit cu Trupul şi cu Sângele Domnului; pentru aceasta te lăudăm aşa:

Bucură-te, tinereţe închinată lui Hristos;
Bucură-te, nădejdea bolnavilor cea cu folos;
Bucură-te, cel ce şti să înalţi la ceruri rugăciuni;
Bucură-te, cel ce peste noi reverşi minuni;
Bucură-te, că Domnul putere ţi-a dat;
Bucură-te, cel ce copilul ai înviat (...)
Bucură-te, Mare Mucenice şi tămăduitorule Pantelimoane!" (*Icosul al 2-lea din Acatistul Sfântului*).

În luna lui **Mărţişor, ziua 14, Cuviosul binecuvântat al Nursiei, Sfântul Benedict,** ne îndulceşte existenţa semănând în sufletele noastre nădejdea învierii. Readucerea la viaţă, una dintre cele mai cutremurătoare minuni a tuturor timpurilor, este un dar care se dobândeşte doar pe culmile sfinţeniei escaladate de către cei mai iscusiţi alpinişti ai dreptei credinţe. Nevoindu-se în pustiu, prin virtute şi înfrânare, Sfântul Benedict de Nursia „a înviat morţi, a vestit de mai înainte cele viitoare şi a vorbit despre cei ce erau departe ca şi cum ar fi fost de faţă" (Ibidem, pag. 310).

La început de vacanță, în mult îndrăgita lună a lui **Cireşar, într-o zi de 20** a rânduit Bunul Dumnezeu să prăznuiască ortodocşii o suită de sfinți mărturisitori ai lui Hristos cu prețul vieții. Printre aceştia s-a numărat şi un oarecare **Chelsie „cel înviat din morți"** (Ibidem, pag. 418) despre care, oricât am scormoni în măruntaiele tezaurului duhovnicesc al neamului, nu aflăm decât că acest Mucenic Chelsie a îmbrățişat veşnicia împreună cu Sfântul Iulian Egipteanul sau Liveanul, Antonie preotul, Anastasie, Vasilisa şi alți 20 de temniceri.

Un alt sfânt care a primit pentru distinsa sa cucernicie harul de a învia morți este sărbătoritul lui **şase iulie, Preacuviosul nostru Părinte Sisoe cel Mare**. „Acest fericit, iubind pe Dumnezeu din pruncie şi ridicând pe umerii săi Crucea lui Hristos, a urmat după Dânsul. Şi biruind în luptele şi bântuielile nevăzuților vrăjmaşi, a mers la luptele cele sihăstreşti şi ostenitoare. Şi smerindu-se în chip desăvârşit, a luat de la Domnul harul de a învia morții.

(...) Deci viețuind îngereşte, îngerul cel în trup şi fără de trup s-a mutat spre viața cea curată şi fără materie, unde sunt locaşurile sfinților şi lumina cea de-a pururi, rugând pe Hristos pentru noi" (Ibidem, pag. 436).

Un caz cutremurător îl are în centru pe sfântul care nu a înviat pe altcineva din somnul cel de veci, ci este eroul propriei învieri. **Sfântul Cosma**, fratele împăratului bizantin Romano, stareț al mânăstirii numită „La apa Samgarului", a trăit o experiență

de-a dreptul înspăimântătoare preț de trei zile şi trei nopți, despre care, înviat, mărturisea cu luare aminte: „Când eram aproape să mor, în urmă cu trei zile, seara, am văzut în jurul meu o mulțime de draci, erau şi îngeri, dar puțini şi departe.

Şi erau fel de fel de draci: uni boncăneau ca taurii, alții nechezau ca şi caii, alții grohăiau ca porcii, alții orăcăiau ca broaştele, alții croncăneau ca şi corbii, alții fluierau ca şerpii, fiecare din ei mă înfricoşa ... alții şuierau la urechea mea şi-mi spuneau: *nu te-ai mântuit, ai fost frate de împărat, ai trăit bine în lume, n-ai făcut pocăință în lume destulă*" (Pr. V. Sorescu, *Sfârşitul lumii în perspectiva profeților biblice*, pag 60).

O sfântă mai puțin cunoscută credincioşilor ortodocşi, **Teodora din Alexandria**, s-a învrednicit a săvârşi în veacul al V-lea învierea unui mort sfâşiat de fiare, văzând astfel puterea Ziditorului a toată făptura. Sfânta Teodora a ajuns la această culme a sfințeniei după ce băuse din cupa amară a păcatului, păcat pe care l-a spălat în apele virtuților şi nevoințelor într-o mănăstire de călugări, luând numele Teodor. Învierea mijlocită de sărbătorita lui **11 septembrie** este amintită într-un icos astfel: „Viața ta s-a arătat pildă celor căzuți şi îndreptare celor ce vor vrea să vie, prin pocăință, către Cel ce poate ierta greşalele, precum este scris. Întru Care crezând, fericită, în loc de mir râu de lacrimi I-ai adus, prin carele ai înecat pe şarpele cel viclean şi ai câştigat cununa biruinței, de trei ori fericită Teodora. Pentru aceea, omorând fiara cea sălbatică cu rugăciunile tale, **ai înviat pe mort cu puterea Ziditorului tău**, pentru Care tu te-ai omorât" (David şi Mary Ford, *Căsătoria, cale spre sfințenie*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2001, pag. 70).

Învierea - milostivire covârşitoare

O femeie revenită la viaţă spre a-şi mărturisi păcatul

Ni se tot spune: „Privegheaţi, căci nu ştiţi când va veni ceasul!". Ni se par vorbe lipsite de miez, căci ce folos are omul dacă tot cugetă la moarte. Nu este mai apreciat în societate, nu se îmbogăţeşte mai repede, nu scapă de necazuri, nu dobândeşte ajutor, ci îşi bate capul cu o problemă în plus. Şi una nu tocmai plăcută: Ce voi face dincolo? Această minune cuprinsă în buchetul vieţuirii creştine vine să ne reamintească faptul că Dumnezeu nu lucrează cu jumătăţi de măsură, nu ierarhizează Sfintele Taine şi e Judecător drept. Drept, dar Milostiv spun unii, încercând să-şi păcălească conştiinţa. Ei bine, întâmplarea redată în rândurile ce urmează se adresează tocmai publicului înscris în hotarele liber cugetătorilor de mai sus.

Învierea acestei femei credincioase se datorează Maicii Domnului, nădejdea noastră fiind în Dânsa: va mijloci Pururea Fecioara Maria şi Maica Dumnezeului nostru la Tronul Judecăţii şi Se va milostivi Ziditorul de sufletele noastre. Mult poate Preacurata. Într-adevăr mult, dar şi libertatea noastră nu este îngrădită, ci doar „ademenită" de puterea învierii...

A trăit nu cu mult timp în urmă o femeie căsătorită, credincioasă şi cu viaţă bună, încât vieţuia ca şi cum ar fi fost în mânăstire. Niciodată nu lipsea

de la biserică, dădea milostenii la săraci, postea şi multe fapte bune săvârşea. Numai un păcat a făcut şi nu l-a mărturisit la duhovnic niciodată, fiindu-i ruşine. De multe ori vroia să-l spună, ducându-se anume la duhovnic pentru aceasta, dar după ce mărturisea celelalte păcate se ruşina să-l spună pe acesta şi se întorcea fără iertare.

Dar, stătea de multe ori înaintea icoanei Născătoarei de Dumnezeu, plângând nemângâiată şi rugându-se milostivirii Ei, ca să-i ierte păcatul. Mai târziu a murit femeia, fără ca să mărturisească la duhovnic acel păcat.

Rudeniile, aşteptând pe o fiică a ei care era dusă în alt oraş, nu au îngropat-o până a treia zi. Dar, când erau în Biserică şi cântau rugăciuni, o minunile Tale, Doamne, a înviat cea moartă şi a şezut zicând:

- Mare este puterea ta, pururea Fericită Stăpână!

Apoi a cerut să fie chemat duhovnicul şi a mărturisit păcatul ei cel ascuns. După aceasta a zis în auzul tuturor:

- Eu, ticăloasa şi nepriceputa, pentru ruşine n-am mărturisit un păcat, pe care l-am plâns în fiecare zi, cu mare zdrobire de inimă, rugându-mă pururea Fecioarei Născătoarei de Dumnezeu să facă milă cu mine ca să mă osândesc pentru el.

De îndată ce a ieşit ticălosul meu suflet din trup m-au şi răpit diavolii ca nişte lupi sălbatici, omorându-mă pentru păcatul meu cel nemărturisit şi se bucurau socotind ca pentru acela să mă stăpânească. Iar dacă au ajuns cu mine în munci, unde erau chipuri înfricoşate şi întuneric, iată a venit

Mijlocitoarea celor ce se pocăiesc, Împărăteasa îngerilor, care strălucea mai mult decât soarele şi a izgonit tot întunericul locului aceluia cu nemărginita lumină a dumnezeirii sale.

Atunci, ocărând pe pângăriţii diavoli, căci m-au luat fără de a da lor stăpânire Domnul, m-a luat din mâinile lor, zicând:

- Să o duceţi la Dreptul Judecător şi orice va hotărî milostivirea Lui, aceea să se facă.

Apoi zise către mine:

- Nu te teme, fiindcă eu sunt ajutătoare ţie!

După ce m-am dus la Stăpânul Hristos, L-am văzut şezând pe scaunul slavei Lui mânios asupra mea hotărând să mă trimită la chinuri veşnice. Iar Stăpâna cea mult lăudată a zis Lui cu chip de multă smerenie:

- Mă plec şi rog bunătatea Ta, Preamilostive al meu Fiu şi Dumnezeule, şi pentru Sângele cel preacurat şi scump pe care L-ai vărsat pentru păcătoşi, iartă acest suflet ticălos, căci Tu ştii câtă evlavie are către mine şi câte lacrimi a vărsat înaintea icoanei mele plângând fărădelegea ei. Iar Domnul i-a răspuns:

- Ştii, Prea iubita Mea Maică, că nimeni nu poate să se mântuiască fără de taina mărturisirii cea mântuitoare, pe care nepriceputa aceasta a defăimat-o. Acum nu mai este cu putinţă ca să o iert, că în iad nu este pocăinţă.

Stăpâna zise:

- Adevărat este Fiul meu Preadulce că nimeni nu poate să se mântuiască fără spovedanie, dar Tu eşti

Acela Care stăpâneşti viaţa şi moartea şi toate Îţi sunt cu putinţă, de aceea mă rog Ţie, adu-Ţi aminte de multele faceri de bine pe care le-a făcut sufletul acesta, dar mai ales de dorul cel înfocat, dragostea şi credinţa cea mare pe care o are către mine şi arată-i milostivirea cea nemărginită care covârşeşte toate.

Iar El a zis:

- Pentru a nu te mâhni, Maica Mea, poruncesc ca să se ducă sufletul ei din nou în corp şi să-şi mărturisească după lege păcatul ei şi atunci să aibă iertare.

Astfel zicând Stăpânul, **m-a adus îngerul păzitorul meu şi m-a înviat** şi iarăşi am să mă sfinţesc pentru puţină vreme. De aceea vă rog pe voi, rudenii şi tu, prea iubita mea fiică, lăsaţi lacrimile, căci cu acestea nici un folos nu-mi faceţi. Ci daţi Liturghii cât mai multe la Sfânta Biserică şi faceţi milostenie pentru mine şi vă păziţi în dragostea faţă de Dumnezeu în timpul vieţii voastre ca să nu greşiţi nimic şi să vă mărturisiţi păcatele voastre pentru a dobândi iertarea Lui.

Acestea zicând, iarăşi a adormit în Domnul (conform cu *Din Frumuseţile Vieţuirii creştine*, Protosinghel Grichentie Natu, ed. a II-a, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei şi Rădăuţilor, Suceava, 1999, pag. 219-221).

CAPITOLUL V

Neputrezirea trupurilor
Sfintele Moaşte, şi prima mumie românească

Există trupuri care nu putrezesc? Cum se mumifică sau îmbălsămează unele cadavre? De ce nu se dezleagă trupurile celor care, prin păcate covârşitoare, s-au expus blestemului şi anatemei, despărţindu-se de Creator şi fiind împreună moştenitori cu „tatăl minciunii"? Prin ce diferă calitativ trupurile unor sfinţi de celelalte trupuri întregi? Există compatibilitate între Înviere şi reîncarnare?

Răspunsuri actuale între intervenţia omului şi „injecţia" eternă a Duhului Sfânt.

Rezolvarea unei enigme – Secretul profesorului Minovici

În anul 1908, fondatorul Institutului Medico-Legal din Bucureşti, Profesorul Mina Minovici, reuşea mumificarea corpului unui bătrân cerşetor. Vitrina Institutului a găzduit pentru 95 de ani misterioasa mumie. Legendele despre secretele conservării şi existenţa organelor interne au circulat în tot acest timp, până când doctorul Cristian Curcă a dezlegat misterul: după mai multe investigaţii (tomografie, endoscopie, toxicologie) şi o cercetare amănunţită a arhivelor IML, rezultatele au demonstrat prezenţa organelor în interiorul mumiei în poziţia anatomică normală. Eficienţa conservării

demonstrează că au fost combinate cu succes două metode: îmbălsămarea şi mumificarea. Metoda de conservare a celebrului Minovici, diferită de cele ale egiptenilor şi peruvienilor din antichitate, părea a se fi pierdut. Dar, „formula magică" se afla chiar în arhiva Institutului: „compoziţia fluidului folosit pentru îmbălsămare (2 litri de formol 40% şi câte 250 ml de glicerină şi alcool etilic de 96 grade) a fost transmisă discipolilor şi publicată încă din 1938" (*National Geographic România, martie 2004*, pag. 14).

Trupuri afurisite

Greu mirositoare, deformate, umflate, nedezlegate, pricinuind frică şi cutremur privitorilor. Semne ale neputrezirii trupurilor celor care au murit în păcate grave şi nu s-au spovedit ori au comis nedreptăţi mari sau din cauza legăturii făcute de episcopi sau preoţi.

Culoarea diferă în funcţie de păcatele săvârşite: neagră pentru cei afurisiţi de arhiereu, albă pentru afurisiţii de legile dumnezeieşti, verde cu degetele zbârcite la cei anatemizaţi. La cei blestemaţi, trupul se menţine întreg numai în părţile dinainte.

Cei excluşi din Biserică pentru nesupunerea faţă de superiori sau pentru călcarea învăţăturii Bisericii din rea voinţă, afurisiţii pe drept de către arhiereu se fac moştenitori ai muncii veşnice, nemaiîntorcându-se să se pocăiască şi să primească iertare de la ierarhul care i-a afurisit. Cei afurisiţi pe drept, cu trupuri nedesfăcute şi întregi, se roagă

pentru iertare. Trebuie ca trupul lor să fie mutat în alt mormânt, iar episcopul sau preotul care i-a legat să se roage pentru dezlegare. Dacă slujitorul respectiv a murit, mijloceşte în rugăciune cel care i-a luat locul. „Iar de a făcut nedreptate, rudele sau moştenitorii să repare nedreptatea făcută de cel mort dacă au posibilitatea ori să roage pe cei nedreptăţiţi să-l ierte, dacă nu pot întoarce (repara –n. n.) nedreptatea" (Pr. Adrian Simeon, *Călăuză canonică*, pag 89).

Abia când trupul a luat iertare şi a fost dezlegat de afurisenie, prin puterea lui Dumnezeu, se izbăveşte şi sufletul din mâinile diavolului. Dar dacă, după citirea rugăciunilor de iertare de către arhiereu, trupul nu s-a desfăcut, înseamnă că răposatul a săvârşit fărădelegi mari şi nu se va desface până nu se va repara nedreptatea.

Sfânta Tradiţie grăieşte printre ramurile timpului despre o întâmplare petrecută în vara lui 1854, pe drumul dintre Valea Jiului şi Mânăstirea Lainici. Se întâmplase ca Sfântul Ierarh Calinic, ale cărui Sfinte Moaşte ocrotesc Mânăstirea Cernica, să aibă drum spre Lainici. Pe drum îi scoate Dumnezeu în cale fiii unui om înstărit ce răposase în urmă cu şapte ani. Era o zi de sâmbătă şi fiii pregăteau parastasul de pomenire. Sfântul Calinic tocmai lângă ei se aşează să-şi tragă sufletul. Rudele celui adormit constataseră cu spaimă la deshumare că trupul mortului nu putrezise. Aflând că bătrânul călugăr care tocmai poposise la biserică are har şi face minuni, copiii bogătaşului au căzut în genunchi şi l-au rugat să-şi

prelungească şederea cu încă o zi. Sfântul, înduioşat, acceptă rugămintea. Află de la apropiaţii mortului despre puterile necurate ale celui nedezlegat în urma tuturor slujbelor de desfacere a trupului în cele dintru începuturi, în pofida tuturor rugăciunilor şi slujbelor preoţeşti şi arhiereşti.

A doua zi, Sfântul Ierarh Calinic săvârşeşte Liturghia la biserica din sat şi merge întrarmat cu o cruce la mormânt. Mortul fusese dezgropat între timp şi stătea rezemat de peretele bisericii. Trupul intact era îmbrăcat în haine lungi de mătase. Sfântul începu a citi rugăciunile de iertare a păcatelor şi dezlegare de blesteme, în timp ce toţi plângeau, văzând cum trupul răposatului se transforma încet în pulbere începând de la tălpi. Când Sfântul Calinic isprăvi rugăciunile, din cadavru nu mai rămăsese decât o grămăjoară de ţărână amestecată cu oase (pentru mai multe detalii vezi viaţa Sfântului Calinic de la Cernica, † 11 aprilie).

O situaţie specială o prezintă trupurile rămase întregi, dar lipsite de păr. Respectivul trup trebuie mutat în mormânt curat, nefolosit. Iar dacă, după trecerea unei perioade îndelungate, trupul s-a desfăcut, cauza a ţinut de calitatea solului mormântului, însă, dacă nu s-a produs desfacerea, înseamnă că decedatul este afurisit şi se roagă pentru iertare.

Sfântul necunoscut de la Neamţ

Descoperirea din ultimul deceniu a moaştelor întregi ale părintelui Ilie Lăcătuşu (aflate la cimitirul Giuleşti din Capitală) cu respectarea tuturor

semnelor doveditoare (nestricăcioase, cu miros frumos, uscate, line, de culoarea mierii, făcătoare de minuni, neinfluențate de sol salin sau înghețat) demonstrează că, dacă în cazul mumificărilor şi îmbălsămărilor intervenția umană este decisivă pentru o conservare durabilă, dar condiționată (cazul Lenin), păstrarea minunată a Sfintelor Moaşte prin intervenția Duhului Sfânt indică o anticipare a învierii trupurilor, depăşind orice condiționare umană.

23 mai 1986. Curtea Mânăstirii Neamț. „Pe o porțiune de doi metri pavajul care duce de la clopotniță spre biserica voievodală a început să se ridice în chip minunat. După încă două zile pavajul din lespezi de piatră cu ciment s-a ridicat cu 30 cm" (Arhimandrit Ioanichie Bălan, *Sfintele Moaşte din România*, pag. 156-157).

Cu binecuvântarea Mitropolitului moldovean Teoctist (actualul Patriarh), arhimandritul Efrem, starețul istoricei obşte, a hotărât să se facă săpături. Cu voia divină, la aproape doi metri adâncime, s-au aflat moaştele unui sfânt necunoscut. Sfintele odoare ale cuviosului erau galbene şi binemirositoare, cum se cuvine sfinților. După cercetarea de rigoare, părinții au aşezat comoara într-un sicriu provizoriu şi au depus-o în biserica voievozilor muşatini, în sunetul clopotelor marii lavre, însoțite de obştea mânăstirii şi de peste o mie de închinători cu lumânări aprinse în mâini. După un timp, moaştele necunoscutului (cinstit la 26 Florar) au fost aşezate într-o nouă raclă sculptată şi frumos împodobită.

Credincioşii speră ca Descoperitorul acestor odoare să ne dezlege taina: aparțin ele Sfântului Paisie de la Neamț sau unui cuvios din secolul întemeierii statului Moldova (veacul al XIV-lea)?

Sfintele Moaşte şi imposibilitatea reîncarnării

Țara noastră este binecuvântată cu o mulțime de Sfinte Moaşte de martiri şi cuvioşi. Între Sfintele Moaşte tradiționale care se cinstesc cu evlavie pe tot teritoriul României stau la loc de onoare trupurile nestricăcioase ale Muceniței Filoteea de la Curtea de Argeş († 7 decembrie), ale Cuvioasei Parascheva de la Iaşi († 14 octombrie), ale Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava († 2 iunie), ale Sfântului Grigorie Decapolitul de la Mânăstirea Bistrița olteană († 20 noiembrie), ale Ierarhului Sfânt Calinic de la Cernica († 11 aprilie), ale Mitropolitului Iosif cel Nou de la Partoş († 15 septembrie), ale Sfinților 4 Martiri de la Niculițel păstrate la Mânăstirea Cucoş († 4 iunie), ale ocrotitorului Capitalei, Cuviosul Dimitrie cel Nou († 27 octombrie).

Lor li se adaugă părticelele din Moaştele cuprinse în picioarele Sfintelor Mese şi în Antimisele altarelor străbune, în catedrale, biserici şi mânăstiri, ale sfinților martiri din spațiul dobrogean, ale canonizaților şi necanonizaților cuvioşi şi mucenici care s-au nevoit pe aceste meleaguri de-a lungul istoriei, precum şi binecuvântatele oseminte ale miilor de preoți şi credincioşi pătimitori în Hristos în închisorile comuniste pentru apărarea Ortodoxiei

(printre care se află şi preotul de mir cu trupul nestricat, Ilie Lăcătuşu).

Aşadar Sfintele Moaşte se menţin fără să se descompună prin energia necreată a harului dumnezeiesc, fiind făcătoare de minuni şi răspândind bună mireasmă. Rezistente de mii de ani (în unele cazuri), ele vorbesc în felul lor de adevărul învierii şi de legătura cu acelaşi suflet. „De aici rezultă imposibilitatea sufletului de a mai fi avut şi alte trupuri pe pământ, căci nestricăciunea Sfintelor Moaşte este lucrarea directă a harului împărtăşit de Mântuitorul Hristos, pentru Care sfântul s-a jertfit şi a murit, şi nu urmarea unor pretinse reîncarnări" (Pr. V. Sorescu, *Sfârşitul lumii în perspectiva profeţiilor biblice*, pag. 66).

Cultul Moaştelor se cinsteşte după rânduială numai în Biserica Ortodoxă (deşi se regăsesc Sfinte Moaşte dinainte de Schisma cea Mare şi în Apus, dar evlavia catolicilor treptat s-a răcit...), singura care a păstrat autentic Sfintele Taine prin care se împărtăşeşte celor ce cred şi împlinesc poruncile divine harul Duhului Sfânt.

Cel care doreşte să cerceteze cu sinceritate realitatea spirituală a Sfintelor Moaşte va fi pus în faţa unor fapte uimitoare: nişte cercetători americani au analizat în laborator părţi din Moaşte şi fragmente din mumiile egiptene. Concluziile sunt revelatoare. Sfintele trupuri se menţin ca şi cum de câteva secunde au fost părăsite de suflet, pe când vestitele mumii au carnea degradată, forma trupului

menţinându-se doar prin conservarea exterioară cu diferite substanţe utilizate la mumificare.

Faptul că moaştele rezistă în timp şi nu pot fi distruse de foc sau de apă reprezintă o altă minune. În anul 1888, moaştele Cuvioasei Parascheva, ocrotitoarea Moldovei, au rămas nevătămate de focul care a topit aurul şi argintul cu care domnitorul Vasile Lupu ferecase racla sfintei, iar lemnul baldachinului a ars numai în partea exterioară. În Rusia stalinistă, nefericitul dictator a aruncat într-un furnal sute de Sfinte Moaşte din Kiev, între care şi cele ale Sfintei Teodora de la Sihla († 7 august). Minune: toate Moaştele au fost scoase din foc întregi. Dumnezeu le-a păzit nevătămate, aşa cum odinioară păzise pe tinerii aruncaţi de regele babilonian Nabucodonosor în cuptorul înroşit...

Cu un asemenea „nor de mărturii", cine s-ar mai îndoi?

Teoria reîncarnării şi dogmele creştine

Referitor la această teorie contrară dogmelor creştine, Părintele conferenţiar dr. Vasile Sorescu îşi exprimă în mod sistematic punctul de vedere, considerând necesară combaterea reîncarnării pentru a înţelege în deplinătate învăţătura creştină despre sfârşitul vieţii şi al lumii.

Potrivit teoriei reîncarnării, după moarte sufletul nu este judecat, ci revine pe pământ şi ocupă un corp nou, fie al unui animal, fie al unui alt om, până ajunge la purificare. Această idee este foarte veche,

fiind răspândită încă din antichitate printre popoarele păgâne.

Astăzi, răspândirea acestei idei s-a făcut mai ales prin influența hinduismului şi budismului. Adepții teoriei spun că prin ea s-ar explica atât nedreptățile vieții pământeşti, cât şi suferința oamenilor.

Ideea reîncarnării a pătruns adânc în lumea occidentală, unde, prin practica „hipnozei regresive", se sugerează celor hipnotizați tot felul de „pretinse amintiri" dintr-o viață anterioară. Dar hipnotizații de mare clasă, ca şi unii psihologi, au arătat că în cazul acestor regresii cei hipnotizați relatează de fapt întâmplări uitate din copilărie, citite în cărți sau văzute în filme, precum şi întâmplări sugerate în transă. Relatările făcute de către unele persoane despre locuri şi întâmplări din trecut, care se pot verifica, nu sunt neapărat amintiri dintr-o viață anterioară, ci sunt descoperiri demonice, asemenea informațiilor spiritiste. Chiar ocultiştii arată că „majoritatea întâmplărilor relatate ca oferind evidența reîncarnării ar putea fi cazuri de posedări demonice".

Biserica a combătut de la început ideea reîncarnării care pătrunsese în Orient prin ereticii manihei. Apoi, la Sinodul V Ecumenic din anul 553, de la Constantinopol, care a condamnat „teoria pre-existenței sufletelor" (apropiată de teoria reîncarnării) susținută de Origen, s-a continuat demersul împotriva acestei idei cu bătaie mai lungă, care urmărea desființarea învierii.

În mod deosebit, trei sunt dogmele creştine care resping total posibilitatea reîncarnării:

1. Prima se referă la **învățătura Bisericii despre Înviere**. Mântuitorul a înviat cu acelaşi trup cu care a fost răstignit, căci, chiar şi după Înviere, purta urmele piroanelor şi ale suliței care L-a împuns în coastă. De aceea Domnul a zis lui Toma: „Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios, ci credincios" (Ioan 20, 27).

Deci şi noi vom învia cu acelaşi trup cu care am trăit pe pământ. Ori dacă ar fi reîncarnare, sufletul cu care trup ar învia?

2. A doua dogmă este cea a **răscumpărării prin Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat**. Ca să fim mântuiți a trebuit să vină Fiul lui Dumnezeu pe pământ, „Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri, S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria şi S-a făcut Om".

Sfântul Pavel spune: „Vrednic de credință şi de toată primirea e cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu" (I Timotei 1, 15). Deci nu reîncarnarea succesivă ne mântuieşte, ci Iisus Hristos prin Întruparea, Moartea, Învierea şi Înălțarea Sa. Iar mântuirea subiectivă se realizează prin harul divin, credință şi fapte bune, în Biserică.

Despre aceasta ne poate încredința şi realitatea mântuirii tâlharului de pe crucea din dreapta Mântuitorului. Nu el s-a curățit de „Karma rea" a

păcatelor, ci a fost curățit de păcate de Mântuitorul prin harul divin.

3. A treia dogmă se referă la **învățătura Bisericii despre Judecată**. Sfânta Scriptură zice: „E rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să vină judecata" (Evrei 9, 27).

„Noi trebuie să ne înfățișăm înaintea judecății lui Hristos, ne învață tot Sfântul Pavel, ca să ia fiecare după cele ce a făcut în trup, ori bine, ori rău" (II Corinteni 5, 10).

După judecata particulară din ziua a 40-a după moarte, sufletul este rânduit ori în rai, ori în iad, şi nu mai poate trece dintr-o parte în alta (Luca 16, 26). Faptul că omul este persoană, şi deci nu se poate uita niciodată pe sine, exclude de asemenea posibilitatea reîncarnărilor succesive (conform Preot V. Sorescu, *op. cit.*, pag. 71-73).

Minunatele împietriri ale credincioşilor „Liturghia de piatră" de la Sfânta Sofia (1453) şi „Împietrirea Zoiei"(1957)

Una dintre cele mai cutremurătoare profeții creştine s-a născut între zidurile bătrânului Constantinopol, cândva capitala spirituală a creştinismului, şi ne promite că vom fi martorii unei minuni aidoma celei din Vechiul Testament (somnul cel de 70 de ani al lui Abimeleh) sau din perioada patristică (învierea după 372 de ani a celor şapte Sfinți Tineri asupriți de Decius).

„Sub Biserica Sfânta Sofia din Constantinopol se află o altă biserică. Şi, când au luat turcii Constantinopolul de la greci (creştini), atunci, în vremea luării, slujeau preoții cu arhiereii Sfânta Liturghie, fiind adunat şi mult popor. Aceştia toți au adormit de atunci până în vremea de astăzi. Iar în vremea când se va lua de la turci Constantinopolul, toți aceia câți sunt acolo adormiți vor învia, după cum la Efes au înviat cei şapte mucenici, şi vor întreba: Unde este împăratul Constantin? Deci în tulburare au adormit, în tulburare vor şi învia."

Tot referitor la această proorocie monahul Zosima Pascal, un cunoscut nevoitor prodromit, în lucrarea sa, *Sfârşitul omului*, ne face părtaşi ai unei descoperiri:

„La împăratul turc era un croitor creştin cu numele Hristea, care făcea haine la toți paşii şi la toți slujitorii împărăteşti. Unul dintre paşi îl iubea foarte mult pe Hristea.

Şi s-a întâmplat de s-a îmbolnăvit cel care-l iubea pe Hristea. Deci, auzind Hristea că este bolnav paşa, în toate zilele mergea la el ca să-l vadă, dar fiul paşei nu-l lăsa ca să intre la dânsul (pe vremea aceea documentele fiecărui creştin care avea case mari ori moşii erau ţinute la paşă).

Peste puţină vreme, făcându-se sănătos paşa, a venit la el Hristea, şi i-a spus paşa:

- Hristeo, pentru ce n-ai venit ca să mă vezi, că eram să mor?

- Am venit, stăpâne, în toate zilele, dar nu m-au lăsat să intru la tine!

- Cine nu te-a lăsat să vii la mine?

- Fiul tău.

Atunci a deschis o ladă şi a dat lui Hristea toate documentele. Apoi a chemat paşa pe fiul său şi a zis:

- Pentru ce nu ai lăsat să vină Hristea la mine când eram bolnav?

- Pentru documentele caselor nu l-am lăsat.

- Fiule, nu mai este multă vreme şi ne vom face şi noi creştini, că împărăţia noastră va mai sta numai până la anul 1881 când are să cadă.

Apoi a zis către Hristea:

- Eu niciodată nu ţi-am făcut vreun bine. Vino după mine!

Şi am mers în biserica Sfintei Sofia şi a zis către mine:

- Ridică piatra aceasta – care era ca o uşă!

Şi am apucat cu o mână să o ridic, iar el mi-a zis:

- Apuc-o cu amândouă mâinile, că nu poţi să o ridici cu una că este grea.

Şi apucând-o de un belciug, am ridicat-o. Şi coborându-ne pe scări, eu tremuram de frică şi mă gândeam că acum aici mă lasă. Şi era acolo mulţime de popor şi ostaşi care stăteau ca adormiţi, în picioare. Şi am zis:

- Stăpâne, pentru ce nu-i daţi afară, de ce stau aşa?

- Nu poate nimeni ca să-i dea afară, căci câţi s-au apucat ca să-i dea afară, unii au orbit, alţii au rămas ciungi şi alţii au ologit, iar altora gura la ceafă li s-a întors şi nici măcar a se atinge de ei nu se poate. Căci cine poate a se împotrivi lui Dumnezeu?

Iar eu îl tot sileam ca să ieşim, şi el mi-a zis:

- Vino după mine!

Şi ducându-ne mai înăuntru, am văzut arhierei, diaconi şi preoţi. Şi era împăratul în scaun şi lângă el era un soldat bătrân cu sabia de amândouă părţile ascuţită, şi avea mâna dreaptă pe sabie, iar sabia era pe jumătate scoasă din teacă. Şi a zis paşa către mine:

- Când va ieşi sabia aceasta din teacă, atunci are să cadă împărăţia noastră.

Şi erau ostaşi cu hainele din vremea când au adormit şi poporul de asemenea. Şi am plecat ca să ieşim. Şi a început paşa a se sui pe scară, iar eu mergeam după dânsul. Şi era un călugăr din cei adormiţi, ca de treizeci de ani, ca vârstă, cu o carte în mână. Iar eu i-am luat cartea din mână şi am băgat-o în sân, fără să ştie paşa, şi am mers acasă. Apoi am pus-o în casa de fier, ca a doua zi să o citesc, şi căutând-o a doua zi n-am mai găsit-o. Am întrebat pe femeie şi i-am zis:

- Nu mai tu umbli în casa de fier!
- Eu niciodată nu am umblat.
- Poate ai luat cheile din buzunar?

Apoi am rugat mult pe paşă, zicându-i:

- Stăpâne, te rog să mergem iarăşi la Sfânta Sofia, dar el mi-a zis că nu se poate, fiindcă trebuie să ia voie de la împărat. Atunci, eu l-am supărat mult pentru aceasta şi de abia s-a îndurat şi a mers şi a doua oară.

Şi, ducându-ne, am găsit cartea în mâinile călugărului. Şi i-am spus paşii:

- Stăpâne, când am venit întâi, eu în urma ta fiind, am luat cartea din mâna călugărului acestuia fără să ştii tu. Şi paşa mi-a zis.

- Cum ai putut-o lua? Că noi nici a ne atinge de el nu putem, pentru că rămânem sluți. Şi eu m-am dus la Patriarh şi i-am spus toate pe rând" (după Monah Zosima Pascal, *Sfârşitul omului*, Ed. Credința strămoşească, 1998, pag 133- 135).

***

Un alt caz, mult mai aproape de zilele noastre, a zguduit întregul imperiu comunist al fostei U.R.S.S. Un eveniment adevărat, consemnat în periodicul *Sfântul Grigorie* al Mânăstirii Grigoriu, Sfântul Munte Athos (nr. 21/1996), a cutremurat şi adus la pocăință mii de oameni din vechiul Kuibisev (Samara de astăzi).

Mentalul colectiv rusesc din secolul trecut a reținut o mare minune, pe care iscoditorul serviciu de informații rusesc (K.G.B) nu a putut să o

camufleze în fumul comunist. O tânără atee din oraşul Kuibisev dansează la Revelionul anului 1957 – în postul Crăciunului, care la ruşi se încheie la 6 ianuarie pe stil nou – cu icoana Sfântului Nicolae (luând-o drept substitut al logodnicului absent Nicolae), neavând în acea seară un alt pretendent pentru dans. Instantaneu împietreşte cu icoana în brațe.

Acele medicilor aveau să se rupă în pielea ei ca de marmură în încercarea de a-i analiza starea. Inima însă continua să bată cu putere în trupul devenit într-o clipă stană de piatră. Milițienii din gardă încărunțesc pe loc la vederea tinerei împietrite. Securitatea, perspicace, interzice orice vizită.

Dumnezeu avea să se milostivească de ea, pentru rugăciunile părintelui Serafim din pustia Glinsk, după patru luni (128 de zile) în care tânăra nu mâncase şi nu băuse nimic. La întrebările pe care i le-au adresat comuniştii, răspunsul era mereu acelaşi: „Porumbeii m-au hrănit". Această minune i-a întărit pe mulți atei ai veacului trecut în credința care se prăfuise pe rafturile bunicilor.

Înviată în prima zi de Paşti, tânăra Zoia a plecat la Domnul în a treia zi a Sărbătorii sărbătorilor, după ce şi-a curățit păcatele îndurând chinul greu al statului în picioare vreme de 128 de zile.

„Sfântul Duh a ținut-o în viață tot acest timp pentru ca sufletul ei să învieze din moartea păcatului şi, în ziua cuvenită, să primească trup pentru viața veşnică. După cum, de altfel, o spune chiar numele ei: Zoia (viață)" (*Viața după moarte. Noi mărturii*

cutremurătoare, Ed. Bunavestire, Galați, 2003, pag. 73).

În presa sovietică de la jumătatea veacului trecut s-a tot scris despre acest caz, ce depăşea cu mult senzaționalul rubricilor de şoc. S-a şi comentat mult această împietrire de-a dreptul zguduitoare. În acest context, „răspunzând scrisorilor sosite la redacția unui ziar vestit, un om de ştiință a susținut că întâmplarea Zoiei a fost adevărată, dar totodată a anunțat că este o formă de acompsie necunoscută încă de ştiință. În mod sigur, această afirmație nu este adevărată deoarece mai târziu s-a văzut că, în cazul acompsiei, nu există o astfel de împietrire a pielii, încât medicii să nu poată face injecții bolnavului.

În al doilea rând, pe Zoia nu au putut-o transporta; aceasta a stat în picioare, şi, desigur, mai mult decât poate îndura un om obişnuit.

În al treilea rând, boala în sine nu-l întoarce pe om la Dumnezeu şi nu aduce dezvăluiri din cer – imediat ce şi-a revenit, Zoia striga: *Rugați-vă! E groaznic! Arde pământul! Lumea întreagă piere pentru păcatele ei, rugați-vă!* – pe când în cazul Zoiei, mii de oameni şi-au regăsit credința în Dumnezeu şi şi-au arătat credința pe față, s-au botezat şi au trăit creştineşte. Nu numai că au crezut că există Dumnezeu, dar au devenit şi creştini. Din aceasta reiese evident că nu a fost vorba doar de o simplă boală, ci de o iconomie dumnezeiască.

Dumnezeu a întărit în mod vădit credința pentru a-i scăpa pe oameni de păcatele lor şi de pedepsele provenite din acestea" (Ibidem, pag. 73-74).

Minunea săvârşită de Sfântul Alexie din Bortsurmani - 1845

Învierea unui copil de 13 ani mort de o săptămână

Ce părinte nu ar vrea să îi învie fiica sau fiul care a murit? Ce soț nu ar vrea să îi învie soția moartă? Numai cei întăriți în credință, cei care au nădejde că cei adormiți au intrat în împărăția lui Dumnezeu, față de care toate bunătățile lumeşti sunt palide şi fără valoare.

Vom începe înfățişându-vă minunea pe care a făcut-o Sfântul Alexie din Bortsurmani, unul dintre cei mai puternici ocrotitori ai familiilor creştine, atunci când a înviat copilul care murise la vârsta de 13 ani.

Să ne dăm seama cât de frământați erau părinții copilului răposat ... Ce este un copil? Este un dar de la Dumnezeu, este un prilej de bucurie. Privirile drăgăstoase ale copiilor dau părinților puterea de a lucra pentru obținerea celor trebuincioase familiei. Ar fi multe de spus despre legătura dintre părinți şi copii, dar nu vom spune decât că, în cazul asupra căruia ne vom opri în rândurile următoare, nu numai părinții copilului sufereau, ci suferea însuşi Sfântul Alexie.

Fariseii ar putea întreba: „De ce Sfântul nu se bucura că tânărul a trecut la Domnul? De ce nu se bucura că încă un suflet a intrat în împărăția lui Dumnezeu?".

Astfel de întrebări sun puse de obicei la înmormântările la care membrii unei familii îndoliate plâng.

Ne vom opri puțin asupra acestui moment. Este oare creştineşte ca la înmormântări oamenii să îşi bocească morții cu disperare, să îşi rupă părul din cap, aşa cum fac unele femei?

Nu, în nici un caz. Disperarea şi deznădejdea sunt patimi care aruncă omul în brațele diavolului. Moartea unui om este un prilej bun pentru vădirea sentimentelor celor din jur față de cel care a trecut la o nouă viață. Unii sunt indiferenți, ascunzându-şi răceala inimii, invocând faptul că au nădejde că mortul a trecut la viața cea luminoasă. Alții sunt deznădăjduiți, pentru că dispariția celui mort le-a încurcat diferite socoteli lumeşti legate de cine ştie ce moşteniri sau averi. Alții suferă pentru că şi-ar fi dorit să îl mai aibă între ei pe cel răposat. Între aceştia din urmă se află şi părintele Alexie, care suferea mult din pricina faptului că tânărul murise.

„De ce te întristezi, părinte, de ce nu te bucuri că acest copil a ajuns la odihna lui Dumnezeu?"

Să fi fost lacrimile părintelui un semn al nedesăvârşirii sale, un semn al slăbiciunii sale omeneşti? Doar nici un sfânt nu e perfect, toți au avut micile lor neputințe, gândesc cei care sunt preocupați să descopere defectele sfinților, hulind fără să-şi dea seama harul lui Dumnezeu care i-a întărit.

Îndrăznesc să cred că la moartea copilului părintele plângea pentru că-l iubea pe acesta ca pe

propriul său copil. Inima unui preot trebuie să fie ca inima unui stareț de mânăstire: aşa cum starețul trebuie să-i iubească pe toți monahii din obştea sa, tot aşa preotul trebuie să ceară de la Dumnezeu dragoste pentru a-i iubi pe toți creştinii pe care-i păstoreşte. Înainte de învierea lui Lazăr, Evanghelia ne spune că a lăcrimat Iisus. Deci ziceau iudeii: „Iată cât de mult îl iubea!" (Ioan 11, 35-36).

Părintele îl iubea pe tânăr ca pe fiul său. Aşa iubeşte un sfânt. Şi-ar fi dorit să-l vadă pe tânăr crescând, să-l vadă înflorind. Este adevărat că scopul vieții este dobândirea Împărăției Cerurilor, dar nu ne rugăm ca mâine să moară toți creştinii pentru a se duce la Dumnezeu. Fiecare om are rostul său în lume, fiecare om are drumul său. Iarăşi, trebuie să spunem că, atunci când părintele Alexie a înviat mortul, a fost voia lui Dumnezeu să se întâmple aşa. Doar nu era singura slujbă de înmormântare a unui copil pe care părintele o săvârşise în viața sa, ca să punem totul pe seama frângerii de inimă pe care a avut-o părintele la moartea copilului.

Nu este bine nici ca cei care au citit sau aflat despre această mare minune pe care a făcut-o Dumnezeu prin Sfântul Alexie să-şi dorească să vadă cu ochii lor acelaşi semn dumnezeiesc şi să nu-şi înmormânteze morții, aşteptând ca Dumnezeu să-i învie. Aşa au făcut unii sectanți, până ce trupurile morților lor au început să putrezească. Dar nu au mai înviat ...

Pe copilul mort l-au dus la biserică abia după o săptămână de la moarte; şi cu greu părintele a

început să slujească. În viața Sfântului s-a scris despre acest moment că „nici corul nu putea cânta ...". Suferința era nu numai a familiei, ci a întregii parohi, a întregii familii duhovnicești, care plângea împreună cu păstorul ei. La un moment dat, părintele a început să se roage cu zdrobire de inimă: „Da, o, Doamne, da, învie-ză-l pe tânăr, fiindcă Tu poți toate, Tu ești Domnul, Tu ești Atotputernicul... În smerenia mea Te rog, și nu din mândrie îndrăznesc ...".

„Doamne, deja miroase, că este a patra zi ..." i-a spus Marta Mântuitorului, când se afla la mormântul lui Lazăr. Și, dacă s-ar fi aflat în biserica părintelui Alexie, poate i-ar fi spus: „Dar, deja miroase, că este a șaptea zi de când a murit ..."

Dar, spre mirarea tuturor creștinilor din biserică, Dumnezeu l-a înviat pe tânăr. Dați-vă seama cât de mari sunt milele lui Dumnezeu. Părintele Ceresc l-a înviat pe copil și, o dată cu el, a înviat și inimile cele împietrite care se îndoiau că Dumnezeu mai face minuni.

Dumnezeu ar putea face aceste mari minuni și astăzi, în fiecare din bisericile și mânăstirile noastre. Și de ce nu le face, ca oamenii să creadă în Dumnezeul Bisericii Ortodoxe, ne-am putea întreba? Ia gândiți-vă, oare după învierea lui Lazăr, iudeii L-au recunoscut pe Hristos drept Mesia, au recunoscut că El este Mântuitorul pe care-L așteptau? Nu, ci L-au prigonit și L-au răstignit, ca pe un făcător de rele. Evanghelia ne învață că cei care nu vor să primească cuvântul mântuirii „nu vor

crede nici dacă ar învia cineva dintre morți" (Luca 16, 31).

Din istoria Bisericii cunoaștem că, din rânduiala lui Dumnezeu, au avut loc mai multe învieri din morți și ele au fost spre pocăința celor păcătoși și spre apropierea oamenilor de Dumnezeu. Ori de câte ori este nevoie de vreo minune, Dumnezeu nu șovăie să Își arate puterea.

De foarte multe ori însă, omul cere semne de la Dumnezeu, crezând că dacă le-ar primi atunci s-ar pocăi. Dar oamenii, după ce primesc semnele pe care le-au cerut, fac cum au făcut iudeii în pustie: în loc să se pocăiască, au cerut și alte semne, ispitindu-L pe Dumnezeu. Noi, însă, nu trebuie să-I cerem lui Dumnezeu să ne dea semne, ci trebuie să avem înțelepciunea de a crede semnele pe care le-a făcut spre luminarea credincioșilor.

Pentru un creștin adevărat, faptul că acum 150 de ani Sfântul Alexie a înviat un mort trebuie să dea certitudinea faptului că și astăzi un preot cu viață sfântă ar putea învia un mort. Să ne întrebăm însă, acesta este oare scopul credinței noastre, de a-i învia la o viață stricăcioasă pe cei care tocmai au părăsit-o? Nu. Hristos nu a primit moartea pe Cruce pentru ca noi să înviem în această lume sau pentru ca noi să fim nemuritori în această lume. Față de frumusețile Raiului, frumusețile vieții pământești nu sunt nimic. Ar fi un blestem pentru un creștin să trăiască veșnic pe lumea aceasta, fără a mai gusta din bunătățile Raiului.

Despre învierea pe care a mijlocit-o părintele din Bortsurmani vom mai spune că a fost un dar pe care Dumnezeu l-a făcut spre întărirea credincioşilor.

Hristos a venit în lume pentru a ne învia, pentru a ne ridica din moartea cea duhovnicească. **Nici o minune nu este mai mare decât învierea unui suflet** (selecţie din *Noi Sfinţi preoţi de mir*, Danion Vasile, Ed. Egumenița, Galaţi, 2005, pag. 42-46).

Cazul K. Ikskul – Rusia, 1916
Înviere, şi nu moarte clinică

Toate aceste lucruri care mi s-au întâmplat sunt neobişnuite şi nu ştiu dacă trebuie să mai mă întreb: „Unde a dispărut pneumonia care era atât de puternică încât mi-a provocat scăderea temperaturii, mi-a umplut plămânii şi nu mi-a îngăduit să elimin lichidul care mi se adunase în piept? Cum a putut să se dizolve atunci când sângele meu era îngheţat? De ce plămânii şi inima mea, imediat după ce mi-am revenit, au început să funcţioneze cu atâta putere, dacă boala încă nu dispăruse?".

E foarte greu pentru mine să cred că în asemenea condiţii aş fi putut să mă întorc la viaţă într-un mod firesc. Sunt foarte rare cazurile în care bolnavii se vindecă de o asemenea boală, chiar când se găsesc în împrejurări mai avantajoase decât a mea.

În ce împrejurări m-am aflat eu?

Medicii m-au lăsat, trupul mi-a fost spălat şi pus pe o masă de morgă, unde nu exista încălzire. Şi încă ceva. Ceea ce vedeam şi auzeam nu era produsul închipuirii mele. Toate acestea s-au întâmplat în realitate. Înţelegeam foarte bine tot ce se întâmpla în jurul meu. Prin urmare acestea toate nu erau halucinaţii şi mintea mea funcţiona normal. Şi totuşi, simţeam sinele meu despărţit: vedeam trupul neînsufleţit întins pe pat şi în acelaşi timp vedeam şi

cealaltă parte a mea. Înțelegeam că mă aflu într-o stare diferită şi percepeam toate însuşirile acestui nou mod de existență. Deodată am încetat să mai văd ce se întâmplă în camera mea. De ce? Întrucât mi-am pierdut definitiv cunoştința? Nu, am continuat să văd şi să înțeleg tot ce se întâmpla în jurul meu. Şi nu mai vedeam ceea ce se petrecea în camera mea, deoarece nu mai eram acolo. Când m-am întors am văzut şi am auzit iarăşi, însă nu ce se întâmpla în cameră, ci la morgă, unde nu fusesem niciodată înainte.

Dacă nu există suflet, atunci cine era cel care le vedea şi le auzea pe toate? Cum putea sufletul meu să se despartă de trup dacă, în cazul meu, nu s-a întâmplat ceea ce în limbajul nostru se numeşte „moarte"? Şi de ce aş fi spus toate astea astăzi, în vremurile noastre, în secolul necredinței şi negării, dacă nu le-aş fi trăit cu adevărat? Deoarece cred şi cunosc că învățătura Bisericii noastre Ortodoxe despre moarte este adevărată, am simțit nevoia de a face această mărturisire. Este mărturisirea unui om care nu credea în viața de după moarte şi într-un mod minunat s-a vindecat de această boală ilogică şi groaznică ce are o aşa mare răspândire în zilele noastre.

În parabola despre bogatul nemilostiv şi săracul Lazăr, prin glasul lui Avraam, Domnul zice: „Dacă nu ascultă de Moise şi de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morți"(Luca 16, 31). Cei care vor citi cu atenție această istorisire a mea vor

înțelege că vorbele acestea ale Domnului sunt valabile şi pentru noi astăzi. Oamenii care nu aud şi nu păzesc poruncile dătătoare de viață ale Domnului nostru, pe care Proorocii şi Apostolii le-au scris în cărțile sfinte, sunt neputincioşi să creadă în cele spuse de un om care cu adevărat a înviat din morți ...

Aşa este inima omului întunecată de păcat: deşi înzestrat cu urechi, omul nu aude!

***

Asemenea prostii aveam şi eu în minte. Aş fi putut să spun că, după părerea mea, credeam aşa cum trebuie în Dumnezeu. Credeam că este Ființă, că este Persoană atotputernică şi veşnică. Eram de acord că omul a fost plăsmuit de Acesta, dar nu credeam în viața de după moarte. Nu înțelegeam că am o idee greşită despre moarte, până ce o întâmplare mi-a arătat aceasta. Şi asta este încă o dovadă a legăturii noastre superficiale cu religia, în general, şi îndeosebi a neatenției mele în ce priveşte viața duhovnicească.

S-a întâmplat să cunosc un om serios şi foarte învățat. Îl simpatizam mult. Trăia singur şi îl vizitam deseori. O dată, când m-am dus să-l văd, l-am găsit în biroul lui citind o carte de învățăminte creştineşti.

- Ce înseamnă asta, Prohor Alexandrovici (aşa se numea cunoscutul meu), vreți să vă faceți dascăl?, l-am întrebat cu o vădită curiozitate, privind cartea pe care o citea.

- Nu, dragul meu! Ce spui, dascăl? Măcar de-aş putea să devin un bun elev, nu dascăl. Trebuie să mă pregătesc pentru examene. Vremea se apropie. Vezi tu, părul meu se albeşte din ce în ce mai mult, o dată cu trecerea zilelor. În orice clipă pot fi chemat, mi-a răspuns zâmbind.

Nu am luat în serios cuvintele lui. Întrucât era om educat şi citea mult, credeam că vrea să caute în catehează vreo informaţie. Dar el a început să-mi explice exact ceea ce spusese:

- Citesc diferite lucrări contemporane şi întâlnesc în ele multe lucruri greşite, de aceea cercetez lăuntrul meu ca să nu deviez de pe calea cea dreaptă. Pentru că la sfârşitul vieţii noastre ne aşteaptă examenele, cu adevărat grele, mai ales că nu există posibilitatea să le dăm a doua oară.

- Credeţi în toate astea?

- Dar cum aş putea să nu cred? Spune-mi sincer, ce-o să se întâmple cu mine? Mă voi dizolva aşa simplu şi voi deveni ţărână? Şi dacă nu va fi aşa? Atunci nu cumva există ipoteza să fiu chemat şi judecat pentru faptele mele? Am trăit conştient şi, de asemenea, conştient am săvârşit păcatele mele...

- Nu înţeleg, domnule Prohor Alexandrovici, cum s-a sădit în dumneavoastră credinţa în viaţa de după moarte? Părerea mea este că omul moare şi toate se termină, punem punct la toate. Îl vezi nemişcat şi fără suflare, putrezind şi descompunându-se. Cum putem vorbi de vreo formă de viaţă?, i-am spus eu exprimându-mi ideile.

- Iartă-mă, dar despre Lazăr, cel ce a stat patru zile în mormânt ce vom spune? Învierea lui este un eveniment neîndoielnic. Acela era om la fel ca mine şi a fost creat din aceeaşi materie.

Îl priveam şi nu puteam să-mi ascund mirarea. E posibil ca un om atât de educat să creadă în asemenea bazaconii? Prohor Alexandrovici m-a privit la rândul lui cu atenţie şi apoi m-a întrebat cu voce joasă:

- Nu cumva eşti necredincios?

- Nu, de ce? Eu cred în Dumnezeu, i-am răspuns.

- Şi totuşi, în viaţa de după moarte, pe care ne-o dezvăluie Evanghelia, nu crezi! Astăzi fiecare Îl înţelege în mod diferit pe Dumnezeu, iar revelaţia dumnezeiască e întoarsă şi tâlcuită de fiecare după dorinţa lui. Există încă şi raţiunea omenească. În aceasta, zice, trebuie să credem oricum, în aceea putem să nu credem, iar în cealaltă nu există nici un motiv să credem! Ca şi când ar fi mai multe adevăruri, nu unul singur. Şi nu pricep că în cazul acesta ei cred în ceva care este produsul gândurilor şi închipuirilor lor, astfel că nici nu se poate vorbi de credinţă în Dumnezeu.

- Putem însă să credem în toate? Uneori întâlnim lucruri ciudate ...

- Vrei să zici neînţelese? Străduieşte-te să te înţelegi pe tine însuţi. Nu vei putea. Trebuie să pricepi că pricina eşti tu însuţi. Încearcă să vorbeşti cu un om simplu despre tetragonismul cercului sau despre alte probleme de matematică superioară. Acela nu va înţelege nimic. Asta însă nu înseamnă că

trebuie să desființăm știința. Desigur, e mai uşor să respingem ceva, dar de cele mai multe ori nu iese nici un rezultat din aceasta.

Gândeşte-te puțin cât de ilogic e ceea ce spui. Zici că tu crezi în Dumnezeu, dar în viața de după moarte nu crezi. Dumnezeu însă nu este Dumnezeul morților, ci al celor vii. Altfel ce Dumnezeu este Acesta? De altfel, despre viața de dincolo de mormânt a vorbit Însuşi Hristos. E posibil să fi mințit? Nimeni însă, chiar şi cei mai aprigi duşmani ai Lui nu au putut să-L învinovățească că a predicat minciuni. Atunci din ce motiv a venit Acesta pe pământ şi a suferit atâtea patimi? Din ce motiv, te întreb, dacă noi ne descompunem şi devenim țărână?

Nu poți continua să gândeşti în acest fel. Trebuie să te corectezi cu orice preț – a zis plin de zel. Trebuie să pricepi cât de important este acest lucru. Dacă vei dobândi o înțelegere bună a acestei probleme, viața ta se va schimba. Se va întâmpla în tine, într-un fel, o revoltă morală. Şi ideile rezultate din această schimbare te vor sprijini şi totodată te vor mângâia. Vor fi pentru tine un sprijin în lupta zilnică.

Vedeam că în cele spuse de Prohor există o logică. Însă această discuție scurtă nu a putut să mă convingă să cred în ceea ce mă obişnuisem să nu cred până atunci. Ceea ce a reuşit a fost doar să-mi descopere această părere a mea pe care nu o spusesem nimănui, pentru că nu mă gândisem niciodată serios la ea.

Dar pe Prohor Alexandrovici îl neliniştea foarte tare această poziție a mea. Iarăşi şi iarăşi, în acea

seară, s-a întors la această temă. Când m-am ridicat să plec mi-a dat să citesc câteva cărți din bogata lui bibliotecă şi mi-a spus:

- Citeşte-le neapărat! Trebuie să ieşi din această stare. Sunt sigur, căci cu mintea pe care o ai vei înțelege repede că nu există nici un motiv ca să nu crezi în viața de după moarte. Însă trebuie să crezi nu numai cu mintea, ci şi cu inima, căci, altfel, această credință a ta va dura cel mult o zi, apoi se va stinge. Mintea noastră este o sită. Nu rămâne în minte, întrucât locul unde sunt păstrate se găseşte în altă parte.

Am citit cărțile pe care mi le-a dat. Nu țin minte dacă le-am citit pe toate. Însă obişnuința era mai puternică decât logica. Toate cele scrise în acele cărți erau foarte convingătoare. Erau dovezi puternice şi eu nu mă puteam împotrivi câtuşi de puțin acestora, deoarece cunoştințele mele în probleme de religie erau foarte limitate. Dar asta nu m-a făcut să-mi schimb convingerile.

Mi-am dat seama că se poate ca aceste convingeri ale mele să fie ilogice. Am crezut în totalitate că ceea ce scria în cărți era adevărat. Şi totuşi, nu eram încredințat că există viața de după moarte. Pentru mine moartea era sfârşitul definitiv al existenței umane.

***

O întâmplare incredibilă, dar adevărată, avea să schimbe pentru totdeauna concepțiile intelectualului nostru care căuta adevărul doar pe căile rațiunii şi

care, după această minune dumnezeiască, nu numai că a crezut cu inima, ci s-a jertfit cu totul Acelei Ființe Atotputernice renegate cu argumentele științei.

Când mi-am revenit mă aflam în patul meu. Mi-am deschis ochii şi i-am văzut în jurul meu pe oamenii care mă priveau cu mare atenție şi curiozitate. Lângă mine, pe un scaun, stătea medicul şef al spitalului, care se străduia să arate celorlalți seriozitatea lui obişnuită. Încerca să spună că ceea ce mi s-a întâmplat e ceva obişnuit şi că nu există nimic ciudat în toate acestea. Însă în ochi îi se citea o mare nedumerire. Celălalt medic m-a pironit de-a binelea cu privirea lui.

La picioarele mele, îmbrăcată în negru, tulburată şi cu fața palidă, stătea sora mea. Lângă ea, soțul său. În spatele surorii mele stătea infirmiera, a cărei față era mai senină decât a tuturor celorlalți. În spatele ei se afla un infirmier tânăr. Frica îi era zugrăvită pe chip.

Când mi-am revenit, mai întâi de toate am salutat-o pe sora mea. Aceasta s-a apropiat repede de mine, m-a îmbrățişat şi a început să plângă.

- Ce ne-ai făcut?, a zis medicul cel tânăr care, la fel ca toți tinerii, se grăbea să împărtăşească cu ceilalți ceea ce simțea. N-aveți idee ce vi s-a întâmplat!

- Ba da, dimpotrivă, țin foarte bine minte tot ce s-a petrecut cu mine, i-am răspuns.

- Cum? Vreți să spuneți că nu v-ați pierdut cunoştința?

- Se pare că nu.

- Asta mi se pare curios – mi-a răspuns el şi l-a privit pe medicul şef. E curios pentru că trupul dumneavoastră nu mai părea viu. Cum poate cineva într-o astfel de stare să-şi păstreze cunoştința?

- După cum se pare, se poate, pentru că eu am văzut şi am simțit tot ce mi s-a întâmplat.

- De văzut, sigur nu ați putut vedea, dar să auziți, să simțiți... Vreți să spuneți că ați auzit şi ați înțeles tot? Nu cumva țineți minte şi când v-a spălat trupul şi l-a îmbrăcat?

- Nu, nu-mi amintesc pentru că nu-mi simțeam trupul.

- Cum e posibil acest lucru? Susțineți că vă amintiți tot şi în acelaşi timp ziceți că nu vă simțeați trupul?

- Am spus doar că nu-mi simțeam trupul – am răspuns. Şi întrucât mă găsesc încă sub influența evenimentului care mi s-a întâmplat, am crezut că asta e de ajuns pentru a înțelege ce voiam să spun.

- Adică?, a continuat medicul, văzând că m-am oprit.

Nu am ştiut ce să-i spun. Nu puteam înțelege ce altceva vrea de la mine, totul mi se părea limpede. Am repetat:

- V-am spus doar că nu simțeam trupul şi ceea ce are legătură cu el, dar trupul meu nu e tot sinele meu. Sinele meu nu era doar în trup atunci când mă

găseam fără suflare. Cealaltă existență a mea continua să lucreze normal, le-am spus.

Credeam că această schismă sau, mai bine zis, această despărțitură a existenței mele, care pentru mine era un fapt clar, putea să fie pricepută şi de acei oameni cu care vorbeam.

Se vede că nu mă întorsesem încă la starea de dinainte, încă nu gândeam ca oamenii de pe pământ. Şi când vorbeam despre ceea ce cunoscusem din experiență, nu mi-am dat seama că pentru oameni, care nu au trăit ceea ce am trăit eu şi care negau existența sufletului, cuvintele mele puteau să fie socotite ca un afect de om bolnav.

***

Medicul cel tânăr voia să mă întrebe şi alte lucruri, dar medicul şef l-a rugat să nu mă obosească mai mult. Nu ştiu dacă a făcut-o pentru că într-adevăr aveam nevoie de odihnă sau pentru că din cele ce spusesem trăsese concluzia că mintea încă nu-mi funcționa normal.

M-au controlat şi s-au încredințat că organismul meu funcționează foarte bine. M-au ascultat şi nu au găsit nici urmă de pneumonie în plămânii mei. Mi-au dat să beau puțină zeamă şi apoi au plecat cu toții din cameră. Doar sora mea a mai rămas puțin cu mine.

Aproape toți cei din jurul meu, deoarece credeau că discuțiile despre această întâmplare îmi provocau gânduri neplăcute (aş fi putut, de pildă, să mă gândesc că era posibil să mă îngroape de viu), au evitat să vorbească cu mine despre această problemă.

Singura excepție era medicul cel tânăr. Pe acesta îl interesa să afle mai multe despre ceea ce mi s-a petrecut. În fiecare zi şi desigur, de multe ori pe zi, venea în camera mea să vadă, zicea el, cum evoluează sănătatea mea. Uneori îmi punea întrebări abstracte. De cele mai multe ori mă vizita singur, dar de câteva ori a adus cu el şi un prieten, student, pentru a vedea şi acela un om care a înviat din morți.

După trei sau patru zile, văzând că m-am însănătoşit destul de mult sau poate pentru că îşi pierduse răbdarea, a venit seara în camera mea şi am început o discuție îndelungată.

Mi-a măsurat pulsul şi mi-a zis:

- Ciudat lucru. În toate aceste zile pulsul dumneavoastră e stabil, nici slab, nici febril. Însă nu ştiți ce vi s-a întâmplat atunci! O minune, altfel nu pot să o explic!

Îmi recăpătasem puterile şi înțelegeam că ceea ce mi se întâmplase era lucru neobişnuit. Pricepeam bine că numai eu cunosc toate câte mi s-au petrecut şi că minunile despre care vorbea medicul sunt doar manifestările exterioare ale evenimentului întâmplat şi care, din punct de vedere al ştiinței medicale, sunt supranaturale. L-am întrebat:

- Şi când s-au întâmplat aceste minuni? Înainte de a reveni la viață?

- Da, înainte de a vă reveni. Nu vorbesc de mine, eu nu am mare experiență, pentru prima oară în viață întâlnesc un caz în care bolnavul cade în moarte clinică. Însă nici unul dintre medicii bătrâni

nu mă cred când le povestesc situația dumneavoastră.

- Și ce s-a întâmplat exact de v-a uimit atât de mult?

- Cred că știți, dar chiar dacă nu știți, puteți înțelege și singur, că în cazul morții clinice organismul omului funcționează foarte încet: pulsul îi este slab, respirația neobservată, iar inima aproape că nu se aude. Dar cu dumneavoastră, înainte de a vă reveni, s-a petrecut ceva diferit: plămânii au început să lucreze ca două mari compresoare, inima bătea ca un ciocan. Nu pot să descriu asta, trebuia să vedeți. Erați ca un vulcan în erupție. Pe mine m-a apucat groaza. Această scenă era foarte înfiorătoare. Îmi părea că peste puțin n-o să mai rămână nimic din trupul dumneavoastră, nici un organism uman nu poate îndura asta.

„Atunci nu e deloc ciudat că înainte de a reveni la viață, mi-am pierdut cunoștința", m-am gândit.

Înainte de a auzi povestirea medicului eram nelămurit și nu știam cum să explic de ce, în clipa când am plecat și viața s-a stins încet-încet în mine, nu mi-am pierdut nici un moment cunoștința și, din contră, când am revenit la viață, n-am mai știut de mine. Acum însă am înțeles: și în clipa morții simțeam acea strânsură de care am scăpat ieșind din trupul care o provoca. Sufletul singur, fără trup, e cu neputință să leșine. Pe când în ceasul când am revenit la viață a trebuit să îmbrac din nou acest trup al meu care se supune legilor firii și leșină.

***

După un timp medicul cel tânăr a continuat cu observațiile pentru a-și clarifica nedumeririle.

- Și asta, atenție, după treizeci și ceva de ore de moarte clinică! Puterea cu care funcționa organismul dumneavoastră, o puteți înțelege din faptul că, înainte de a reveni la viață, toate membrele corpului vă erau înghețate și după un sfert de oră sau douăzeci de minute le-ați putut mișca și după încă o oră vi s-au încălzit și degetele. Asta e minune! Când o spun celorlalți nu vor să mă creadă.

- Știți de ce s-a întâmplat această minune, doctore?

- De ce?

- Voi, medicii, când spuneți moarte clinică, vă gândiți la ceva ce se aseamănă cu leșinul?

- Da, dar la un grad mai înalt ...

- Atunci, în cazul meu, nu putem vorbi de moarte clinică.

- Și ce a fost aceasta, dacă nu moarte clinică?

- Am murit cu adevărat și apoi am înviat. Dacă era vorba doar de o slăbire a puterilor organismului, atunci nu ar fi existat o asemenea „erupție" în momentul când am revenit la viață. Dar întrucât trupul meu trebuia să se pregătească urgent pentru primirea sufletului, de aceea toate organele lui au prins să funcționeze „peste program".

La început medicul mă asculta cu atenție, dar mai apoi pe față i-a apărut indiferența:

- Acum glumiți! Desigur, pentru noi, medicii, acest caz este de mare importanță.

- Adevărat vă spun, nu glumesc. Cred fără şovăire în toate acestea şi aş vrea să credeţi şi dumneavoastră. Credeţi cel puţin pentru a putea cerceta serios acest caz nemaiîntâlnit. Îmi spuneţi că nu am putut vedea nimic, dar vreţi să vă descriu morga în care nu am intrat niciodată în viaţă? Vreţi să vă spun unde stătea fiecare dintre voi în clipa în care muream şi ce aţi făcut după moartea mea?

Medicul a fost foarte interesat să afle despre acestea. Când i le-am povestit pe toate şi i-am redat cu de-amănuntul toată împrejurarea, doar atât a putut să zică:

- Foarte ciudat! Poate aţi avut vedenii ...

- Doctore, aceste două lucruri nu se potrivesc între ele: să fiu îngheţat ca un peşte congelat şi totodată să am vedenii!

Dar cea mai mare uimire i-a provocat-o povestirea mea despre starea în care mă găseam în primele momente după plecarea sufletului din trup. Că vedeam cum se îngrijesc de trupul meu, care pentru mine era o haină nefolositoare. Că mă străduiam să ating ori să împing pe cineva ca să fiu băgat în seamă. Că aerul, care dintr-o dată devenise foarte dens pentru mine, nu mă lăsa să am legătură cu lucrurile din jurul meu.

Medicul asculta cu gura căscată tot ce-i spuneam şi mă privea cu uimire. Îndată ce am terminat, m-a salutat şi a plecat. Probabil s-a dus să împărtăşească şi altora ceea ce aflase.

***

Cred că îi spusese şi medicului şef, pentru că acesta, când m-a vizitat în ziua următoare ca să mă consulte, mi-a zis:

- Aţi avut halucinaţii în timpul morţii clinice. Încercaţi să le uitaţi, altfel ...

- Altfel voi înnebuni? – i-am zis.

- Nu, asta e exagerat. Însă vă pot provoca manie.

- Spuneţi-mi, doctore, poate avea cineva halucinaţii când se află în moarte clinică?

- De ce întrebaţi? O ştiţi mai bine ca mine.

- Doar cazul meu nu vă poate convinge. Aş vrea să ştiu ce spune medicina despre asta.

- Încă nu putem neglija cazul dumneavoastră. Asta e lucru sigur. Dar nici nu putem spune că în toate cazurile e vorba de moarte clinică, deoarece în felul acesta închidem uşile cercetării, ceea ce de multe ori conduce la o diagnosticare greşită. În cazul dumneavoastră lucrurile sunt clare. V-aţi aflat în moarte clinică – aici nu încape îndoială. Prin urmare halucinaţiile care le-aţi avut se întâmplă în astfel de împrejurări.

- Doctore, în cazul pneumoniei, există condiţii de intrare în moarte clinică?

- Medicina nu ne spune exact ce condiţii sunt necesare. Există chiar cazuri în care oamenii au păţit asta fără să fi avut vreo boală.

- Poate, însă, pneumonia să se vindece singură în timpul morţii clinice, când inima nu funcţionează şi prin urmare nimic nu împiedică boala să se agraveze?

- De vreme ce vi s-a întâmplat asta, înseamnă că se poate. Dar credeți-mă, pneumonia s-a vindecat după ce ați ieşit din moartea clinică.

- În câteva minute?

- Nu în câteva minute ... Dar poate şi în câteva minute. Aşa cum lucrau atunci inima şi plămânii dumneavoastră, cu acea putere ar fi putut să spargă şi gheața de pe râul Volga, nu numai să se vindece la iuțeală orice boală. După cum vedeți, se poate.

- Aşadar cazul meu nu are nimic ciudat şi este un lucru obişnuit?

- Nu, pentru că cel puțin ... e un fenomen foarte rar.

- Rar? Nu cumva e mai bine să spunem că ceea ce mi s-a întâmplat e imposibil să se petreacă în mod firesc?

- De ce imposibil, de vreme ce dumneavoastră vi s-a întâmplat?

- Prin urmare, pneumonia se poate vindeca singură, chiar şi atunci când organismul nu funcționează. Inima şi plămânii, a căror funcționare e împiedicată de boală, pot, dacă vor, să lucreze foarte bine! Atunci n-a existat nici un motiv să mor de pneumonie! Şi spuneți-mi, doctore, cum se poate trezi omul din moartea clinică provocată de pneumonie? Cum poate adică să scape în acelaşi timp din aceste două mari primejdii?

Pe fața medicului a apărut un zâmbet ironic.

- Vedeți? V-am prevenit în legătură cu mania, a zis. Vreți să spuneți că în cazul dumneavoastră nu a fost moarte clinică şi îmi puneți întrebări cu scopul...

Cu scopul, am gândit eu, de a înțelege care dintre noi suferă de manie: eu, care vreau să cercetez ştiințific starea în care m-am aflat ori tu, care vrei să o vezi aşa cum o vede „ştiința" căreia îi slujeşti, cu toate dovezile clare care mărturisesc contrariul.

Însă cu glas tare am spus:

- Vă pun întrebări cu scopul de a vă arăta că nu pot să zic că a venit iarna, când afară e primăvară, când în jurul meu înfloresc pomii şi că nu va ninge din cauză că ştiința consideră că iarna trebuie să ningă. Îmi aduc bine aminte că o dată a nins pe 12 mai, când pomii din grădina tatălui meu înfloriseră.

Se pare că acest răspuns l-a făcut pe medic să înțeleagă că întârziase şi că eu eram deja stăpânit de „manie". Nu mi-a mai spus nici un cuvânt şi, la rândul meu, nu l-am mai întrebat nimic.

Dar, la urma urmei, ce se întâmplase?

- Îşi dă sufletul!, l-am auzit pe doctor spunând.

Întrucât nu vorbeam şi eram concentrat la mine însumi, privirea mea nu exprima nimic şi era rece. Medicii credeau că mi-am pierdut simțurile şi de aceea vorbeau deschis. Dar eu înțelegeam foarte bine tot ce spuneau.

- Îşi dă sufletul! Moarte – m-am gândit eu când am auzit ce spunea doctorul. Într-adevăr, e posibil ca eu să mor? – spuneam în mine. Dar cum, de ce? Nu puteam să-mi explic acest lucru.

Deodată mi-am adus aminte de părerile unor oameni de ştiință, pe care le citisem cândva, care

cercetau dacă într-adevăr moartea e dureroasă. Am închis ochii şi m-am concentrat la ceea ce se petrecea în mine.

Dureri trupeşti nu aveam şi totuşi sufeream şi mă chinuiam. De ce, care era cauza durerii? Ştiam de ce boală mor. Nu cumva mă îneca boala şi asta împiedica funcţionarea normală a inimii mele şi de aceea sufeream? Nu ştiu, poate că pentru medici aceasta era cauza morţii care se apropia. Dar asta nu mă preocupa. Lumea aceasta cu medicii şi toţi oamenii ei era de-acum străină pentru mine. Singurul lucru pe care-l simţeam era o atracţie puternică.

Simţeam că, în fiecare clipă, atracţia aceasta devenea mai puternică şi că, în curând, mă voi apropia şi voi atinge acel magnet care mă atrage. Ştiam că, îndată ce-l voi atinge, mă voi uni cu el şi nici o putere lumească nu mă va putea despărţii de acesta. Întreaga mea fiinţă se împotrivea. Simţeam că nu e posibil să mă unesc pe de-a-ntregul cu el, că ceva o să rămână liber şi acest ceva se străduia din toate puterile să se îndepărteze de acel centru de atracţie. Tocmai această luptă care se dădea în mine îmi provoca dureri şi mă chinuia.

***

Desigur, semnificaţia vorbei „îşi dă sufletul", pe care am auzit-o din gura medicilor, îmi era cunoscută. Dar acum toate în mine se schimbaseră. Dacă auzeam aceste cuvinte atunci când cei trei medici mă consultau, sigur m-aş fi speriat. De asemenea, e lucru sigur că, dacă în mine nu s-ar fi

petrecut această schimbare ciudată şi aş fi continuat să rămân în starea de dinainte, aş fi tâlcuit diferit ceea ce se întâmpla acum cu mine. Acum însă, cuvintele medicului mi-au provocat o oarecare uimire, dar nu frică. Nu simţeam frica pe care oamenii o simt de obicei când se gândesc la moarte. Explicaţia stării în care mă aflam nu se potrivea deloc cu părerile pe care le aveam în viaţa dinainte.

Asta este! Pământul mă trage în jos – m-am gândit – şi acest lucru era acum limpede pentru mine. Nu mă trage însă pe mine, ci ceea ce mi-a dat pentru o perioadă de timp. Pământul îmi trage trupul sau trupul de unul singur vrea să meargă în pământ?

Ceea ce mai înainte mi se părea foarte normal şi sigur, adică faptul că după moarte mă voi descompune şi voi deveni ţărână, acum mi se părea ilogic şi contrar legilor naturii. „Nu, nu voi pieri cu totul!", am strigat tare şi am încercat să scap de această putere care mă atrăgea, şi deodată am înţeles că nu mai simt acea atracţie. Mi-am deschis ochii. În minte mi s-au întipărit cu de-amănuntul tot ce am văzut în acea clipă.

Am văzut că stau singur în mijlocul camerei. În dreapta mea am văzut personalul spitalului care se adunase în jurul patului meu, formând un semicerc. Medicul şef stătea cu mâinile la spate şi privea cu atenţie ceva pe care eu nu putem să văd pentru că ceilalţi mă împiedicau. Lângă el stătea un medic bătrân, aplecat puţin în faţă, care ţinea în mâini un tub cu oxigen şi nu ştia ce să-i facă, să-l scoată afară

sau să-l lase în cameră, în cazul că va trebui. Un alt medic, tânăr, era aplecat şi ţinea ceva pe care nu puteam să-l văd, căci umărul lui mă împiedica. Am văzut doar un colţ din perna mea. Acest lucru mi s-a părut ciudat. Acolo unde stătea mulţimea aceasta de oameni era patul meu. Ce le atrăgea oare acum atenţia? Ce priveau cu toţii, de vreme ce eu nu mai eram acolo, ci stăteam în mijlocul camerei?

M-am apropiat şi m-am uitat acolo unde priveau toţi aceşti oameni: în locul acela, întins pe pat, mă aflam eu.

(...) Nu m-am speriat când mi-am văzut trupul întins pe pat, eram nedumerit însă, cum se poate întâmpla aşa ceva! Simţeam că sunt în acelaşi timp şi aici şi acolo. Mi-am privit corpul. Nu încăpea îndoială că acela eram eu, exact aşa cum fusesem înainte.

Am vrut să-mi apuc mâna stângă cu cea dreaptă, dar au trecut una prin cealaltă. Am încercat să-mi apuc mijlocul cu mâinile şi iarăşi mâinile mi-au trecut prin corp, ca şi când în locul lui ar fi fost un gol. Acest fapt mi-a produs mare uimire. Voiam să mă ajute cineva să înţeleg ce se întâmplă. Am făcut doi-trei paşi ca să-mi întind mâna şi să-l ating pe doctor. Însă aveam senzaţia că păşesc oarecum ciudat; picioarele mele nu călcau pe podea. Cu toată stăruinţa depusă, mâna mea nu a reuşit să-l atingă pe medic. Îmi rămâneau doar 10-15 centimetri până să-l ating, totuşi nu am reuşit. Am încercat să mă sprijin bine pe podea. Corpul mă asculta şi cobora, însă îmi era cu neputinţă să stau pe podea. Şi în acest caz îmi

rămânea o distanţă foarte mică, dar nu puteam în nici un chip să o ating (...).

Dar să vezi în jurul tău oameni, să îi auzi şi să îi înţelegi ce spun şi totodată să ştii că în nici un chip nu vor auzi glasul tău şi că nu vei primi ajutor în caz de nevoie, de o asemenea singurătate ţi se ridică părul în cap şi îţi îngheaţă sângele în vene. E preferabil să te găseşti pe vreo insulă pustie decât să simţi o astfel de singurătate. Acolo vei putea cel puţin să vorbeşti cu natura.

Mie numai această lipsă a posibilităţii de a vorbi cu lumea din jur, care nu e firească pentru om, îmi provoca o asemenea frică şi senzaţie de neputinţă, pe care omul cred că în nici o altă împrejurare nu o poate simţi şi care este greu să fie descrisă în cuvinte.

... „Trup duhovnicesc. Cred că aşa se numeşte acesta", mi-a trecut prin minte. „Însă, ce s-a întâmplat cu mine?", mă întrebam, încercând să-mi aduc aminte de stări asemănătoare şi schimbări ciudate petrecute oamenilor bolnavi ...

***

(...) Pentru prima oară m-am gândit că ceea ce mi s-a întâmplat, în limbajul oamenilor vii, se numeşte moarte! Gândul acesta mi-a venit în minte deoarece trupul care era întins pe pat arăta ca un cadavru: era nemişcat. Neînsufleţit, cu faţa palidă ca ceara. Buzele vinete se încreţiseră. Asta mi-a adus aminte de alte cadavre pe care le văzusem altădată în viaţa mea. La prima vedere poate părea ciudat că doar atunci, când am văzut trupul meu neînsufleţit, am înţeles exact ce mi s-a întâmplat. Şi totuşi dacă cercetăm cu grijă ceea

ce simțeam în acele clipe, acest comportament al meu va fi înțeles.

În mintea noastră cuvântul „moarte" se leagă neapărat de dispariția și sfârșitul vieții. Deci cum e posibil să mă fi gândit că am murit când, nici măcar pentru un minut, nu mi-am pierdut cunoștința, când mă simțeam viu și aveam și însușirea de a auzi, vedea, simți, de a mă mișca, de a gândi și vorbi. De ce dispariție poate fi vorba când mă vedeam pe mine foarte bine și totodată îmi dădeam seama de lipsa de logică a stării în care mă aflam? Nici chiar cuvintele medicului „totul s-a terminat" nu mi-au atras atenția, nici nu m-au făcut să pricep ce mi s-a întâmplat pentru că cele petrecute nu corespundeau deloc cu ideea pe care eu o aveam despre moarte.

... Înstrăinarea de mediu și despărțirea personalității mele m-ar fi putut face să tâlcuiesc acest eveniment, dacă aș fi crezut că există suflet și dacă eram om credincios. Însă aceste condiții nu existau. Mă călăuzeau doar simțurile mele. Această senzație, că sunt viu, era atât de limpede, încât toate celelalte lucruri ciudate îmi provocau doar uimire. Nu eram în stare să fac legătura între ceea ce simțeam și ideea obișnuită a morții. Nu era posibil, fiind pe deplin conștient, să gândesc că nu exist.

Desigur, sufletul este duh, dar duh care a fost plăsmuit pentru a trăi împreună cu trupul. Atunci cum e posibil ca trupul să fie pentru suflet închisoare și legătură, să-l ia prizonier și să-l oblige să trăiască într-un fel în care îi este străin, prin firea lui?

Nu trupul este locuința cea mai potrivită pentru suflet. De aceea, când sufletul vine în lumea nouă, cum s-a petrecut cu mine acum, se găsește în etapa de dezvoltare și înaintare la care a ajuns trăind în trup. Și această viață în trup este firească pentru suflet.

Desigur, dacă omul s-ar cultiva duhovnicește în viața lui și ar avea voință duhovnicească, atunci, în lumea aceasta nouă, majoritatea lucrurilor ar fi pentru el familiară și mult mai bine înțeleasă decât de sufletul acelui om care niciodată în viața lui nu a cercetat lumea cealaltă. Și pe când primul, când se va găsi acolo, va fi îndată în stare, să zicem, să citească mai lent și silabisind cuvintele, celălalt va trebui să înceapă de la alfabet, ca în cazul meu. Îi va trebui destulă vreme pentru a-și da seama de ceea ce i se întâmplă și pentru a cunoaște „țara" în care se găsește și pe care niciodată înainte nu a vizitat-o cu cugetul.

„E incredibil!"

Continui acum descrierea acestei întâmplări nemaipomenite.

E incredibil! Însă dacă până acum aceasta întâmplare vi se pare incredibilă, atunci continuarea povestirii va părea în ochii cititorului necredincios o poveste pe care nu are nici un rost s-o spunem. Dar, pentru cei ce vor să vadă altfel această povestire, însuși simplitatea și redarea sărăcăcioasă va fi o dovadă că este adevărată. Pentru că dacă aceasta ar fi

fost fructul închipuirii mele, atunci aş fi putut descrie ceva mai înţelept şi mai impresionant (care să-i cucerească pe toţi, ceva în genul *Alchimistul* ori *Codul lui Da Vinci* – n.n.).

Ce mi s-a întâmplat în continuare? Medicii au ieşit din cameră, iar cei doi infirmieri stăteau în picioare şi discutau despre amănuntele bolii şi morţii mele. Infirmiera mai în vârstă s-a întors către icoană, şi-a făcut semnul crucii şi a spus o rugăciune foarte obişnuită în astfel de împrejurări: „Fie ca sufletul lui să meargă în Împărăţia Cerurilor şi să aibă odihna de veci!".

Imediat ce a spus aceste cuvinte, lângă mine au venit doi îngeri; pe unul l-am recunoscut: era îngerul meu păzitor, dar pe celălalt nu l-am recunoscut. M-au luat de mână şi am pornit la drum, trecând direct prin pereţii camerei.

***

Afară se înserа şi ningea uşor. Vedeam asta, dar nu simţeam frigul şi, în general, nu simţeam diferenţa dintre înăuntru şi afară. Evident, unele lucruri îşi pierduseră semnificaţia pentru corpul meu modificat. Am început repede să urcăm spre înălţimi. Cu cât urcam mai sus, cu atât mai mult spaţiu se deschidea în faţa ochilor mei. La urmă acest spaţiu a luat dimensiuni atât de mari încât m-a cuprins frica văzând cât de nesemnificativ eram în faţa acestui pustiu nesfârşit.

Aici am observat noile însuşiri ale vederii mele: mai întâi, pe când în jurul meu era întuneric absolut,

eu vedeam totul clar. Prin urmare ochii mei aveau însuşirea de a vedea prin întuneric. Apoi puteam să cuprind cu vederea un spaţiu foarte mare, lucru pe care nu l-aş fi putut reuşi nicicând în viaţa mea pământească. Dar încă nu înţelesesem că am aceste însuşiri. Ceea ce pricepeam e că spaţiul era în realitate mult mai mare decât ce vedeam eu şi că posibilităţile vederii mele erau limitate. Înţelegeam foarte bine acest lucru şi când mi-a venit acest gând m-a apucat groaza.

Da, este foarte firesc pentru un om să se supraestimeze. Mi-am dat seama de micimea mea, că sunt o persoană neînsemnată, a cărei apariţie sau dispariţie va rămâne neobservată în această lume infinită. (...) Acest fapt cred că este un răspuns bun la stăruinţele unora care vorbesc despre legea universală a catastrofei şi totodată este o dovadă semnificativă a autocunoaşterii omului, care se crede pe sine nemuritor, veşnic şi persoană nobilă!

***

Percepţia timpului s-a stins cu desăvârşire în mintea mea. Nu ştiu câtă vreme am urcat spre înălţimi. Deodată s-a auzit o gălăgie şi o mulţime de fiinţe înfiorătoare s-au apropiat iute de noi, ţipând şi râzând...

„Sunt diavoli!", am gândit. Am înţeles foarte repede acest lucru şi m-a convins ceva ca o frică groaznică, care până atunci nu mi se mai întâmplase. Diavoli! Îmi închipui că aş fi ironizat şi aş fi râs dacă cineva, cu câteva zile sau chiar cu câteva ore mai

înainte, mi-ar fi spus că ar crede în existența lor, ori că i-a văzut pe diavoli cu ochii lui!

Ca un om educat din secolul al XIX-lea, prin denumirea „diavoli" înțelegeam înclinațiile rele şi patimile omului. De aceea acest cuvânt nu era pentru mine un nume, ci un termen care defineşte o noțiune abstractă. Şi deodată această „noțiune abstractă" a apărut în fața mea ca o persoană vie! Nici chiar astăzi nu pot să-mi explic cum şi de ce atunci, îndată, fără nici o îndoială, i-am recunoscut că sunt diavoli. Sigur însă, acceptarea faptului că aceştia sunt diavoli era pentru mine ceva complet ilogic, pentru că, dacă aş fi văzut o asemenea apariție într-un alt moment, aş fi zis fără şovăială că este o închipuire întrupată. Cu alte cuvinte, aş fi acceptat orice altceva, dar aş fi negat că sunt diavoli. Şi nu i-aş fi numit aşa deoarece, cum am spus, credeam că „diavolul" este un termen care denumeşte ceva ce nu poate fi văzut.

... Şi întrucât, după cum am spus, mintea mea lucra foarte repede, am înțeles îndată că fața oribilă a acestor ființe nu era fața lor adevărată, ci o mască urâtă pe care o purtau probabil cu scopul de a mă înfricoşa şi mai mult. Atunci s-a trezit în mine ruşinea. Am simțit ruşine pentru mine şi pentru ființa umană în general, că aceste creaturi folosesc aceste mijloace pe care noi le folosim pentru copii, pentru a-l înspăimânta pe om care se crede pe sine atât de important.

După ce ne-au înconjurat din toate părțile, diavolii strigau şi le cereau îngerilor să mă predea lor. Se străduiau pe toate căile să mă smulgă din

mâinile acestora, dar nu îndrăzneau să o facă. Din țipetele şi urletele groaznice pe care le scoteau am desluşit câteva cuvinte şi de câteva ori chiar fraze întregi.

- Este al nostru: L-a tăgăduit pe Dumnezeu!, au strigat deodată toți într-un glas şi în acelaşi timp s-au repezit asupra mea. Mi-a înghețat sângele în vene.

- E o minciună! Nu-i adevărat!, am vrut să le răspund când mi-am revenit, însă aducerea aminte mi-a înnodat limba. Într-un chip neînțeles mi-am amintit dintr-o dată o împrejurare neînsemnată care s-a petrecut foarte demult, în vremea tinereții mele, şi pe care o uitasem definitiv.

***

Mi-am adus aminte că în vremea în care mergeam încă la şcoală, într-o zi, ne-am adunat acasă la un prieten de-al nostru şi vorbind despre diferitele probleme şcolare, am trecut la discutarea unor lucruri mai înalte. Discutam deseori între noi astfel de lucruri:

- În general nu-mi plac ideile abstracte – a zis un prieten de-al meu – şi în special, în acest caz. Pot crede într-o putere pe care ştiința n-o cunoaşte până acum. Adică pot să accept existența ei chiar în cazul în care nu-i văd manifestările concrete, deoarece puterea aceasta poate fi foarte discretă sau poate acționa împreună cu alte puteri şi de aceea ne este greu să o vedem. Dar să cred în Dumnezeu ca într-o Ființă personală în timp ce nu văd nicăieri manifestările Lui, aceasta este o prostie pentru mine. Mi se spune: „crede!". Dar de ce trebuie să cred în

Dumnezeu dacă, fără nici o diferență, pot crede că Dumnezeu nu există? Zic bine, nu-i aşa? Nu cumva Acesta nu există? Tu ce zici?, m-a întrebat el.

- Se poate să nu existe, am spus eu.

Acest răspuns al meu a fost o vorbă deşartă. Această pălăvrăgeală a prietenului meu nu mă putea face să mă îndoiesc de existența lui Dumnezeu. De altfel, l-am urmărit fără să fiu atent la ceea ce spunea. Şi totuşi, după cum s-a văzut, acest cuvânt deşert nu a fost uitat. Acum trebuia să mă dezvinovățesc şi să îndepărtez această acuzație. Astfel s-au adeverit spusele Evangheliei: „Pentru orice cuvânt deşert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua Judecății" (Matei 12, 36). Vom da socoteală pentru orice cuvânt fără folos pe care-l rostim îndemnați de vrăjmaşul mântuirii noastre.

Aceasta era acuzația cea mai puternică pe care mi-o aduceau diavolii, cerând să fiu predat în mâinile lor. Această acuzație le-a dat noi puteri şi curaj şi, scoțând țipete sălbatice, au început să se învârtă în jurul nostru, împiedicându-ne să ne continuăm drumul. Atunci m-am gândit la rugăciune şi am început să mă rog cerând ajutorul tuturor sfinților pe care îi ştiam şi îmi veneau în minte în clipele acelea. Asta însă nu i-a speriat deloc pe diavoli. Eu, cel vrednic de plâns, care eram creştin numai cu numele, doar atunci, pentru prima oară, mi-am adus aminte de Cea Care se numeşte Apărătoarea neamului creştinesc.

Sufletul îmi era foarte cutremurat şi de aceea rugăciunea mea către Maica Domnului a fost foarte

fierbinte. Îndată ce am rostit numele Ei ne-a acoperit o ceață albă care a înconjurat cu iuțeală această mulțime oribilă de diavoli şi, peste puțin timp, a ascuns-o pe de-a întregul de ochii mei. Însă timp îndelungat am auzit țipetele şi urletele lor. Dar pentru că vocile deveneau din ce în ce mai slabe, am înțeles că diavolii rămâneau în urmă.

S-a întâmplat ceva la care nu mă aşteptam. O voce maiestuoasă şi sublimă s-a auzit de sus. Cu statornicie neclintită şi fără mânie, această voce a spus: „Nu este pregătit!".

Şi apoi... Apoi mersul nostru spre înălțimi a încetat şi am început să coborâm cu repeziciune. Însă înainte de a ieşi din aceste sfere, mi-a fost dat să cunosc un alt fenomen minunat. Îndată ce s-au auzit cuvintele de mai sus, întregul univers, toate creaturile au răspuns încuviințând această hotărâre. Un glas format din milioane de voci a răsunat în aer şi a repetat cuvintele acelea într-un limbaj pe care urechea nu-l poate descifra, dar pe care inima şi mintea omului îl înțeleg, exprimându-şi deplina încuviințare a acestei hotărâri. Exista o asemenea armonie în această unire a voințelor şi în armonia aceasta era o bucurie aşa de minunată şi nespusă, încât bucuriile noastre pământeşti sunt neînsemnate în fața acesteia. Această voce a răsunat ca un acord neasemuit şi sufletul meu, răspunzând bucuriei înflăcărate, voia să se unească cu această minunată armonie universală.

...Nu aveam nici cea mai mică dorință de a mă întoarce în viața dinainte, cu toate că nu avusesem

până atunci mari necazuri sau suferințe. Însă această viață nu mai avea pentru mine nici un interes.

Ai văzut vreodată, iubite cititorule, o fotografie care timp îndelungat s-a aflat într-un spațiu umed? Din cauza umezelii culorile se schimbă şi fotografia, care era curată şi frumoasă, devine o bucată de hârtie fără culoare. La fel şi viața mea. Aceasta (viața pământească – n.n.) şi-a pierdut pentru mine culoarea şi interesul. Aceeaşi stare o am şi astăzi.

Eroul acestei minunate mărturisiri a păşit pe calea monahismului în aşteptarea unirii cu Dumnezeul cândva tăgăduit şi a mântuirii sufletului său, frământat în tinerețe doar de ipoteze ştiințifice (conform cu datele din *Viața după Moarte. Noi mărturisiri cutremurătoare*, Ed. Bunavestire, Galați, 2003, pag. 9 – 69).

Minunea din Barnaul – 1965

O rusoaică înviată din morți este redusă la tăcere de „omniprezentul" K.G.B.

„Cât a mai trăit, Claudia L-a mărturisit pe Hristos prin neîncetate lacrimi de speranță şi pocăință ale inimii sale îndurerate pentru greşelile tinereții şi ale neştiinței sale anterioare. Iar cu gura mărturisea tuturor preaslăvita minune a învierii ei trupeşti şi duhovniceşti.

După ce a somat-o în câteva rânduri să nu mai mărturisească nimic despre aceste înfricoşate şi minunate lucruri, văzând că nu poate să o înfricoşeze şi să o reducă la tăcere, omniprezentul K.G.B. a ucis-o" (Mărturia părintelui Marcu de la Sihăstria-Neamț, care a vizitat Barnaulul înainte de 1989).

***

Eu am fost atee. Îl huleam pe Dumnezeu şi prigoneam Sfânta Biserică, trăiam ca o păcătoasă şi eram cu totul moartă, dar deodată, din mila lui Dumnezeu, nu i-a fost dat zidirii Lui să piară, căci Domnul m-a chemat la pocăință.

În anul 1962 m-am îmbolnăvit de cancer. Am fost bolnavă de trei ani. Eram bolnavă şi munceam. Medicii mă tratau şi trăgeau nădejdea să mă vindece, dar nu aducea nici un folos, căci din zi în zi situația mea era mai rea. Atunci au fost chemați doi medici profesori din Moscova care m-au operat în anul 1965, pe 19 februarie, ora 11 ziua. Cu acest prilej s-a descoperit că intestinele mele erau descompuse. În

timpul operației eu am murit. Mă uitam cu groază la boala mea. Tot stomacul era cuprins de rețeaua cancerului. La fel și intestinele cele mărunte.

Priveam și mă gândeam de ce suntem două? De ce eu stau în picioare și în același timp stau și culcată?

Pe urmă medicii mi-au scos măruntaiele și le-au așezat pe masă. Au spus că acolo unde trebuia să se găsească intestinul gros nu era decât un lichid, adică intestinul gros putrezise de-a binelea, iar când medicii au strâns tot putregaiul au zis: „Ea nu mai avea cum să trăiască, nu mai avea nimic sănătos, totul putrezise". Eu mă uitam și mă gândeam: pentru ce suntem noi două? Apoi medicii mi-au prins abdomenul în copci.

Această operație mi-a făcut-o profesorul Istratel Isaevici Neinac, asistat de doi medici. Atunci medicii au spus: „trebuie să o dăm medicilor tineri pentru practică". Și atunci trupul meu a fost transportat la morgă și eu stăteam culcată fără veșminte. Apoi m-au acoperit cu un cearșaf până la piept. În acest moment a intrat fratele meu cu băiatul meu Andruşa. Fiul meu, apropiindu-se, m-a sărutat pe frunte și a izbucnit în plâns spunându-mi: „Mămico, de ce ai murit? Eu sunt încă mic, cum voi trăi fără tine?". Eu l-am îmbrățișat și l-am sărutat, dar el nu m-a băgat în seamă. I-am văzut pe toți cum plângeau. După aceea m-am pomenit acasă. A venit soacra de la primul meu bărbat, apoi soacra cu bărbatul meu. Cu primul bărbat nu am trăit mult, pentru că el credea în Dumnezeu. În casa mea a început împărțirea

lucrurilor. Eu fusesem bogată. Toate aceste bogății le-am dobândit nu prin muncă cinstită, ci prin desfrânare. Sora mea a început să aleagă lucrurile, iar soacra mea cerea ceva pentru copilul meu. Dar sora mea a început să o ocărască pe soacră în tot felul și îi spunea: „Băiatul nu este al tău și nu tu ești rudă cu el". Când sora mea se certa am văzut demoni. Ei însemnau tot ce se vorbea în zapisele lor și se bucurau. Pe urmă sora și soacra au plecat și au încuiat ușa. Sora mea s-a dus cu un balot mare.

Imediat eu, păcătoasa Claudia, am zburat în sus și mă miram foarte mult cum de se poate întâmpla aceasta. Eu zburam deasupra Barnaulului, apoi s-a întunecat. Întunericul a ținut multă vreme pe calea mea. Cineva îmi arăta locurile pe unde am trăit în tinerețile mele. Nu știu pe ce zburam, ori pe aripi, ori pe nor, nu pot să-mi dau seama. Când am ajuns la primul loc de sub cer, acolo era o zi mohorâtă, apoi s-a făcut lumină mare, încât nu puteam să privesc.

Cineva m-a așezat pe un loc înalt, deși în tot timpul zborului eu mă aflam culcată, dar nu știu pe ce, parcă pe o platformă de culoare neagră, moale. Am intrat într-o uliță lungă, iar de-a lungul ei erau tufișuri alcătuite din vărgute, nu prea înalte, iar pe ele frunzulițe subțiri și ascuțite. În depărtare vedeam copaci mari cu frunze frumoase, de diferite culori. Între pomi erau căsuțe noi, dar n-am văzut pe nimeni în ele. Mă gândeam unde mă aflam și unde am ajuns, într-un sat sau într-un oraș? Nicăieri nu se vedeau oameni. Dar cine trăiește aici? Nu departe de mine zăresc o femeie înaltă, frumoasă, îmbrăcată într-o

haină lungă şi pe deasupra cu o pelerină, care se apropia de mine. În urma ei mergea un tânăr. Acesta plângea foarte tare şi parcă spunea ceva, parcă cerea ceva (era îngerul păzitor al sufletului meu), iar Dânsa nu-i dădea nici o atenţie. Eu mă gândeam ce fel de mamă o fi aceasta? Copilul cere, iar Ea nici nu se uită la el. Când femeia s-a apropiat de mine, tânărul i-a căzut la picioare şi din nou cerea ceva de la Ea. N-am înţeles nimic. Am vrut să o întreb unde mă aflu, dar la un moment dat femeia S-a apropiat de mine şi mi-a spus: „Doamne, unde să o duc?". Şi Ea stătea cu mâinile pe piept, iar ochii i-a ridicat la cer. Atunci eu am tresărit puternic şi am înţeles că am murit, iar sufletul meu se află în cer, însă trupul se află pe pământ. Totodată am înţeles că am multe păcate şi trebuie să răspund pentru ele. Am început să plâng cu amar. Am întors capul să-L văd pe Domnul, nu am văzut pe nimeni, dar am auzit glasul Lui zicând: „Întoarce-te înapoi pe pământ, ai venit prea devreme. Binevoitorul tău tată M-a milostivit prin rugăciunea lui neîncetată". Atunci am înţeles că această femeie a fost Împărăteasa Cerului. Tânărul care plângea era îngerul meu păzitor. Iar Domnul continuă să vorbească: „M-am săturat de hulele ei împotriva Mea şi de viaţa ei necurată. Am vrut să o şterg de pe faţa pământului fără nici un fel de pocăinţă, dat tatăl ei M-a rugat mult". Apoi Domnul mi-a zis: „Trebuie să-ţi arăt toate locurile pe care le-ai meritat".

Într-o clipă m-am pomenit în apă, iar pe mine s-au urcat nişte şerpi lungi de foc, înfricoşători, cu

limbile de foc şi alte târâtoare care scoteau un miros nesuferit. Aceşti balauri s-au urcat pe mine, s-au înfipt în mine, s-au urcat pe grumaz. Tot felul de viermi mai groşi decât degetul şi lungi de un sfert de metru ce aveau coadă, iar pe coadă aveau ace. Aceştia treceau pe partea dinapoi şi dinainte în suflet, în nări, în ochi, în gură, s-au înfipt în mine. Erau groaznici, insuportabili. Am început să ţip cu putere, nu cu vocea mea, dar acolo nu există milă şi ajutor de la nimeni.

Tot acum a apărut şi o femeie care a murit din cauza unui avort. Ea a început să ţipe, să ceară milă de la Dumnezeu, însă i s-a răspuns: „Cum ai trăit pe pământ fără să Mă chemi pe Mine în ajutor? Tu ai omorât copii în pântecele tău şi ai sfătuit pe oameni că nu trebuie să aibă copii, ca să nu-i atingă sărăcia. Pentru Mine nu sunt copii de prisos. Eu tuturor le dau cele de trebuinţă, la Mine sunt multe locaşuri". Atunci Domnul mi-a zis: „Eu ţi-am dat boală ca să te pocăieşti, iar tu ai trăit până la sfârşit hulindu-mă pe Mine. Nu M-ai recunoscut până ai ajuns aici. Nici Eu nu te recunosc".

Mi se păru că se învârteşte pământul cu mine. Am zburat de acolo şi am simţit un miros. Pământul s-a apropiat cu zgomot mare. Apoi am văzut Biserica mea pe care o ocăram. Când s-a deschis uşa Bisericii a ieşit de acolo un preot îmbrăcat în alb cu raze strălucitoare. El stătea cu capul plecat. Atunci m-a întrebat glasul Domnului: „Cine este acesta?". I-am răspuns: „Este preotul nostru". Iar glasul Domnului mi-a spus: „Dar tu spuneai că este un trântor; el nu

este un trântor şi nu este un năimit. Aşadar să ştiţi că oricum ar fi el, este un slujitor al Domnului dintre cei mici şi dacă preotul nu va citi asupra ta rugăciuni de dezlegare, nu te voi ierta".

Iar preotul trăieşte până azi pe pământ şi slujeşte. Eu i-am văzut sufletul acolo. Apoi am început să-L rog pe Domnul: „Doamne, eliberează-mă să mă întorc pe pământ. Am acolo un băiat, fie-Ţi milă de el". „Iată, ţie îţi este milă de el, de unul singur, dar Eu am nenumărate fiinţe şi-Mi este milă de voi de mii de ori mai mult. Dar ce cale aţi ales voi în viaţă? O cale nedreaptă. Voi vă strângeţi o mare bogăţie pentru care faceţi tot felul de nedreptăţi. Vezi cum îţi răpesc bogăţia ta? Toate au fost răpite. Pe copil l-au dus la casa copilului, iar sufletul tău păcătos a venit aici. Ai slujit unui idol şi i-ai adus jertfe, iar acum ceri să te slobozesc de pedeapsă. Te duceai la cinematograf şi la dansuri, dădeai banii lui satana, iar în Biserica lui Dumnezeu nu voiai să mergi. Eu am aşteptat să te trezeşti din păcate şi să te pocăieşti".

Iar pe urmă Mântuitorul a zis: „Aveţi grijă de sufletele voastre, că puţin a mai rămas. În curând voi veni să judec lumea". Atunci L-am rugat pe Domnul: „Doamne, cum trebuie să mă rog? Eu nu ştiu să mă rog". Domnul mi-a răspuns: „Nu rugăciunea care o învăţaţi este scumpă, ci acea rugăciune are preţ care o rostiţi dintr-o inimă curată, din adâncul sufletului. Spuneţi-I Domnului: Doamne iartă-mă; Doamne ajută-mă; rostiţi aceste cuvinte cu lacrimi". Aşa mi-a spus Domnul.

Apoi a apărut Maica Domnului şi eu m-am pomenit din nou pe acea platformă, dar nu culcată, ci în picioare. Atunci Împărăteasa Cerurilor s-a dus după frânghie. Am văzut că s-a apropiat de nişte porţi mari construite şi împletite într-o linie strâmbă ca şi porţile Altarului, de o frumuseţe de nedescris şi din ele pornea o lumină la care era cu neputinţă să te uiţi şi pe care nu o puteai descrie. Porţile s-au deschis singure în faţa Ei. Ea a intrat înlăuntrul unui palat cu livadă, iar eu stăteam la locul meu. Lângă mine se afla îngerul păzitor. Iar el nu mi-a arătat faţa. Mi-a venit dorinţa să-L rog pe Domnul să-mi arate Raiul. Domnul a tăcut când Împărăteasa Cerurilor a venit, apoi a zis: „Arată-i Raiul!". Maica Domnului a făcut un semn cu mâna asupra mea şi a spus: „La voi raiul a fost pe pământ, iar aici e locul păcătoşilor. Iată cum e iadul". Şi a ridicat ca un fel de cearşaf şi am văzut pe partea stângă nişte oameni negri, parcă pestriţi care erau ca nişte schelete. Era o mulţime nenumărată şi din ei ieşea un miros nesuferit aşa încât şi acum simt acel miros îngrozitor şi mă tem să nu nimeresc acolo. Căci ei toţi s-au ridicat şi cu gâtlejurile uscate cereau să bea măcar o picătură de apă, să le dea cineva. Mă îngrozeam când ei spuneau că acest suflet a venit la noi din raiul pământesc, că dintr-însul vine miros aromat.

Omul pe pământ are dreptul şi vremea să poată dobândi raiul, să se ostenească pentru Domnul pe pământ şi cu sufletul, iar dacă nu vor osteni pentru Domnul, nu vor scăpa de acest loc de chinuri şi Împărăteasa Cerului mi-a zis: „La voi, în raiul

pământesc, este de mare preț milostenia, şi această apă să o dați la cineva, dar dintr-o inimă curată, cum a spus Domnul. Dacă cineva va da măcar un pahar de apă rece în numele Meu, va primi răsplată. Iar de nu este numai apă multă, ci şi alte lucruri aveți cu îndestulare, şi din acelea trebuie să le dați celor ce au nevoie. De acest dar sunt pline şi râurile care la voi niciodată nu seacă".

Şi dintr-o dată, într-o clipă m-am pomenit în tartar, care este mai rău decât iadul. Acolo am văzut fum şi foc. Spre mine au alergat demonii cu zapisele. Îmi arătau toate păcatele şi faptele mele cele rele şi-mi ziceau: „Iată, noi am scris aici că tu ne-ai slujit nouă pe pământ". Şi eu însămi am citit păcatele mele şi faptele mele cele rele care erau scrise cu litere mari. Şi m-am speriat de faptele mele. La diavoli era un foc care zbura în sus şi deodată a început să mă bată peste cap şi s-au înfipt în mine scânteile de foc. Dar vai, numai eu auzeam gemetele slabe ca un fel de piuit de puişori ale celor păcătoşi. Ei cereau apă să bea. Când lumina focul îi vedeam pe toți. Erau îngrozitor de slabi şi de chinuiți şi îmi spuneau: „Iată, ai venit şi tu aici la noi, prietenă. Acum vei trăi cu noi. Noi am trăit pe pământ şi n-am iubit pe nimeni, nici pe slujitorii Bisericii lui Dumnezeu, nici pe săraci, şi numai ne mândream şi îi huleam; tăgăduind pe Dumnezeu, slujeam celor lepădați de Dumnezeu, iar pe Păstorii Bisericii Ortodoxe îi ocăram şi niciodată nu ne spovedeam şi nu ne împărtăşeam. Iar păcătoşii care se căiau de păcatele lor din toată inima, care mergeau la biserică şi

primeau pe străini, dădeau milostenie la săraci şi ajutau pe toți cei ce erau în nevoi, făceau fapte bune, post şi rugăciune, toți aceştia se găsesc acolo sus".

Eu m-am spăimântat foarte tare şi m-am cutremurat de groază. Mi se părea că mă găsesc acolo de un secol şi aveam o stare foarte apăsătoare. Iar ei continuau să-mi spună: „Tu vei fi cu noi, tu vei trăi şi te vei chinui în vecii vecilor ca şi noi".

Apoi a apărut Maica Domnului, Împărăteasa Cerului şi s-a luminat. Toții diavolii au căzut, unul câte unul, iar toate sufletele s-au întors către Dânsa cu plângerile lor. Au început să o roage: „Maica Domnului nu ne lăsa singuri, e mult de când suferim". Alții spuneau: „Ducem lipsă de apă, iar focul este nesuferit". Şi aceştia vărsau lacrimi amare, iar Maica Domnului plângea de asemenea şi le spunea lor: „Când ați trăit pe pământ nu M-ați chemat pe Mine şi nu Mi-ați cerut Mie ajutorul şi nu v-ați rugat Fiului Meu şi Dumnezeului vostru. Şi acum Eu nu vă pot ajuta. Eu nu pot îndupleca pe Fiul Meu, iar El nu poate trece peste voia Tatălui Său Cel ceresc. Şi de aceea nu vă pot ajuta şi nu pot mijloci pentru voi. Nu pot milui pe cei ce suferă în iad, decât pe cei pentru care se roagă Biserica şi pelerinii şi rudele, prietenii şi cunoscuții lor fac fapte bune pentru ei şi au fost vrednici de milă cât au trăit pe pământ".

Când am fost în iad diavolii îmi dădeau să mănânc viermi vii şi morți. Aceştia erau unşi, descompuşi şi puturoşi. Eu strigam şi spuneam, cum să mănânc? Iar ei mi-au răspuns: „N-ai păzit postul

cât ai trăit pe pământ şi ai mâncat carne, dar tu n-ai mâncat carne, ci viermi şi aici tot viermi ai să mănânci". În loc de lapte îmi dădea să mănânc tot felul de spurcăciuni. Apoi am început să ne ridicăm, iar cei rămaşi în iad au început să strige cu putere: „Nu ne lăsa, Maica Domnului", şi acolo s-a lăsat iarăşi întunericul. Eu m-am aflat din nou la platforma pe care Împărăteasa Cerului mi-a arătat toate acele locuri înfricoşătoare. Apoi şi-a aşezat mâinile pe piept, a ridicat ochii spre cer şi a întrebat ce să facă cu mine, unde să mă ducă. Domnul a spus: „Lasă să se întoarcă pe pământ, apucând-o de părul capului". Şi îndată au apărut 12 roabe care nu aveau roate.

Ca să mă pot mişca, Împărăteasa Cerului mi-a spus să mă proptesc cu piciorul drept, iar cu celălalt să împing. Eu am făcut cum mi-a spus Dânsa şi Ea mergea alături de mine. Şi când am ajuns la ultima roabă, acolo am văzut o prăpastie fără sfârşit. Împărăteasa Cerului mi-a spus: „Întinde în jos mai întâi piciorul drept, apoi stângul". Eu i-am spus: „Mi-e foarte frică. Mi-e teamă să nu cad". Şi Ea mi-a spus: „Nu avem nevoie ca tu să cazi!". „Dar am să mor!" „Nu ai să mori". Ea mi-a dat frânghia în mâna dreaptă, cu capătul cel gros, iar cel subţire l-a luat la sine. Cosiţa era împletită în trei rânduri. Apoi Împărăteasa Cerului a smucit, iar eu am zburat pe pământ. Vedeam cum pe pământ alergau maşinile, iar oamenii alergau la lucru. Eu stăteam culcată pe platformă într-o piaţă nouă, dar nu aterizam pe pământ, ci zburam liniştită către congelatorul unde

se afla trupul meu, ce stătea întins mort. Capul atârna puţin într-o parte, iar o mână stătea de asemenea în jos şi numai o coastă era lipită de alte cadavre.

Nu ştiu cum a intrat sufletul în trup, ştiu numai că am simţit un fel de frig. De îndată ce mi s-a eliberat coasta ce era lipită de un cadavru, mi-am strâns coapsele către genunchi. În acest timp a fost adus pe năsălie un bărbat mort, cu picioarele tăiate de tren. Am deschis ochii, m-am mişcat, dar ei m-au aşezat în poziţia în care îi aşează pe toţi morţii. Ei au văzut cum m-am îndoit şi cum m-am mişcat şi au început să fugă, care încotro. Apoi au venit sanitarii şi doi medici. Au spus că trebuie încălziţi creierii cu beculeţe. Aceasta s-a întâmplat la 23 februarie 1965, la ora 9 dimineaţa.

Pe trupul meu se aflau opt cusături şi toţi au făcut practică pe trupul meu. Când am început să mă încălzesc, după două ore, am deschis ochii şi am început să vorbesc, cadavrul meu fiind pe jumătate mort. Treptat, treptat se refăceau de asemenea şi creierii mei. Eram hrănită artificial. După 20 de zile mi-a adus o gustare: smântână şi cafea. Dintr-o dată am spus că nu voi mânca. Sora încerca să mă convingă să mănânc. Am răspuns: „Astăzi e vineri şi nu voi mânca de dulce. De vă puteţi aşeza lângă mine vă voi povesti tot, unde am fost şi ce am văzut în această vreme." Ea s-a aşezat şi a început să asculte ceea ce le povesteam: „Cine nu respectă zilele de post şi nu cinsteşte lunea, miercurea şi vinerea şi toate posturile, acolo i se dă să mănânce viermi în loc

de carne, iar în loc de lapte tot felul de târâtoare şi şerpi. Această hrană li se dă tuturor acelora ce au murit fără pocăinţă în faţa preotului şi fără Sfânta Împărtăşanie, şi de aceea eu nu voi mânca blidele cu smântână".

Medicii ascultau şi făceau feţe-feţe, fiind când roşii, când palizi. S-au mai adunat şi alţi medici, alte surori şi le povesteam ce am văzut şi ce am auzit şi de viaţa de dincolo de mormânt. Iar mai târziu miliţia a început să alunge poporul de la mine şi m-a mutat în spitalul orăşenesc, unde m-am însănătoşit complet. Medicii erau curioşi să ştie cum de am revenit la viaţă o dată ce „maţele" mele erau putrede şi măruntaiele vătămate şi intraseră în putrefacţie. Iar după operaţie măruntaiele mele au fost aruncate pe unde s-a nimerit şi tăieturile au fost cusute. Pentru ca să se încredinţeze, ei au hotărât să mă opereze din nou. Când şeful medicilor a anunţat acest lucru, Valentina Vasilevna a spus: „Pentru ce să tăiem, intestinele ei sunt complet sănătoase". I-am rugat să nu-mi închidă ochii, căci pe mine nu mă doare nimic. Medicii mi-au scos măruntaiele pe masă, eu priveam în tavan şi vedeam ca-n oglindă. Eram neadormită. Întrebam pe medici ce boală am, iar ei mi-au răspuns că la dumneata toate sunt sănătoase. În acest moment a sosit medicul care mi-a făcut prima operaţie împreună cu alţi medici. Ei s-au uitat la mine şi la măruntaiele mele şi au spus: „Dar unde este boala? Ea a avut toate intestinele putrede şi acum sunt sănătoase!"

Toţi medicii erau cuprinşi de mirare şi de groază. În timpul operaţiei mă întrebau: „Ce mai faci Claudia, te doare?". Eu le-am răspuns că nu mă doare nimic. Ei alergau plini de groază prin săli, se apucau de cap, îşi frământau mâinile şi erau galbeni ca nişte cadavre. Iar eu le spuneam că Domnul Şi-a făcut milă de mine, pentru ca să merg să spun şi altora. Iar pentru dumneavoastră să vă fie spre înţelepţire, ca să credeţi că deasupra noastră este puterea Celui Prea-Înalt. Ei înşişi spuneau acest lucru între ei. I-au spus medicului evreu: „Şi ţie ţi-a spus Claudia. Dacă tu crezi în toate acestea, atunci du-te de te botează şi te cunună". El era roşu de nedumerire. Valentina Vasilevna care m-a operat a ieşit în coridor, s-a prăbuşit pe divan şi a izbucnit în hohote de plâns. A fost întrebată de ce plânge: „A murit Claudia?". Iar ea a răspuns: „Sunt uimită de această minune văzută". Şi a rugat-o să aibă grijă personal de mine ca cineva să nu mă omoare. Ea mă hrănea şi-mi pregătea mâncarea personal. Directorul institutului de medicină s-a mirat de asemenea, zicând că acesta este **un caz unic în istoria universală**.

Când am ieşit din spital l-am invitat pe preot, pe care totdeauna îl evitam şi-l batjocoream ca pe un trântor, dar în fond e un om mare – slujitor al Altarului Domnului. M-am spovedit la el, i-am mărturisit toate păcatele mele săvârşite în toată viaţa mea şi el m-a împărtăşit cu Sfintele Taine şi a făcut o slujbă în casa mea şi mi-a sfinţit casa. Până atunci în casa mea era numai murdărie. Bătăi, beţie, şi se făcea

ce nu se poate povesti. A doua zi m-am dus la sediu şi am predat carnetul meu de membră de partid întrucât Claudia de odinioară, activistă, nu mai este, căci ea a murit.

Am 40 de ani, cu ajutorul Împărătesei Cerului şi din mila Domnului merg la Sfânta Biserică şi trăiesc viaţa creştineşte. Mă duc şi la institut şi propovăduiesc ceea ce am văzut şi auzit în viaţa de dincolo de mormânt. Primesc acasă pe toată lumea şi de asemenea povestesc tot ce mi s-a întâmplat. Iar acum îi sfătuiesc pe toţi cei ce vor să nu primească aceste chinuri, despre care am povestit: pocăiţi-vă de păcatele voastre şi de purtările voastre cele rele în faţa preotului şi veţi primi dezlegarea păcatelor şi viaţa veşnică. (*Despre mine puteţi afla în oraşul Barnaul de pe meleagurile Altaiului, strada Cristkaia 99, Ustinjua (Ustiujianina), Claudia Vasilievna. Anul 1965).*

Cazul Valentina Romanova – Crimeea, 1982

„Am înţeles ce este întunericul şi ce este Lumina"

Valentina Romanova a fost neîndoielnic moartă. După aceea s-a întâmplat o minune: sub ochii personalului medical uluit, viaţa a început să se întoarcă în ea. Au început să se simtă pulsul, respiraţia. Tratamentul a fost îndelungat, dar încununat de succes. În anii aceştia, depăşind cinci decenii de viaţă, Valentina Romanova se simte minunat.

În 1982, Valentina Romanova s-a mutat împreună cu soţul într-una din garnizoanele regiunii Crimeea. Au început să se aranjeze în noul loc: au primit un apartament într-o casă a corpului ofiţeresc, au cumpărat mobilă, televizor în culori. În jur, livezi, vii – ce-şi poate dori omul mai mult? (...)N-ar fi vrut să le ducă cu maşina pe acele femei, dar stăruiseră foarte mult. Îşi conducea Moskviciul în silă, când ...

Mărturia înviatei este cutremurătoare

Traumele s-au dovedit mortale. Romanova a fost transportată la spital, unde a murit după scurtă vreme fără să-şi fi recăpătat cunoştinţa.

Doctorul a spus: „Am făcut totul, dar nu a putut fi scăpată. Inima nu mai bate". Cineva a adăugat: „Şi avea două fetiţe mici ...".

Atunci am simțit ca un brânci în corp şi deodată m-am trezit deasupra tuturor. Îl vedeam pe doctor care nota ceva neliniştit. Vorbea despre maşina ce trebuia chemată dimineața din Simferopol pentru a mă duce la morgă. Vedeam cum o femeie din salon îşi înhață perna: „Şi ce, eu să rămân aici cu moarta? Nu am de gând!". Le-am zis încetişor: „Dar n-am murit, sunt vie!". Glasul însă n-avea nici un răsunet. Am spus mai tare: „Sunt vie!". Iarăşi nu se aude nici un sunet! „Ce se întâmplă cu gâtul meu?!". Până să iasă toți din salon, i-am atins timid pe ceafă. Nu simțeau! Nici măcar firele de păr nu se mişcau în urma atingerii. Am văzut pe masă un stilou: „Acum am să îl sparg ca să atrag atenția". Încerc să îl iau cu mâna, dar nu se lasă apucat! Îmi simt mâinile sănătoase, dar stiloul nu se lasă apucat! „Ce se întâmplă cu mine?!".

M-a cuprins o asemenea frică, încât mi se părea că o să mi se rupă inima. După aceea am început să aud o zarvă care creştea mereu. În spatele meu apare o gaură neagră şi sunt aspirată într-un fel de tunel. Zbor prin el. Iată că în fața mea văd o figură. Mă apropii ... Ochi înfricoşători, neomeneşti, ca la o fiară în salt. „Ce este asta?!". Primul meu gând a fost: „Să fug!". Am dat să mă întorc, dar mi-am dat seama: „Unde să mă ascund de el?". Am țipat: „Doamne, mântuieşte!" – şi dintr-o dată, uşurare: lângă mine s-a ivit cineva. Aproape că nu îl vedeam, dar simțeam că e minunat. S-a oprit între noi şi monstrul a dispărut. Nici nu s-a uitat la mine, a plecat. „Ce înseamnă asta? De ce gonea după mine?".

Şi iată că sunt luată de subsuori din dreapta şi din stânga. Nu văd pe nimeni, dar sunt purtată ca o arestată. După moarte, omul este lipsit nu numai de trup. În acea lume nu vrei să mergi, vrei să fugi, să te ascunzi, însă nu poți. Avem libertate numai aici, şi eşti liber să-şi câştigi iadul sau raiul – însă numai aici, dincolo este prea târziu.

Simțeam că zbor tot mai jos, parcă s-ar fi deschis sub mine scoarța pământului. Mă trezesc la capătul de sus al unui hău. „Priveşte!", mi s-a spus. Am privit – şi m-am tras înapoi de groază. Milioane de oameni! Ca sardelele într-o cutie. Tânguiri, plângeri, gemete. Pe fundul foarte adânc, oameni de toate culorile. Ei ... se uşurează unii pe ochii celorlalți. Ce putoare nesuferită!

Întreb: „Cum au ajuns aici? Cum pot fi izbăviți?".

Răspunsul: „Aici sunt patimile omeneşti". „Cum adică patimile?". „Perverşii, curvarii, adulterii, pedofilii, homosexualii ...". Eu nici toate cuvintele acestea nu le ştiam atunci (*în original sunt utilizați termeni arhaici, pentru ca textul să fie cât mai inteligibil*). Mi s-a spus: „Au primit ceea ce au meritat".

După aceea m-am trezit într-un alt loc. Nişte construcții cenuşii ca nişte barăci, asemenea unor cocini. O uşă era deschisă. Înăuntru – o mulțime uriaşă de oameni. Înghesuiți unii în alții. Fețe lipsite de zâmbet, obosite, inexprimabil de triste.

Şi atunci a răsunat un glas. Tunător şi neobişnuit de solemn. Parcă venea din ceruri, chiar dacă cer nu era în locul acela, ci doar o boltă din piatră. De acel glas toți se cutremurau. Oamenii au încremenit cu

capetele ridicate. Glasul a rostit un nume ... Totul în mine a fremătat, în inimă am simțit durere. Am priceput că îi dau drumul celei pentru care s-au rugat. Înseamnă că dacă în neam este rugător, încă nu este totul pierdut ...

Am căzut în genunchi. Mi-au dat lacrimile. Oamenii aceia plângeau de asemenea – plângeau şi aşteptau să fie sloboziți. Ei aşteaptă de la o generație la alta, până la Judecata de Apoi. Cutare a fost iertat. Pe cutare l-au scos prin rugăciuni. Este mântuire şi aici ...

După aceea m-am dus din nou în jos. Înaintea noastră parcă s-ar fi desfăcut o perdea din stâncă, şi am simțit o arşiță înfricoşătoare. Acolo, în penumbra cenuşie, într-un cazan de piatră, fierbea lavă topită. În el fierbea ciorbă. Ciorbă omenească vie. O mulțime de nedescris. Capetele ieşeau pentru o clipită deasupra pentru a lua o gură de văzduh, să țipe, şi îndată dispăreau în văpaia chinurilor. Voiam să fug, să cer ajutor, însă cei osândiți strigau ei către mine. Se rugau de cruțare, erau înnebuniți de durere.

„Aici sunt toți ucigaşii şi vrăjitorii. Cei care pe pământ n-au înțeles prețul veşniciei lor".

Multe cuvinte erau de neînțeles pentru mine, căci nu citisem Biblia, nu mergeam la biserică – în garnizoană biserici nu erau. După etaloanele lumeşti eram bună: nu mă feream de sărăcie, de nici o osteneală.

Cum nu voiam să fierb acolo împreună cu toți ceilalți, mă rugam încetişor: „Doamne, cred ... Numai nu aici!".

În cele din urmă am început să ne înălțăm – şi **doar atunci am priceput ce este ÎNTUNERICUL şi ce este LUMINA**. Respiram văzduhul proaspăt, mângâiam cu privirea iarba, arborii, florile. O cântare lină, neobişnuită, răsuna din toate părțile. Parcă un cor de păsări, de glasuri de copii scotea acea melodie. Simțeam că mă înalț cu duhul de la simțămintele care mă umpleau cu prisosință. Exaltam ca niciodată înainte, deşi eram îndeobşte un om care se bucura de viață. Din colțul ochiului am reuşit să văd verdeață, culoarea albastră a uriaşei cupole cereşti. Razele mângâietoare ale unui luminător necunoscut îmi mângâiau ființa şi mă umpleau de o iubire la care înainte nici nu aş fi putut să mă gândesc.

Şi, dintr-o dată, o greutate. Un brânci puternic. Mi-am deschis pleoapele îngreunate. Zăceam în pat: înaintea mea stătea în genunchi bărbatul care intrase cu maşina în mine. Mi-a zis cu voce plângătoare: „Vă rog, nu muriți, vă fac la loc maşina!".

(conform cu *Minuni ale vremii noastre*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2002, pag. 81-87)

Cu vreo 25 de ani în urmă...
Învia fiul şi credinţa mamei

„Minunate sunt lucrurile Tale, Doamne!". Într-adevăr minunate, mai ales atunci când asistăm în secolul necredinţei (sfârşit de veac XX) la o înviere asemănătoarea cu cea din Nain. Mântuitorul, pare-se, nu S-a oprit la a învia pe fiul văduvei, ci aşteaptă cu răbdare rugăciunea noastră şi întoarcerea la credinţă. Căci, având credinţă lucrătoare, nu numai că putem muta munţii, ci putem şi învia în fiecare zi. Numai inima noastră să vrea să învieze, pentru că Domnul Vieţii este totdeauna pregătit.

Oricărui cititor doritor să dezlege misterele nervozităţii la copii şi adolescenţi îi poate atrage atenţia, de pe raftul librăriei, o cărticică apărută de curând sub semnătura reputatului medic psihiatru ortodox, Dmitri Avdeev. Răsfoieşte plin de curiozitate filele şi nu-i vine să creadă. S-a blocat la pagina 87.

Odată, după slujbă, am auzit întâmplător istorisirea unei femei despre învierea minunată a fiului ei. Istoria aceasta a avut loc cu vreo douăzeci şi cinci de ani în urmă.

Fiul femeii cu pricina, fiind internat în spital în stare critică, cu diagnosticul „meningită", a murit şi a zăcut fără suflare vreme de câteva minute.

Eforturile medicilor de a-l reanima n-au fost încununate de succes. Medicul curant a ieşit din sala

de reanimare şi, exprimându-şi condoleanţele, a intrat în oficiu. Oricine îşi poate închipui ce simte în acele clipe mama.

Iată însă ce s-a întâmplat în continuare. Pe coridor a trecut atunci una dintre asistentele medicale. Aceasta era o femeie profund credincioasă care îl cunoştea pe copilul bolnav, dar nu ştia că tocmai a murit. S-a apropiat de mama îndurerată şi i-a spus lin, dar foarte hotărât:

- Rugaţi-vă Născătoarei de Dumnezeu! Rugaţi-o să vă vindece fiul!

Mama mortului, fără să fie o femeie propriu-zis îmbisericită, a căzut în genunchi şi a început să se roage Domnului şi Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. În acea clipă, din oficiu a ieşit acelaşi medic de mai înainte. Văzând rugăciunea înfocată a mamei s-a hotărât să mai facă o injecţie intracardiacă cu adrenalină .Trecuseră ore...

Şi ... băiatul a înviat! Este viu şi sănătos până în ziua de astăzi. Slavă lui Dumnezeu! Iar mama lui nu şi-a dobândit doar fiul, ci şi credinţă puternică! (conform cu Dr. Dmitri Avdeev, *Nervozitatea la copii şi adolescenţi*, Ed. Sophia, Colecţia Psihologia Ortodoxă, Bucureşti, 2005, pag. 87-88).

Cazul Olga R. – Constanța, 1973
O româncă a murit şi a înviat!

La Țeghea, într-o seară de iarnă

Această fascinantă poveste aveam să o ascult în seara Lăsatei Secului, într-o îndepărtată mânăstire de maici din părțile Sătmarului: Mânăstirea Țeghea. Din pricina ninsorilor nemiloase din ultimele zile, doar câțiva mireni se încumetaseră într-acolo. Mă aflam singur, cu maica stareță Emanuela, într-o bisericuță maramureşeană, înconjurată de câmp, câmp alb şi nemărginit, prin pereții de lemn auzeam vuietul năpraznic al vânturilor înfuriind zăpada şi, ceva mai departe, cântecul abia desluşit al călugărițelor, adunate la ultima vecernie dinaintea Postului Mare.

Maica stareță îmi povestea, printre altele, cum a îmbrăcat ea haina călugăriei: „cu vreo 20 de ani în urmă, am auzit că pe țărmul mării, la Constanța, ar exista o femeie care a murit şi a înviat. Curiozitatea laicului m-a împins într-acolo. Într-adevăr, aşa era! Mai mult, în urma *morții*, femeia aceea se preschimbase total: devenise unul dintre oamenii cei mai credincioşi pe care i-am cunoscut vreodată. După o noapte întreagă de confesiune, ea mi-a spus: *Mâine vom merge amândouă la Techirghiol, la părintele Arsenie Papacioc şi el îți va spune un cuvânt care îți va schimba destinul.* Şi, într-adevăr, a doua zi, doar văzându-mă, părintele Arsenie mi-a zis: *Femeie, tu ai*

fi bună de monahie. De atunci, n-a mai fost altă cale pentru mine decât mânăstirea."

Nu mi-a venit să cred urechilor: „O femeie care a murit şi a înviat?" Da, era adevărat. Trăieşte şi azi, numele ei este Olga (...).

Voi reproduce aici spusele domnului Dumitru Zimbru, cuvânt cu cuvânt, aşa cum le-am auzit şi eu la Mânăstirea Țeghea, în seara zilei de 25 februarie2001.

Minunea de pe masa de marmură

Olga s-a născut în anul 1946, într-un sătuc din zona Botoşanilor. Părinții, oameni cu frica lui Dumnezeu, i-au insuflat dragostea față de cele sfinte şi, într-adevăr, până la vârsta adolescenței, ea a fost foarte credincioasă. Mai târziu, au furat-o însă ispitele vieții. S-a măritat, s-a mutat la Constanța, având o funcție bună într-o întreprindere, a lăsat cu totul deoparte obiceiurile creştineşti ale copilăriei. Se îmbrăca ca o orăşeancă, trăia şi gândea ca o orăşeancă. Nu avea altă grijă decât a casei şi a soțului ei.

În 1973, după trei-patru ani de la naşterea fiului său, sănătatea ei a început să se şubrezească. Simțea o durere mare în coşul pieptului, aproape de inimă, amețea, puterile o părăseau. A fost dusă în mare grabă la un spital bucureştean, iar aici medicii nu i-au dat altă şansă în afara unei intervenții chirurgicale pe cord, foarte riscantă şi complicată. Operația a durat o noapte întreagă. Spre ziuă, lupta cu moartea a ajuns la final şi chirurgii i-au declarat

decesul. Tot ceea ce fusese omeneşte posibil făcuseră. Cineva din spital a anunţat familia şi, chiar a doua zi, cei apropiaţi au sosit la Bucureşti, aducând cu ei sicriul şi toate cele trebuincioase îngropăciunii. Jale mare pe bietul soţ, care nu s-a putut opri din plâns multă vreme. O întâmplare – dar eu cred că n-a fost doar întâmplare, ci o adevărată minune! – a făcut ca medicul legist al spitalului să aibă un accident de maşină, chiar în aceeaşi zi, la Vălenii de Munte, autopsia fiind astfel amânată.

Ei, ajungem la a doua (întâmplare – n.n.) pe la ceasurile amiezii. Medicii au trimis o brancardieră să aducă trupul neînsufleţit al femeii, pentru a-i face expertiza medico-legală. Obişnuită cu atmosferă lugubră a sălii de morgă, brancardiera a intrat degajată, fredonând un refren muzical. Cadavrul pe care trebuia să-l transporte se afla la capătul încăperii, pe o masă din marmură.

Chiar în clipa în care s-a apropiat de locul cu pricina, „moarta" a deschis ochii şi i-a spus cu voce blajină: „Dumneata cânţi şi pe mine mă laşi să îngheţ pe lespedea asta de piatră?". Îngrozită, sărmana brancardieră a făcut un atac de cord şi a murit pe loc, chiar în morgă! De prisos să mai spun că celelalte surori, trimise să vadă de ce nu se mai întoarce colega lor, au împietrit de frică şi ele, văzând că moarta vorbeşte, în vreme ce brancardiera zace jos, pe podea. „Nu vă fac nimic, oameni buni! Ajutaţi-mă! ...", gemea decedata, tremurând din tot corpul (după două zile, cât a zăcut pe lespedea rece, i

s-au descoperit şapte găuri în plămâni, pricinuite de frigul şi umezeala pietrei).

În cele din urmă au dus-o înapoi în salon. Când a revăzut-o, bolnava din patul alăturat – o femeie ceva mai în vârstă – a strigat: „**Doamne Dumnezeule, a înviat moarta!**", şi-a făcut cruce şi s-a aruncat pe fereastră, de la etajul întâi. Spre norocul ei, a căzut în nişte tufe încâlcite şi nu s-a ales decât cu câteva zgârieturi.

Dincolo de toate aceste fapte stranii, dar pe deplin verificabile, medicii au declarat că n-au întâlnit nici în cărţi un asemenea caz de „moarte clinică". Cât despre preotul spitalului, el a căzut în genunchi, strigând: „E minune dumnezeiască!".

Cu sufletul prin iad

Ce a trăit această femeie în timpul „morţii ei clinice", viziunile pe care le-a avut reprezintă o altă poveste de necrezut. Vă spun, de fiecare dată când îmi relata lucrurile acestea – deşi cuvintele omeneşti sunt prea neputincioase spre a descrie aceste episoade nepământene – de fiecare dată mă cutremuram şi chiar mă înspăimântam de moarte. Nu trebuia decât s-o priveşti în ochi, să-i vezi ochii în care se strânsese atâta suferinţă şi putere, ca să-ţi dai seama că ceea ce spune nu poate fi decât adevărat. Puteţi să mă credeţi sau nu, dar femeia aceasta fusese în iad.

Mai întâi i s-au arătat, unul după altul, toate păcatele: unde a fost, ce a făcut, ce haine a îmbrăcat, ce fapte bune şi rele a făcut în viaţă, absolut totul. Apoi – spune ea – s-a despicat pământul şi sufletul ei

s-a prăbuşit până-n adâncul temniţelor iadului, a văzut focul Gheenei, focul ce te arde, dar nu te mistuie, demonii sălbatici, cruzi şi nemilostivi, toată suferinţa pe care o poate îndura vreodată un muritor şi doar închipuirea acestor suferinţe, povestite de femeia aceasta, îmi umplea inima de o spaimă cumplită. Un lucru e sigur: Olga s-a trezit cu totul schimbată. Aceasta o poate spune oricine dintre cei care au cunoscut-o înainte. Iar dovada cea mai convingătoare că în timpul morţii i s-a întâmplat ceva cutremurător este faptul că, timp de două săptămâni, până ce şi-a revenit, trupul ei a avut un miros insuportabil, de care nu putea scăpa în nici un fel. Medicii spuneau că e miros cadaveric. Un preot a zis: „Doamne, femeia asta miroase a iad!".

Pilda medicului necredincios

La două săptămâni, Olga a cerut un preot dintr-o biserică apropiată să-i facă o slujbă de dezlegare. Tare s-au mirat cu toţii: imediat după stropirea cu apă sfinţită şi citirea moliftelor, carnea femeii a început să miroasă frumos şi curat, precum mirul. Unul dintre medici, înfuriat de propriile neputinţe, dar şi de puterile preoţeşti, l-a întrebat pe preot, în răspăr: „Da, ce studii ai dumneata, părinte, să faci asemenea vindecări?". Preotul avea doar Facultatea de Teologie. „Păi eu am două facultăţi. De ce n-aş putea să fac şi eu apă sfinţită, ca şi dumneata?". Şi i-a cerut părintelui, nici mai mult nici mai puţin, decât să-l lase să îmbrace veşmântul preoţesc şi să facă împreună, la el în biserică, slujba de sfinţire a apei.

Oricât l-au rugat femeia şi preotul să renunţe, că-i păcat mare, că preoţia e o taină şi un dar de la Dumnezeu – medicul nici n-a vrut să audă de asemenea „basme popeşti". Aşa că au ţinut slujba un preot şi un doctor, amândoi deodată. Mai târziu medicul avea să spună, că în timpul slujbei, epitrahilul, altminteri uşor, îi atârna de gât ca un jug. Vasele cu apă le-au încuiat în două sertare separate ale unui dulap din casa parohială, iar cheia a păstrat-o medicul, chipurile „ca să nu fie dubii".

Odios pariu: după trei-patru zile, când apa lui a început să se strice, medicul a început să fie bântuit de diavoli. Spunea că zile întregi n-a putut dormi nici o clipă: cum închidea ochii, îi vedea înconjurându-l, îi era frică numai să se întindă în pat, ca să nu le vadă iarăşi feţele hidoase. Abia într-un târziu şi-a amintit de sfaturile femeii din spital. I-a telefonat la Constanţa – între timp ea fusese externată – şi a întrebat-o disperat cum să facă să scape de groaznicele chinuri. Ea l-a îndemnat să meargă la acelaşi preot, să verifice apele, iar preotul îl va dezlega. Medicul s-a dus. Iar când a deschis dulapul, a izbucnit în plâns: apa sa era clocită şi puturoasă, iar vasul preotului era plin cu agheasmă! Omul de „ştiinţă" a îngenuncheat în faţa preotului, cerându-i cu lacrimi în ochi iertare. Părintele i-a pus patrafirul pe cap, a citit câteva rugăciuni de dezlegare şi l-a scăpat de ispitirile satanice. Doctorul acesta cred că trăieşte şi astăzi. Dovada că a rămas un om evlavios este că pe mulţi pacienţi, pe care nu-i

putea trata medical, îi trimitea spre îngrijire acestei femei, care dobândise însuşiri extraordinare.

Călugăria albă

Cum spuneam, viaţa femeii s-a schimbat pe de-a-ntregul. A lăsat în urmă toate cele lumeşti, nu i-a mai păsat nici de agonisirea banilor, nici de înfrumuseţarea chipului, nici de hainele frumoase. De nimic. A început să postească, să se roage, să se îngrijească de aziluri de bătrâni şi de cămine de copii, să facă pomeni şi parastase pentru morţi, într-un cuvânt, să-şi pună întreaga viaţă în slujba semenilor, fără să mai păstreze nimic pentru ea. Şi azi spune că, dacă n-ar fi suferit moartea, niciodată nu s-ar fi apropiat de Dumnezeu. Aproape fiecare zi din viaţa ei e plină de semne supralumeşti şi miracole atât de puternice, încât ar putea fi asemuite – fie şi prin spectaculozitatea lor – cu cele pe care le citim, de obicei, în „Vieţile Sfinţilor".

Eu o vizitez în fiecare vară şi pot spune că trăieşte ca o sfântă. E o femeie atât de firavă, încât crezi că orice boare de vânt ar putea-o răni. Plăpândă şi tristă, cu capul plecat, nu vorbeşte decât când e absolut necesar, şi atunci fără risipă de cuvinte. Camera ei seamănă mai degrabă cu o chilie călugărească. N-are televizor, trăieşte sărăcăcios, mănâncă doar o dată pe zi şi fără să se sature, iar din puţinul pe care-l are face doar milostenii. Din păcate, soţul ei aştepta să se întoarcă de la spital aceeaşi Olga pe care o ştia el din tinereţe. N-a acceptat niciodată

această „călugărie albă" a nevestei sale. El nu poate pricepe în ruptul capului cum e posibil ca un om să renunţe la toţi banii săi, la ultimul fir de făină din casă, la absolut totul, doar ca să dea de pomană săracilor.

***

Într-o lună de iarnă, femeia a vrut să coacă un colac pentru un parastas. Cu toate că soţul ei i-a interzis să-l facă, totuşi ea l-a făcut. Înfuriat la culme, bărbatul i-a aruncat colacul crud în balcon şi a alungat-o din bucătărie. Dimineaţa, el s-a uitat aşa, într-o doară, pe geam: afară era un ger cumplit – termometrul arăta multe grade sub zero –, dar colacul acela dospise! În pofida acestor semne, bărbatul devenea şi mai cuprins de mânie şi îndoială. Se certau des, ba a ajuns chiar să o blesteme.

Odată i-a strigat: „Femeie, dacă iei din făina asta pentru pomenile tale, să te umpli toată de bube!". Până la miezul nopţii, femeia a terminat pomenile, iar, după exact două ore, biet soţul ei s-a trezit cu tot corpul acoperit de răni. Au plecat în grabă la spital, dar nici după două-trei săptămâni medicii nu i-au putut pune vreun diagnostic. Boala îşi bătea joc de toată priceperea lor: spuneau că e o eczemă necunoscută, când dispărea într-o parte, apărea în altă parte, şi în cele din urmă, neputincioşi, ei au mărturisit că n-au de ce să-l ţină în spital. Din milă, femeia l-a dus la Mânăstirea „Sfânta Maria" din Techirghiol. Mergea acolo de ani de zile, însă pentru prima dată împreună cu soţul ei. Doar privindu-l, marele duhovnic Arsenie Papacioc l-a pus să-şi ceară

iertare soției. Apoi, i-a pus mâna pe creştet şi a rostit o rugăciune de dezlegare. Şi la zece minute după ce a ieşit pe poarta mânăstirii, toate rănile au început să se vindece ca prin farmec.

Pescăruşul

Am lăsat pentru sfârşit o întâmplare care pentru mine are forța unei adevărate pilde biblice. Ți-e greu să crezi că s-au putut întâmpla asemenea lucruri miraculoase, dar vă garantez că aşa a fost. Acum, câțiva ani, o prietenă de-a doamnei Olga – femeie văduvă, foarte săracă şi cu mulți copii – se angajase servitoare la un medic din Constanța. Era ultima ei şansă de a nu rămâne pe drumuri. Într-o primăvară, medicul, în timp ce se spăla în grădină la cişmea, şi-a pierdut lănțişorul de aur cu cruciuliță primit de la maică-sa. Medicul a dat vina pe servitoare. A batjocorit-o, a tras-o de păr, a silit-o să recunoască şi, în cele din urmă, a dat-o afară din casă, convins fiind că numai ea putea să-i fure lănțişorul. Biata femeie s-a dus la doamna Olga, spunându-i cu lacrimi în ochi că fusese aruncată în stradă şi că se teme pentru viața copiilor ei, să nu moară de foame. Abia a putut găsi o căruță într-o casă dărăpănată din suburbiile oraşului.

La o săptămână de la aşa-zisul furt, Olga s-a dus cu şapte pomelnice la mânăstirile din Munții Neamțului. Şi chiar când au început slujbele, în curtea fostei servitoare a murit un pescăruş. Şi să vedeți: când a spintecat guşa pescăruşului (de foame, se gândise să-l dea de mâncare copiilor), ea a văzut

înăuntru vârful unei cruciulițe de aur! Nu l-a tăiat mai mult. A plecat cu pescăruşul în palmă la doctorul care o umilise şi, când acesta a scos din guşa păsării lănțişorul pierdut, şi-a cerut iertare şi a rugat-o să vină înapoi.

Şi câte n-ar mai fi de spus ... Ce învățături se pot trage din toate astea, nu mă pricep. În ce mă priveşte, eu am învățat din viața Olgăi că nu putem dobândi adevărata nădejde decât printr-o mare suferință. Am mai învățat că hotarele dintre viață şi moarte sunt atât de nestatornice, încât nimeni n-ar trebui să spună că viața noastră se sfârşeşte aici, pe pământ. Şi am mai învățat că niciodată nu trebuie să te dai bătut: câte o dată tocmai acolo, la hotarele vieții şi ale morții, Îl poți găsi pe Dumnezeu.

(conform cu *Formula AS, anul XI, nr. 456, 19-26 martie 2001*, Bogdan Lupescu, pag. 22-23)

Interviu cu Părintele Arsenie Papacioc pe tema Învierii

„Învățați să muriți și să înviați în fiecare zi!"

Și ce dovadă mai convingătoare a tuturor acestor miracole ar putea să existe decât mărturia marelui duhovnic Arsenie Papacioc? El cunoaște întreaga viață a Olgăi R. din Constanța, înviata de pe plaiuri mioritice. Îi este duhovnic și povățuitor de zeci de ani. Olga nu face absolut nimic fără să-i ceară sfatul. Niciodată nu s-a considerat o vindecătoare – Doamne ferește, o sfântă! – ci doar o femeie simplă și cu frica lui Dumnezeu. Părintele însuși mărturisește că sora Olga îi este astăzi una dintre cele mai vrednice ucenice, mai smerită chiar decât multe dintre monahii. El a povățuit-o să nu intre în mănăstire, deoarece, trăind în lume, i-ar putea ajuta mai mult pe cei din jur decât o călugăriță. E atât de convingătoare, are atâta har, te înduplecă ușor că viața ta ar putea fi și altfel.

Sfinția voastră, v-aș ruga să-mi spuneți câteva cuvinte despre credincioasa Olga, al cărei părinte duhovnic sunteți.

De 25 de ani sunt la Mânăstirea Techirghiol și tot de 25 de ani o cunosc pe sora Olga. Participă la slujbe cel puțin o dată pe săptămână, sunt perioade când vine în fiecare zi. Chiar ieri am văzut-o. Era ora cinci dimineața, afară era încă întuneric și ea mă aștepta la ușa chiliei, în frig. Din cauza accidentului de mașină, sărmana de ea nu poate face nici măcar doi pași

decât sprijinită. Eu mă pregăteam pentru proscomidia de dinaintea Liturghiei și dânsa m-a rugat s-o las să-mi ducă mica sticluță de vin pentru împărtășanie, știind că și eu am avut recent o operație și că urc scările bisericii foarte greu. Și am plecat: până la biserică sunt doar câțiva pași, iar ea, sprijinită de subsiori, îmi ducea, cu un fel de demnitate, sticluța aceea cu vin.

Ce să spun, este o femeie foarte credincioasă, foarte trăitoare și bine orientată duhovnicește, însă pe poziția de a îndeplini tradițional viața creștină: e supusă t turor regulilor Bisericii, cunoaște foarte multe din rânduiala văzută a preotului la Liturghie, vădește o evlavie cum rar poți întâlni. Trăiește foarte simplu, nu glumește și nu vorbește cu nimeni despre sine. Dacă ați lua legătura cu ea, nu v-ar spune nimic, pentru că e foarte smerită.

Părinte Arsenie, ce părere aveți despre fenomenul morții clinice? Îl pot ajuta pe un om trăirile deosebite din timpul unei morți clinice pentru a-și redobândi credința în Dumnezeu?

Biserica n-are o poziție specială față de fenomenul morții clinice. Noi nu ne-amestecăm, n-avem cum. Nici cel mai priceput om de știință n-a putut vreodată lămuri acest subiect, altminteri destul de „neștiințific". Totuși, Biserica știe precis, fără dubii, ce e de făcut pentru ca să ne salvăm dincolo de moarte. Trebuie să ne pregătim de o înviere. Și asta depinde de trăirea autentică, după măsura fiecăruia, a momentelor pe care le trăim. Învățați, așadar, să

muriți și să înviați în fiecare zi. Gândiți-vă că veți muri chiar azi.

Eu am fost la căpătâiul multor muribunzi și vă pot spune că toți, dar absolut toți, voiau să mai trăiască măcar o singură zi. Încă o zi.

(interviu preluat din *Formula AS, anul XI, nr. 456, martie 2001*, pag. 23)

Învierea din Siria - decembrie 2004

Miraculoasa recompunere a trupului unui saudit măcelărit

În decembrie 2004, un arab saudit, musulman, s-a înfățișat la mai multe agenții de presă pentru a relata o întâmplare de necrezut care i s-a petrecut și care i-a schimbat viața. Povestea a apărut la televiziune, la radio, pe internet, a circulat în ziare, reviste și broșuri, în Arabia Saudită, în Siria, Palestina și în țările vecine. Această minune a Maicii Domnului a covârșit cu înfricoșată surprindere toată lumea arabă – musulmană și întreg Orientul Mijlociu.

Acum câțiva ani, acel saudit s-a căsătorit cu o musulmană foarte bogată, însă stearpă. Anii au trecut și, în pofida tuturor străduințelor și a cheltuielilor medicale însemnate făcute la mulți doctori, au rămas fără copii. Părinții lui i-au propus să se căsătorească cu o altă femeie, păstrând-o și pe întâia sa soție (legea locală îngăduie până la patru căsătorii concomitent).

Obosit, neliniștit și deznădăjduit, bărbatul nu a primit sfatul părinților săi, ci a ales să plece în vacanță cu soția sa în Siria. Ajunși acolo, au închiriat o limuzină și un șofer care să-i poarte ca ghid în călătoriile lor prin Siria. De-a lungul vacanței șoferul a observat că perechea saudită părea amărâtă, îndurerată, mâhnită. Deoarece devenise apropiat de

pereche, şoferul ghid i-a întrebat de ce sunt nefericiţi – poate pentru că nu sunt mulţumiţi de felul în care conduce excursia?!

Cei doi soţi i-au mărturisit şoferului că pricina nefericirii lor este neputinţa de a avea copii. Şoferul, care era şi el musulman, le-a spus atunci că, în Siria, creştinii ortodocşi au o mânăstire numită Panaghia Saidnaya (nume compus dintr-un cuvânt grecesc care înseamnă „Preasfânta" şi un cuvânt arab care înseamnă „Doamna noastră") şi că mulţi oameni care nu pot avea prunci se îndreaptă către icoana ei făcătoare de minuni. Ei merg la mânăstire spre a se ruga şi primesc o părticică din fitilul candelei care arde înaintea icoanei celei minunate. Iar apoi „Maria creştinilor" le dă cele ce doresc, după credinţa lor.

Însufleţiţi de emoţie, arabul saudit şi soţia sa i-au cerut şoferului să-i ducă la Mânăstirea Saidnaya a Doamnei creştinilor, spunând: „Dacă vom avea un copil, mă voi întoarce şi-ţi voi da drept mulţumire 20.000 de dolari, iar mânăstirii 80.000 de dolari". Astfel, s-au dus la mânăstire şi au făcut precum li s-a zis.

Mai apoi s-au întors la ei acasă şi, după ceva vreme, femeia a aflat că este însărcinată. După câteva luni a născut un băieţel minunat. A fost cu adevărat o minune a Doamnei noastre, de Dumnezeu Născătoarea.

Acum, de îndată ce soţia sa a născut, bărbatul saudit, fericit nevoie-mare, a vrut să se întoarcă în Siria, ca să-şi ţină făgăduinţele pe care le făcuse. La întoarcere, l-a sunat pe acelaşi şofer şi i-a cerut să-l ia

de la aeroportul din Damasc. Însă şoferul, care se va dovedi un om viclean şi rău, surprinzător, i-a convins pe doi prieteni ai săi să meargă împreună cu el la aeroport ca să-l ia pe bogatul arab saudit, să îi ia banii şi să-l omoare. Aşadar, l-au aşteptat pe bogătaş la aeroport, iar acesta pe drum, fără să îşi dea seama că plănuiseră să-l omoare, le-a spus prietenilor şoferului că le va da şi lor câte 10.000 de dolari fiecăruia în parte.

Fiind ei tot nemulţumiţi, s-au abătut de la drumul către mânăstire şi au mers într-un loc pustiu, unde l-au ucis pe bărbatul saudit, apoi i-au tăiat capul şi celelalte părţi ale trupului său, mâinile şi picioarele, în bucăţi. Orbiţi de patimă şi copleşiţi de fapta groaznică pe care tocmai o săvârşiseră, au pus rămăşiţele bărbatului în portbagajul maşinii, în loc să le părăsească acolo. După ce i-au luat banii, ceasul şi tot ce mai avea, au purces să caute un alt loc pustiu pentru a scăpa de rămăşiţe.

Apoi, pe când se aflau pe autostrada naţională, maşina a făcut o pană şi s-a oprit în mijlocul drumului. Cei trei s-au dat jos ca să vadă ce se întâmplase cu motorul. Un motociclist s-a oprit să îi ajute, însă ei, temându-se ca nu cumva să se descopere fapta lor cea groaznică, au spus că nu au nevoie de ajutor. Însă, în timp ce pleca, motociclistul a observat sânge picurând din spatele vehiculului şi a chemat Poliţia pentru investigaţii, căci întreaga scenă şi cei trei oameni dădeau de bănuit. Poliţiştii au sosit şi, văzând sângele de sub maşină şi de pe asfalt, au ordonat deschiderea portbagajului.

Ei bine, atunci când au deschis portbagajul, dintr-o dată!, bărbatul saudit s-a sculat, în chip vădit şi minunat în viaţă şi teafăr, zicându-le: „**Chiar acum această Panaghia a isprăvit să-mi coase gâtul, chiar aici** – şi le-a arătat zona mărului lui Adam – **după ce mi-a cusut restul trupului**". Văzând aceasta, cei trei ucigaşi şi-au pierdut de îndată minţile, au înnebunit. Poliţia le-a pus cătuşele şi, în timp ce erau purtaţi către un spital de psihiatrie, criminalii strigau că este cu neputinţă ca bărbatul saudit pe care-l omorâseră, decapitaseră şi măcelăriseră să mai fie în viaţă. Sauditul a mers la un spital spre a fi examinat de către doctori, iar aceştia au confirmat şi au întărit faptul că acele cusături erau făcute de puţină vreme, validând astfel această întâmplare minunată. Cusăturile erau şi sunt încă evidente. Atunci când sauditul a ieşit din portbagajul maşinii, părea a fi, literalmente, făcut din nou, „pus laolaltă", mărturisind într-una că Panaghia a pus la loc trupul său şi l-a înviat cu ajutorul Fiului ei.

Imediat după aceasta, arabul saudit şi-a chemat rudele în Siria şi au mers cu toţii la mânăstirea Panaghiei Saidnaya, dând laudă, slavă şi rugăciuni, iar în locul darului iniţial de 80.000 de dolari pe care îl făgăduise, a dat 800.000 de dolari pentru nepreţuitul dar al Născătoarei de Dumnezeu.

Astăzi, atunci când bărbatul saudit istoriseşte amănuntele acestei minuni copleşitoare, îşi începe povestirea cu cuvintele: „Pe când eram musulman mi s-au petrecut cele ce urmează ..." – ceea ce arată că nu mai era mahomedan, nici el, nici familia sa.

„Slavă Domnului, Dumnezeului nostru, Domnul puterilor!"

Părintele Ignatie, egumenul Sfintei Mânăstiri a Păstorilor, Bt. Ahur – Vithleem, Frăţia Sfântului Mormânt, Patriarhia Ierusalimului, (Postul Mare, martie 2005).

Text cules de Arhim. Nectarie Serfes, Boise, Idaho - S.U.A. (Ajunul Înălţării Domnului, 8 iunie 2005).

Sursa:

Pridvorul de Sus, iunie 2005 apud http://groups.google.com.au/group/ortodoxia/msg/5e19aedc7e329a0.

În loc de concluzie...
Învierea, sens al existenței

Învierea este singurul eveniment care dă sens existenței. Dacă n-ar fi Învierea, dacă am muri generație după generație după ce ne naştem, ce sens ar avea existența? Nu ar avea nici un sens. „Acum toate s-au umplut de lumină". Acum existența a căpătat un sens. Şi nu numai existența noastră ca oameni, ci existența întregii lumi, a întregului cosmos. Noi cunoaştem lumea ca să cunoaştem din ea pe Dumnezeu şi să ne ducem cu toată cunoştința ei în viața veşnică, lăudând pe Dumnezeu în vecii vecilor, într-un univers refăcut. Altfel n-ar avea nici un sens cunoaşterea lumii, dacă murim definitiv.

Dacă n-ar fi Înviere, n-ar fi nici o bucurie, nu ne-am putea bucura deplin de tot ceea ce există în lumea aceasta, pentru că imediat ar apare umbra morții. Ce-mi poate da bucuria momentană? Toate bucuriile din lume sunt momentane, sunt trecătoare. Singură nădejdea în Înviere – căci spune Sfântul Apostol Pavel: „Nădejdea înseamnă că încă n-a venit pentru noi, dar va veni" – dă sens. Omul nu poate elimina nădejdea din viața lui. El are o aspirație spre veşnicie. Vrea tot mai mult şi tot mai mult ... Şi dacă n-ar fi viața veşnică, toată aspirația lui spre infinitate ar fi zadarnică, tot ce înseamnă omul ar fi fără nici un rost, fără nici un sens.

Apoi, Învierea ne mai dă încă un sens, acela că lumea aceasta nu-i făcută la întâmplare, ci este făcută de un Dumnezeu al iubirii, al iubirii de oameni. Dumnezeu i-a creat pe oameni pentru veşnicie, nu i-a creat doar pentru a trăi câțiva ani şi după aceea să piară definitiv. Numai prin faptul că a înviat Fiul lui Dumnezeu se arată că Dumnezeu are iubire față de om, față de lume, că este un Dumnezeu personal El Însuşi, un Dumnezeu al iubirii, un Dumnezeu care nu este o singură persoană. Faptul că dintr-un Dumnezeu al iubirii vine şi lumina este dovedit de Înviere.

Toate sensurile existenței vin din Înviere. Fără Înviere totul ar fi întunecat. Ştiința nu poate cunoaşte decât legile cărora le sunt supuse lucrurile. Dar cine a dat aceste legi? Pot să fie din veşnicie? Aceste legi au şi ele un sens. Trebuie să fie de la cineva care este mai presus de ele, care a făcut aceste legi şi le-a făcut cu un sens, ca trăind în cadrul lor, ținând seama de ele, oamenii să cunoască ce au de făcut. Dacă nu există Înviere, nu mai putem vorbi despre un Dumnezeu personal, oamenii nu mai au un sens pe pământ, lucrurile, chiar, ar fi lipsite de sens. Totul ar fi plin de întuneric. Învierea a adus toate aceste sensuri. Ştiința nu dă nici un sens, filosofia nu dă nici un sens, cunoscând numai lumea aceasta. Logică este numai credința, prin Înviere. Numai cine admite Învierea găseşte o logică în toate. Aşa că suntem siliți de mintea însăşi să admitem faptul minunat al Învierii. Pentru a nu mai vorbi de mărturia Apostolilor, care au mers până la moarte mărturisind

Învierea. Şi n-au fost nişte naivi. Au fost spirite foarte critice, mereu îndoindu-se de dumnezeirea lui Iisus Hristos, până ce nu L-au văzut înviat. Au fugit când L-au văzut prins. Şi numai când L-au văzut înviat şi când le-a spus: „veniţi şi puneţi degetul în semnul cuielor", atunci au crezut cu adevărat că a înviat.

Toma n-a crezut nici în Apostoli şi a cerut să pună el însuşi degetul pe coasta Mântuitorului. După aceea, au mers până la moarte mărturisind Învierea. Mărturia lor este extraordinară, dar şi logica însăşi ne impune Învierea.

Ce păcat că mai sunt astăzi oameni care cred în pierderea în neant a existenţei umane la moarte sau în reîncarnare. Ce sens ar putea fi în acestea? N-ar fi nici un sens, s-ar pierde identitatea existenţei. Mama mea nu ar mai fi mama mea. Unde mai este iubirea? Când iubeşti pe cineva, doreşti ca el să fie veşnic, dar acceptând reîncarnarea, am anula iubirea. Iubirea între oameni este susţinută numai de valoarea pe care o are unul pentru celălalt şi care este o valoare veşnică. Iar valoarea veşnică a oamenilor este pusă în lumină de Înviere. Cum m-aş putea împăca cu gândul că mama mea a fost pisică sau va fi pisică? Cum să mai iubesc eu aşa ceva? Mama lui Iisus Hristos nu rămâne Maica Domnului pentru veci? Iisus Hristos nu rămâne Iisus Hristos pentru veci? Fără Înviere nu mai este nici o siguranţă. Toate se clatină. Reîncarnarea este cea mai idioată dintre toate zăpăcelile acestei lumi.

Valoarea persoanei depinde de veşnicia ei, iar veşnicia ei depinde de Învierea Domnului. Prin

reîncarnare toate sunt lipsite de valoare. Nu mai este nimic fundamental. Trebuie să fie un fundament superior al existenţei, un fundament care nu este supus legilor (*Omagiu memoriei părintelui Dumitru Stăniloae*, Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1994, pag. 69-72).

Chiar Domnul a avertizat prin Evangheliştii Săi: „Dacă nu ascultă de Moise şi de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morţi"(Luca 16, 31). Cei care vor citi cu atenţie această antologie cutremurătoare, unde s-au adunat sute de cazuri şi mărturisiri ale înviaţilor şi despre înviaţi, citând surse autorizate, nădăjduim că vor crede şi vor cerceta atât cu mintea, cât şi cu inima îngenuncheată-n rugăciune semnificaţia Învierii.

Suntem de acord cu toţii că omul a fost plăsmuit de Dumnezeu, dar nu toţi credem autentic în viaţa de după moarte. Nu ne dăm seama dacă avem sau nu o percepţie greşită despre moarte, până ce Hristos nu ne arată aceasta trezindu-ne spre Înviere.

Şi aceasta este încă o dovadă a legăturii noastre superficiale cu religia, în general, şi îndeosebi a neatenţiei noastre în ce priveşte viaţa duhovnicească. Dar toate se pot înviora în lumina Învierii lui Hristos.

Hristos a înviat înseamnă: într-adevăr Dumnezeu există. Hristos a înviat înseamnă: **toate profeţiile, tainele şi minunile biblice sunt adevărate**. Hristos a înviat înseamnă: **într-adevăr există lumea cerească, lumea reală şi cea fără de moarte**. Hristos a înviat înseamnă: **viaţa este mai**

tare decât moartea, răul este mai slab decât binele. Hristos a înviat înseamnă: **toate nădejdile bune sunt îndreptățite, toate problemele vieții sunt dezlegate.** Hristos a înviat înseamnă **şi noi vom învia.**

Rugăciuni pentru o înviere mai bună

Icosul 12 din Acatistul pentru cei adormiți

Aşteptăm bucuria întâlnirii cu Domnul, aşteptăm razele luminoase ale Învierii, aşteptăm scularea din morminte a celor apropiați ai noştri şi îmbrăcarea celor morți cu slava vie; prin preschimbarea întregii făpturi, vom striga Ziditorului unele ca acestea:

- Tatăl nostru, Tu ai zidit lumea spre biruința bucuriei şi a binelui!

- Tatăl nostru, ridică-ne pe noi din adâncul păcatului la sfințenie!

- Tatăl nostru, dăruieşte celor răposați ca să împărățească peste făpturile în cinste!

- Tatăl nostru, fă ca să le fie lor Hristos Domnul lumină pururi aprinsă!

- Tatăl nostru, dă-ne şi nouă ca împreună cu ei să prăznuim Paştile nestricăciunii!

- Tatăl nostru, nu Te despărți de robii Tăi până în sfârşit!

- Tatăl nostru, iubirea cea nemărginită, odihneşte sufletele adormiților robilor Tăi! Amin!

Rugăciune pentru o moarte bună

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul îndurării, îngenunchez înaintea Ta, cu inima înfrântă şi zdrobită; Ție îți încredințez ceasul cel din urmă al vieții mele şi ceea ce urmează după aceea.

Când picioarele mele slăbite mă vor face să înțeleg că această corabie a vieții mele se apropie de ținta călătoriei, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când ochii mei slăbiți și tulburați de apropierea morții vor privi stăruitor către Tine, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când mâinile mele tremurânde și amorțite nu vor mai putea ține bine Crucea Ta și, fără voia mea, o voi lăsa să cadă peste patul durerii mele, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când obrazul meu palid și buzele mele uscate vor produce teamă și compătimire celor din jurul meu, vestind apropierea sfârșitului zilelor mele, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când urechile mele nu vor mai auzi vorbele oamenilor ca să asculte glasul Tău care va rosti judecata de care va depinde soarta mea, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când gândurile mele vor fi întunecate de frica morții, când sufletul meu se va lupta cu duhul întunericului care vrea să-mi acopere ochii inimii pentru a pierde îndurarea Ta și astfel să mă arunce în chinurile deznădejdii, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când inima mea obosită abia va mai bate, luptându-se cu vrăjmașii mântuirii mele, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când voi vărsa lacrimile cele din urmă, semn al nimicniciei mele, primește-le ca o jertfă de pocăință și

în clipele acelea, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când cei din jurul meu, simțind sfârșitul vieții mele, Te vor chema în ajutor pentru mine, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când simțurile mele nu vor mai înțelege ce se petrece în jurul meu și voi fi în chinurile morții, Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când sufletul meu își va lua rămas bun de la lumea aceasta și va lăsa trupul meu fără de viață, primește întoarcerea ființei mele la Tine ca pe o jertfă ce Ți se cuvine: Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine!

Când, în sfârșit, sufletul meu se va înfățișa înaintea Ta și va vedea pentru prima dată strălucirea negrăită a Dumnezeirii Tale, nu-l îndepărta de la fața Ta; binevoiește a mă primi în locașurile Tale cele cerești, ca în veci să-Ți cânt și să Te slăvesc!

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, ai milă de mine! Amin!

Rugăciune către Maica Domnului

O, Prea Sfântă Doamnă, de Dumnezeu Născătoare, către tine, Prea Curată, năzuim.

Tu ești cetatea tare și mijlocitoare și acoperământul tuturor celor ce aleargă la tine cu credință și nădejde. Ceea ce ești binecuvântată, te rugăm, ascultă rugăciunea nevrednicilor robilor tăi și solește întotdeauna pentru adormiții robii tăi.

Tu pururea mijlocește pentru cei ce te cinstesc pe tine cu dreapta credință și care aleargă sub

acoperământul tău şi se roagă cu credinţă pentru cei bolnavi, năpăstuiţi şi întristaţi, însă mijlocirea ta şi rugăciunea ne este şi mai trebuincioasă după moartea noastră.

După Dumnezeu la tine avem nădejde tare, căci nimeni din cei ce se roagă ţie nu iese de la tine fără ajutor, decât cu bucurie, mângâiere şi îndulcire.

Prea Sfântă Doamnă, Născătoare de Dumnezeu, roagă pe Fiul tău şi Dumnezeul nostru să dăruiască celor adormiţi iertare şi lăsarea păcatelor.

Roagă-te, Născătoare de Dumnezeu, căci mult poate rugăciunea Maicii spre bunăvoirea Stăpânului, fiindcă Domnul primeşte de la tine tot cuvântul despre iertare.

Deci şi tu, primeşte ale noastre rugăciuni ce le aducem ţie, Prea Sfântă Fecioară, din toată inima şi din tot sufletul nostru pentru sufletele adormiţilor robilor tăi.

Te rugăm, Stăpână, să le ajuţi cu îndrăznirea cea de Maică ce o ai către Domnul, ceea ce eşti plină de dar, ajută-le să se îndrepteze înaintea Celui ce şade pe tronul Slavei, ca să nu fie ruşinaţi în faţa îngerilor şi a tuturor sfinţilor, în faţa lumii celei de sus şi a celor de jos.

O, Prea Sfântă Doamnă, Împărăteasă şi Stăpână, tu eşti podul care duci la cer pe cei de pe pământ.

Tu eşti deschiderea uşilor Raiului şi ţie slavă îţi înălţăm şi Tatălui şi Dumnezeului nostru în vecii vecilor. Amin.

Milostiv fii, Doamne, cu mine păcătosul!

Rugăciune către Sfântul Alexie din Bortsurmani

O, sfinte al lui Dumnezeu, părinte Alexie, păstorule al turmei cuvântătoare şi mare făcătorule de minuni, primind umila noastră rugăciune, mijloceşte nouă mila Celui Preaînalt. Pe tine te cerem în ajutor şi ţie ne rugăm: ajută-ne, sfinte, că deşi am greşit din ispita celui rău, la tine alergăm cu inima zdrobită, ca să ne ocroteşti de săgeata cea ucigătoare a vrăjmaşului nostru diavol care răneşte de moarte sufletele noastre.

Ai cunoscut tu însuţi puterea pocăinţei, părăsind trândăvia şi îndepărtându-te de patima băuturii după ce l-ai văzut pe îngerul care ţinea potirul cu Sfintele Taine, după ce l-ai văzut pe îngerul ce-l împărtăşise pe bolnavul la care tu te-ai lenevit să ajungi. Nu ne este de folos să vedem îngeri, sfinte, dar ne este de mare folos să ajungem la pocăinţa la care ai ajuns tu.

Ajută-ne să ne ridicăm din păcat aşa cum şi tu te-ai ridicat din trândăvie şi ai devenit rob ales al Celui Preaînalt. Ne înfricoşăm de mărimea darurilor tale, că, înduplecându-L pe Dumnezeu, ai ajuns să îl chemi la viaţă pe cel mort, ai alungat diavolii de la cei îndrăciţi şi i-ai tămăduit pe cei bolnavi.

Credem că eşti bineplăcut lui Dumnezeu, sfinte, şi nu ne îndoim de puterea mijlocirii tale. Trupurile noastre nu au murit, dar sufletele noastre sunt moarte. Roagă-te lui Dumnezeu, sfinte, să învieze sufletele noastre amorţite de desfătările acestei lumi. Roagă-te să înviem, sfinte, şi nu ne lăsa în ghearele vrăjmaşului.

Vino în ajutorul nostru, aşa cum şi la tine au venit Preacurata Născătoare de Dumnezeu şi Sfânta Muceniță Varvara. Vino şi tămăduieşte trupurile şi sufletele noastre bolnave.

Ai grijă de noi, de toți pomeniții noştri, de toți binefăcătorii noştri. Ai grijă de toți păstorii drept credincioşi, de tot clerul şi poporul.

Ai grijă de cei care vor să meargă pe calea cea îngustă a Evangheliei, de cei pe care furtunile acestei lumi încearcă să îi îngenuncheze. Fii tu sprijin tuturor credincioşilor. Fii tu reazem tare în vreme de ispită.

Cum i-ai miluit pe toți care au alergat la tine cu credință, tămăduindu-i de neputințele lor, aşa ne izbăveşte şi pe noi, sfinte, de toate neputințele trupeşti şi sufleteşti, ca, prin mijlocirea ta fiind mântuiți, slavă, mulțumită şi închinăciune totdeauna să înălțăm Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Rugăciune la coborârea Sfintei Lumini

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, ia aminte la rugăciunile pe care Ți le aducem din buzele noastre necurate şi, curățindu-ne de toată întinăciunea, acoperă-ne cu harul milostivirii Tale!

Nu avem cuvinte, Doamne şi Stăpânul vieții noastre, să-Ți mulțumim după cuviință pentru marele dar pe care ni l-ai făcut şi ni-l faci în fiecare an prin pogorârea Sfintei Lumini la Mormântul Tău; nu suntem vrednici de o minune atât de mare, dar deşi nu suntem vrednici a grăi despre acest mare dar pe

care l-ai făcut Bisericii Tale, nici nu ne putem opri să mulțumim după puterile noastre că ne-ai arătat acest semn, ca să pricepem că eşti cu adevărat viu în Biserica Ta cea dreptmăritoare pe care porțile iadului nu o vor birui.

Tu, Cel ce ai zis: „Eu sunt cu voi până la sfârşitul veacurilor", ne-ai arătat aceasta în multe feluri şi în chip ales la marele Praznic al Învierii.

Slavă Ție, Doamne, că acoperi Biserica Ta! Slavă Ție, Doamne, că îi întăreşti pe credincioşi! Slavă Ție, Doamne, că ai binecuvântat pământul cu Mormântul Tău!

Ne aducem aminte de câte minuni ai făcut la acest dătător de viață Mormânt. Cum vom uita Stâlpul Ortodoxiei? Cum vom uita că atunci când ereticii au dat bani sarazinilor, pentru a nu-i lăsa pe credincioşi să intre în Biserica Sfântului Mormânt, Lumina Sfântă a țâşnit afară, spărgând un stâlp de piatră? Cum vom uita bucuria Patriarhului Sofronie şi a celorlalți credincioşi văzând dovedită credința lor curată că Tu, Doamne, Iisuse Hristoase, eşti cu adevărat capul şi ocrotitorul Bisericii?

Nu vom putea uita, Doamne, pentru că prea mare dar este dragostea pe care ne-ai arătat-o. Şi luând aminte la cuvintele Tale: „Fericiți cei ce n-au văzut şi au crezut!", cu inimile noastre mărturisim că la Praznicul Învierii trimiți Sfânta Lumină ca binecuvântare pentru cei credincioşi.

Pentru aceasta Te rugăm, Doamne Iisuse Hristoase, trimite harul Tău peste noi şi fă din inima noastră locaş al Luminii Tale celei neapropiate, ca pe

Tine să Te slăvim, Iubitorule de oameni, împreună că Părintele Tău cel fără de început şi cu Preasfântul şi De-Viaţă-Făcătorul Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Bibliografie

Biblia sau *Sfânta Scriptură*, Ed. Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1997;

*** *Acatist către Dumnezeu-Tatăl pentru cei adormiţi*, Ed. Agapis, Bucureşti, 2002;

*** ***Acatiste***, Ed. Christiana şi Sfânta Mânăstire Nera, Bucureşti, 2000;

*** ***Acatistier***, Orhei, 1995;

Adrian, Pr. Simeon, *Călăuză canonică*, Ed. Pelerinul, Iaşi, 1996;

Anania, Arhiepiscop Bartolomeu, *Apa cea vie a Ortodoxiei*, Cluj-Napoca, 2002

Arhanghelow, S. A., *Misterele vieţii viitoare*, Ed. Pelerinul, Iaşi, 1997;

Avdeev, dr. Dmitri, *Nervozitatea la copii şi adolescenţi*, Ed. Sophia, Colecţia Psihologia Ortodoxă, Bucureşti, 2005;

Bălan, Arhim. Ioanichie, *Sfintele Moaşte din România*, Ed. Episcopiei Romanului, 1999;

Brune, Francois, *Morţii ne vorbesc*, Ed. Enciclopedică, Bucureşti, 1994;

Comte, Fernand, *Marile figuri ale Bibliei*, Ed. Humanitas, Bucureşti, 1995;

Dragoman, Pr. Ioan, *Învierea Mântuitorului*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003;

*** *Evanghelii apocrife*, ediția a II-a, Ed. Polirom, București, 1999;

Ford, David şi Mary, *Căsătoria, cale spre sfințenie*, Ed. Sophia, București, 2001;

*** *Formula AS*, Anul XI, nr. 456, 19 - 26 martie 2001;

Hieroteos, Mitropolit de Nafpaktos, *Viața după moarte*, Galați, 2000;

Mândiță, Protos. Nicodim, *Priveghiul creştinesc*, Ed. Bunavestire, Galați, 2003;

Mândiță, Protos. Nicodim, *Drumul Crucii*, Ed. Bunavestire, Bacău, 2001;

*** *Minuni ale vremii noastre*, Ed. Sophia, București, 2002;

Mihoc, Pr. prof. dr. Vasile, *Predici exegetice la duminicile de peste an*, Ed. Teofania, Sibiu, 2001;

Mircea, Pr. dr. Ioan, *Dicționar al Noului Testament A-Z*, București, 1994;

Moldovanu, Al. Lascarov, *Viețile Sfinților*, vol. I, Ed. Artemis, București, 1991;

*** *National Geographic România*, martie, 2004;

Natu, Protos. Grichentie, *Din frumusețile vieţuirii creştine*, ediția a II-a, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei şi Rădăuților, Suceava, 1999;

Noul Testament comentat, versiune revizuită, redactată şi comentată de Î.P.S. Arhiepiscop Bartolomeu (Valeriu) Anania, Ed. Institutului Biblic şi de Misiune al B.O.R., București, 1995;

*** *Noi minuni ale Sfântului Nicolae*, Ed. Sophia, 2004;

*** *Omagiu memoriei părintelui Dumitru Stăniloae*, Ed. Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1994;

Origen, *Contra lui Cels*, P.S.B. 9, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 1984;

Orlovski, Arhim. Damaschin, *Noi Mărturisitori ai Rusiei*, Ed. Sophia, București, 2002;

Părăian, Arhim. Teofil, *Credința lucrătoare prin iubire*, Ed. Agaton, Făgăraş, 2004;

Plămădeală, Mitropolit Antonie, *Tâlcuiri noi la texte vechi*, Ediția a II-a, București, 1996;

Poirot, maica Eliane, *Sfântul Proroc Ilie în cultul bizantin*, Ed. Deisis, Sibiu, 2002;

Popescu, Pr. Octavian, *Predici*, Ed. Institutului Biblic şi de Misiune al B.O.R., București, 2004;

*** *Proloage*, vol. I-II, Ed. Bunavestire, Bacău, 1999;

Quenot, Michel, *Învierea şi icoana*, Ed. Christiana, București, 1999;

Rose, Ieromonah Seraphim, *Sufletul după moarte*, Ed. Anastasia, București, 2003;

*** *Slujba Învierii pentru întreaga Săptămână Luminată*, Ed. Episcopiei Ortodoxe, Alba Iulia, 1997;

Sofronie, episcop al Râmnicului, *Viața Sfântului Nicolae*, Ed. Dacpress, Curtea de Argeş, 2005;

Sorescu, Pr. Vasile, *Biserica Ortodoxă – stâlp şi temelie a adevărului*, Ed. Credința strămoşească, Iaşi, 2002;

Sorescu, Pr. Vasile, *Religia ortodoxă, călăuză pentru credincioşi*, Ed. Saeculum & Vestala, București, 1997 ;

Sorescu, Pr. Vasile, *Sfârşitul lumii în perspectiva profeţiilor biblice*, Ed. Saeculum & Vestala, Bucureşti, 1999;

Stăniloae, Pr. prof. dr. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II, Ed. I. B. M. B. O. R., Bucureşti, 1997;

Stăniloae, Pr. prof. dr. Dumitru, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Ed. Omniscop, Craiova, 1997;

Ştefănescu, I. D., *Iconografia artei bizantine şi a picturii feudale româneşti*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1973;

Vasile, Danion, *Noi Sfinţi preoţi de mir*, Ed. Egumeniţa, Galaţi, 2005;

*** *Viaţa după moarte. Noi mărturisiri cutremurătoare*, Ed. Bunavestire, Galaţi, 2003 ;

*** *Viaţa şi Acatistul Sfântului Fanurie, Acatistul Sfintei Cruci*, Ed. Agapis, Bucureşti, 2000

*** *Vieţile Sfinţilor de peste tot anul*, Ed. Biserica Ortodoxă, Alexandria, 2002;

*** *Viu este Dumnezeu*, catehism ortodox, Ed. Harisma, Bucureşti, 1992;

Zosima, monah Pascal, *Sfârşitul omului*, Ed. Credinţa strămoşească, Iaşi, 1998;

Cuprins

Precuvântare 5
Argument 11

Capitolul I
Victorii asupra morţii înainte de Înviere 13
Somnul cel de 70 de ani al lui Abimeleh 19
Minunea învierii oaselor celor mulţi 24

Capitolul II
Cu Domnul Vieţii despre moarte şi nemurire 26
„Talita kumi": Ştiinţa lui Hristos – ştiinţa Învierii 31
De ce nu a mai râs Lazăr cel înviat a patra zi? 36
Ce mărturisesc cei înviaţi o dată cu Domnul? 43
Martorul tăcut al Învierii, Mormântul gol „vorbeşte" 55
Transformarea subită din vieţile Apostolilor 61
De ce Mântuitorul Înviat nu S-a arătat arhiereilor, cărturarilor şi fariseilor? 65

Capitolul III
Ascultarea poruncii „Înviaţi pe cei morţi..." 71
Cele 206 suflete rechemate la viaţă 75
Înviatul mărturiseşte adevărul credinţei creştine 82

Capitolul IV
Luminarea celor ce nu cred în Înviere 89
Învierile săvârşite de Cuviosul Părinte egiptean Macarie 94
Gonind moartea în numele Dătătorului de Viaţă Hristos 100
Învierea creştinului ucis cu sânge rece 103
Sfântul Haralambie, biruitor al morţii 106
Învierea tânărului stăpânit de duhul desfrânării 109
Moarta a înviat sub Crucea lui Hristos 112
„Ţie îţi grăiesc, pământule uscat, scoală-te şi stai pe picioarele tale!" 115

„Cu harul lui Hristos a înviat morţi ..." ... 118
Milostenia care redă viaţa ... 119
Învierea mortului ucis spre vădirea ucigaşului ... 120
Învierea fiului conducătorului Chersonului ... 121
Înviind în chip minunat pe copilul împăratului Adrian ... 123
Sfântul Fanurie şi lacrimile dătătoare de Înviere ... 125
Învierea tatălui necredincios ... 129
Sfântul Censurin învie un mort în temniţă ... 131
Învierea scamatorului prefăcut mort ... 133
La nouă (zece) ani şi-a înviat mama ... 135
Înviat la Izvorul de viaţă dătător ... 137
O judecată dreaptă ... 138
Moarta înviată mustră pe „despuietorul" ei ... 139
Voievodul Taxiot a înviat ca să facă pocăinţă ... 141
Alţi sfinţi care au înviat oameni în numele lui Hristos ... 146
O femeie revenită la viaţă spre a-şi mărturisi păcatul ... 152

Capitolul V
Sfintele Moaşte, prima mumie românească ... 156
„Liturghia de piatră" de la Sfânta Sofia (1453)
şi „Împietrirea Zoiei" (1957) ... 167
Învierea unui copil de 13 ani mort de o săptămână (1845) ... 173
Înviere, şi nu moarte clinică (Rusia, 1916) ... 179
O rusoaică înviată din morţi este redusă la tăcere
de „omniprezentul" K.G.B. (1965) ... 209
„Am înţeles ce este întunericul şi ce este
Lumina" (Crimeea, 1982) ... 223
Înviază fiul şi credinţa mamei ... 228
Românca Olga R. a murit şi a înviat! (Constanţa, 1973) ... 230
„Învăţaţi să muriţi şi să înviaţi în fiecare zi!" ... 240
Miraculoasa recompunere a trupului unui
saudit măcelărit (Siria, 2004) ... 243

În loc de concluzie: Învierea, sens al existenţei ... 248
Rugăciuni pentru o înviere mai bună ... 253
Bibliografie ... 261